CRONICA CINEMATOGRAFICĂ

„Ana Chiristie"

„GRETA GARBO VORBEŞTE". Aşa se spune, în stil de afiş, că Greta Garbo s'a hotărât să turneze în film vorbitor.

Impresia produsă de „Ana Christie" a fost foarte contradictorie. Unii au găsit filmul admirabil. Alţii, dimpotrivă, l'au găsit anost, lung, plicticos. Şi — lucru mai curios ca toate — ambele categorii de spectatori aveau dreptate. Ceva mai mult: amânodouă părerile au fost **deplin** justificate. Vreau să zic că filmul Gretei Garbo nu-i **pealocuri** admirabil şi **pealocuri** plicticos, ci **în întregime** admirabil, şi **în întregime** plicticos.

Dar aceasta necesită câte-va explicaţii.

Mai întâi trebue să ne ferim de iluziile pe care le pot pricinui noutatea, reclama, reputaţia şi alte consideraţii străine de valoarea propriu zisă a unei opere de artă.

Iată de pildă chestiunea Gretei Garbo. Una din cele mai celebre vedete — dacă nu chiar cea mai celebră — ezită de multă vreme să joace în vorbitor. E semn că nu se simte în stare. Şi apoi deodată, se decide. Spectatorul merge la sigur la o decepţie. Chiar fără ezitările actriţei, — care sunt de-acum probante, — era de presupus că va fi o proastă actriţă de teatru: căci prea era bună actriţă de film mut.

Aşadar, inevitabilă decepţie.

Decât —, în loc de asta, am avut în faţa noastră o Grea Garbo care joacă teatru în chip magistral, cu o naturaleţe, cu o căldură, cu o nuanţare minunată. Fireşte, oricât de bună ar fi ca actriţă de teatru, Greta Garbo este încă de o sută de ori mai bună, în arta mută. „Ana Christie" reprezintă faţă de filmele ei mute, o categorică scădere şi cădere. Insă s'a întâmplat că publicul era convins că Greta Garbo va juca teatru prost. Şi fiindcă nu s'au petrecut lucrurile aşa, fiindcă s'a dovedit a fi o excelentă artistă dramatică; fiindcă decepţia scontată nu s'a produs, — publicul a fost tentat să supra-estimeze talentul de teatru al Gretei Garbo. A fost aşa de mirat văzând-o jucând bine, încât numai decât i-a atribuit un dar dramatic, egal cu cel pantomimic. Ceiace-i complet fals. Greta Garbo joacă teatru în chip foarte onorabil. Dar nu se compară cu felul cum interpretează ea un rol mut.

Aşa că să ne înţelegem bine.

In „Ana Christie" Greta Garbo ne-a uimit. Ne-a arătat că e bună actriţă de teatru.

Dar să nu ne înşelăm. Această actriţă de teatru apare ca destul de mediocră, dacă o comparăm cu Greta Garbo, marea vedetă a artei mute. Şi trebue să sperăm că nouile sale filme vor întrebuinţa-o iarăş pe aceasta din urmă.

Filmul e categoric plicticos. Conversaţii, conversaţii, conversaţii. Două ceasuri de neîntreruptă trăncăneală. Noroc că textul nu e prea din cale afară de prost.

In teatru este cu totul altceva. Teatrul diferă de roman, de cinema, de poezie, de pictură, de muzică, şi de toate celelalte genuri de artă, prin aceea că **tocmai se bazează pe conversaţie.** Lucrurile de pe acest pământ care nu pot fi exprimate muzical ori poetic, care nu pot fi redate prin liniile sculpturii, colorile picturii sau imaginile filmului; — lucrurile care nu se pot exprima decât prin dialog şi convorbire —, aceste lucruri au o afinitate naturală pentru **teatru.** De fapt asemenea lucruri sunt puţine. Deaceea teatrul e un gen dificil. Materialele sale sunt extrem de rare. Trebue mult „fler" ca să le dibueşti. Aşa se explică cum cei mai mulţi dau greş, cum majoritatea pieselor ce se scriu sunt categoric proaste, şi cum, însfârşit, se vorbeşte din ce în ce mai insistent despre o „criză a teatrului în general".

Şi criza nu pare a se apropia de sfârşit. Mai ales dela invenţia filmului vorbitor. Acesta a încurcat şi mai rău lucrurile. Teatrul, in loc să-şi caute drumul lui propriu, este mai rătăcit ca ori când pe alei străine. Cinematograful plasează conversaţiile într'o atmosferă de „imagerie", care nu convine teatrului. Incă odată: scena e făcută pentru lucrurile care nu se pot exprima **decât prin dialog.** Imaginea vizuală este un alt alfabet, stăin de teatru, după cum „conversaţiile decisive" sunt un alfabet străin de film. Amestecând cele două limbi, stricăm deopotrivă ambelor genuri de artă.

In filmul „Ana Christie" avem foarte puţine scene adevărat cinematografice. Totul ni se povesteşte cu cuvinte. Ceia ce dă o monotonie groaznică întregului spectacol.

In alte vremuri, acum patru sau cinci ani, un Kink Vidor, un Niblo, un Griffith ar fi concentrat toate scenele din „Ana Christie" în două-trei scene de adevărat cinematograf. Dar acum toată lumea s'a stricat. E aşa de uşor să-ţi pui imaginaţia în cui şi să scapi din orice dificultate artistică, printr'o explicaţe cu vorbe!

Decât această lene se plăteşte scump. Preţul am văzut care e: un spectacol lung, plicticos şi anost.

Păcat. Căci filmul a fost făcut cu multă îngrijire. Toţi actorii joacă magistral. Bătrânul marinar alcoolizat, căruia i se trezeşte un tardiv sentiment de tată, pentru simplul motiv că la sfârşitul vieţii, e mai comod să ai pe cineva lângă tine decât să fii ameninţat să mori singur, ca un câine. Apoi Marta, femeea decăzută din cauza beţiei, cam într'o ureche plină de morgă, de un fel de ironie generală pe care i-o dă lunga-i experienţă a vieţii, cunoaşterea oamenilor şi păţaniile ei diverse. E comică, înduioşătoare şi foarte tristă totodată, această femee. Şi costumul ei 1912 îi dă un supliment de ifos — deci şi o accentuare a caraghioslâcului acela profund uman, care se desprinde din tot ce face.

De altfel şi costumul Gretei Garbo e o minune. Femeea uşoară este prin definiţie îmbrăcată ca o sorcovă. Şi e minunat contrastul între hainele ridicole şi masca tragică a Gretei Garbo.

Insfâşit şi marinarul cel tânăr, Math, are un cap excelent. Mai ales după ce un coafor de suburbie îi face o freză de acelea cretine, cu o meşă buclată pe ochi, ştiţi, freze de acelea care nu se mai văd decât în vitrinele îngălbenite ale fotografilor de provincie.

Insfârşit, toţi jucau cu naturaleţă şi cu o inteligenţă perfectă a rolului.

Putem spune, fără riscul de a ne înşela, că în tot cursul filmului n'am întâlnit **nimic fals** artisticeşte. Intr'o privinţă, în privinţa detaliilor de joc, a fost o bucată fără cusur.

In schimb, luată în ansamblu, ne isbiam mereu de acelaş cusur. Nu era nici film, nici teatru.

Iată dece acest film fără greşală, jucat admirabil de actori buni, a fost un spectacol lung, anost şi plicticos.

D. I. SUCHIANU

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: str. Const Mille 7—9—11.
Preţul abonamentelor: *Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.*

REALITATEA ilustrată

CELE TREI GRAŢII. — **Yola d'Avril, Fifi d'Orsay** şi **Sandra Ravel,** nouile interprete ale lui „Metro-Goldwyn", pentru filmele în versiune franceză

Atelierele „Adevĕrul" S. A.

ANUL V. — Nr. 215. SUPLIMENT GRATUIT „REALITATEA ZAMBEŞTE" 12 MARTIE 1931

REALITATEA ilustrată

RECRUŢII. — Robert Woosley, Dorothy Lee şi Bert Wheeler, într'o scenă dintr'un nou film al lui „Radio Pictures".

PREŢUL 10 LEI

TELEFONUL MISTERIOS

— Şi Ginette, fiica fabricantului ce face ?

— Ce face, nu face bine draga mea. Un caz foarte curios, care a pus pe gânduri pe foarte mulţi savanţi. Dacă te interesează, îţi voi povesti pe scurt toată întâmplarea:

Fabricantul Dormoy a ţinut neapărat, ca fiica sa să se căsătorească bine. O dorinţă foarte legitimă pentru un părinte. Dar „*bine*" înseamna la ei numai un comerciant activ. L-a găsit ce-i drept, cam greu. Il chema Henry Martell, un lyonez foarte simpatic, angrosist de pietre preţioase. Şi biata Ginette, care visa un marchiz, sau cel puţin un actor de cinema...

Trăiau totuş bine. Singura neplăcere a menajului era, că soţul pleca la drum pentru două zile şi din cauza afacerilor întârzia totdeauna câte trei-patru în plus. Cam neplăcut, desigur, pentru o soţie tânără, dar n'avea ce face. Şi când a început să-l iubească, grija a devenit mai mare, dat fiind că soţul purta totdeauna valori importante asupra sa, în pietre preţioase.

Cu o lună în urmă, Martell plecă din Lyon la Paris, ca să trateze o afacere, luând cu sine un săculeţ, în care avea pietre de mare valoare. Ca de-obiceiu, întârzie din nou câteva zile, dar fatalitatea îl urmăria. Pe la mijlocul drumului, acceleratul cu care călătoria, se ciocni cu expressul P. L. M. Catastrofa a fost îngrozitoare. Zeci de cadavre zăceau sfârtecate printre sfărămăturile vagoanelor şi între ele, cadavrul bietului Martell. Familia înştiinţată îl identifică la locul accidentului, printre urletele de durere şi gemetele disperate ale răniţilor.

Găsiră şi valiza nefericitului. Singur săculeţul cu pietre preţioase lipsia. Toate cercetările au fost zadarnice. Operaţia era egală aceleia de a căuta un ac într'un car cu fân. Insfârşit, Ginette, sdrobită de emoţie, renunţă la tot şi întovărăşi la Lyon vagonul mortuar, în care se afla corpul soţului ei.

In seara înmormântării se întâmplă însă ceva extraordinar: îndată după înmormântare, pe la orele 8, sună telefonul.

O voce cunoscută întrebă de d-na Martell şi camerista o chemă la aparat. Care nu-i fu mirarea Ginettei, când recunoscu la telefon vocea răposatului ei soţ, care o salută afectuos. Văduva era să înnebunească subit. Dar îşi ţinu firea şi înainte de a putea răspunde ceva, vocea lui Henry îi comunică o stradă şi un număr din Paris. Apoi tăcu. Toate insistenţele Ginettei şi întrebările la centrala telefonică, au rămas fără folos. Cu toate acestea era perfect convinsă, că vocea pe care o auzise, era a lui Henry, convingere confirmată şi de cameristă, care-i cunoştea bine glasul.

O telegramă către poliţia din Paris, în care indicase adresa primită prin telefon a avut resultate mai fericite. In strada şi numărul menţionate, locuia un giuvaergiu, cu care Henry nu lucrase niciodată.

Ginette plecă la Paris şi însoţită de tatăl său se duse în rue du 4 Septembre, la No. 26. Găsiră pe giuvaergiu în magazin.

— Sunt doamna Martell, soţia engrosistului de pietre preţioase. Cunoaşteţi pe soţul meu ?

— Da, doamnă, chiar mai zile trecute am încheiat cu d-sa o af cere, pentru care trebuia să-i trim azi cekul acesta.

Şi comerciantul înmână doamn Martell un cek, pe care-l scoase di cassa de fier.

Nici până azi nu s'a putut desc peri misterul comunicării telefon ce, iar biata Ginette se odihneş într'un sanatoriu. Intâmplarea i sdruncinat grozav nervii....

Un caz extraordinar

UN FENOMEN. O domnişoară de 24 ani, Ethel Lister, funcţionară la o bancă din Londra. Duduia este destul de drăguţă şi are ochii mari, negri.

S'a trezit într'o dimineaţă, cu c durere extraordinară de cap. Toate medicamentele pe care le-a luat, nu i-au ajutat la nimic. Dar totodată a observat că poate vedea clar prin pereţi, prin uşi închise, dulapuri idem, etc. In primul moment a crezut că este vorba de o iluzie optică, dar constatând că situaţia se permanentizează, s'a alarmat şi s'a adresat medicilor de specialitate, cari au pus'o de câtva timp sub observaţie.

Actualmente se află internată într'o clinică din Westend şi continuă să vadă clar prin orice obiecte de lemn şi metal. In timpul în care a fost pusă sub observaţie, a citit scrisorile închise în plicuri, a numărat un stoc de lumânări, în chise într'o cassă de fier, a descr o scenă pe care a văzut'o printr'u perete şi a citit un ziar, printr' scândură de 5 cm. grosime.

Medicii cari i-au examinat och n'au constatat nimic anormal. un caz extraordinar, deoarece est mai mult decât „claire-voyance" cercurile medicale n'au înregistra încă un asemenea fenomen.

Iar gurile rele spun, că o mar industrie londoneză i-a oferit u contract de lungă durată, cu u salariu enorm, pentru a suprave ghia lucrătorii, fără a se deplas din birou. Inspăimântaţi de cont nua supraveghere, lucrătorii ar d un randament de muncă mult ma mare.

Vă amintiţi de povestea cu gine rele care avea o soacră cu un c chiu la ceafă?...

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: str. Const Mille 7—9—11.
Preţul abonamentelor: *Un an lei 400; 6 luni lei 200, 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.*

Podul dela Old Baldy

— „Aşa dar ascultaţi", spuse Arpad Garbaty.

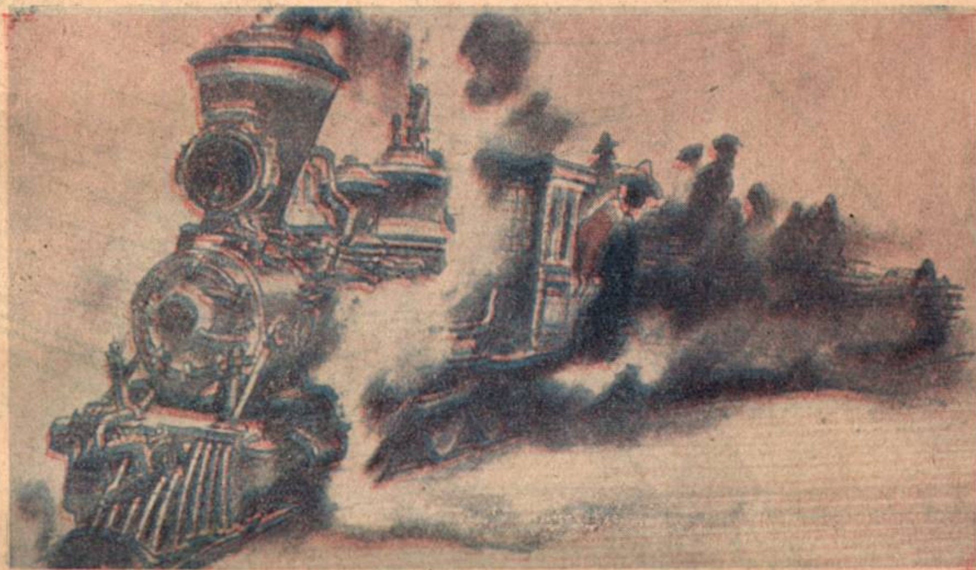
Şedeam în faţa convalescentului, în spitalul luminos din Pinne într'o Duminică, deabia sosit din Munţii Alpi, despărţiţi pentru 24 de ore de flancurile noastre de stânci, de maşinile de perforat tunele; aveam în faţa ochilor ţara pustie a Arizonei şi pădurile virgine, în ale căror luminişuri se ridicau lagăre de corturi.

Arpad se uita afară pe geam. Arborii se scăldau în lumina strălucitoare a soarelui. Prin lunca spitalului murmura un pârâiaş.

Şi prietenul nostru îşi începu povestea:

— „Inainte de a intra în fond, trebue să vă lămuresc în câteva cuvinte antecedentele acestei afaceri. Desigur că vouă, realiştilor, povestea mea vă va părea de necrezut. Şi este chiar ciudat ca în lupta noastră brutală cu natura să intervină elemente de ordin mistic. S'a întâmplat totuş cu toată viaţa agitată pe care o ducem. Ştiţi foarte bine fiecare cum ne împărţim timpul şi că la rolul greu pe care-l avem: a trage planuri, a aşeza traverse şi şine, a găuri stânca pentru tunele, suferim, ne privăm de multe, dar mai ales tremurăm de frig. Aci e bine încă, căci cu toată răceala nopţilor de Septembrie situaţia nu se poate compara cu frigul dela altitudinea din Baldy.

Intâmplarea care m'a sguduit atât este îmbinată cu atâtea elemente de ireal, încât mintea mi se opreşte în loc şi îmi face impresia că nu voi putea găsi niciodată cuvintele potrivite pentru a istorisi cele ce mi s'au întâmplat. Intr'adevăr, oricât ar fi de crudă realitate nu-i mai puţin adevărat că în finală deschide o lume nouă, un orizont mult mai larg, acel al veşniciei, spre care suntem prea laşi ca să evadăm prin propriile noastre forţe.

Am ajuns într'o oră sus, pe platou, cu trenul nostru format din vagoane platformă.

...fusese ridicat un pod provizoriu de lemn. O macara îşi agita braţul de-asupra prăpastiei...

Şi eu am trăit între realitate şi misticism. Ciocnirea dintre amândouă m'a avut pe mine drept obiectiv. Nu vă cer să credeţi în spirite, *dar vă pretind să mă credeţi pe mine.*

Ajunsesem cu lucrul, cu echipa mea de oameni, pe Old Baldy pentru a-i încununa creştetul chel, cu o linie dublă. In acest timp, cel mai scump prieten al meu şi compatriot totodată, Gabriel Swatos, perfora o serie de tunele, în stâncile acoperite cu cedri, pe partea estică a cascadei Lost.

Obişnuiam să ne scriem. Din timp în timp venea un băeţaş cu poşta, de jos, spre culmea pe care lucram noi. Dar într'o Duminică mi-a adus, în loc de scrisoare, conţinutul buzunarelor lui Gabriel Swatos. La o explozie l-a lovit o piatră, ca un glonte, tras din apropiere. In trei ore murise. Odată cu obiectele îmi aduse şi o scrisoare neterminată.

„...E o muncă aspră şi doborâtoare. De multe ori mi se pare că mă înebuneşte. Dar orice s'ar întâmpla ne vom mai vedea odată. Trebue să-ţi..."

Nu, nu ne-am mai văzut. Dorinţa lui nu s'a putut îndeplini.

Această pierdere m'a lovit dureros. Din copilărie fusesem nedespărţiţi; şcoala, politechnica, anii de practică, toate le-am făcut împreună. Iar când ni s'a oferit conducerea lucrărilor dela Old spre New Baldy, eram mulţumiţi că vom trece printr'o nouă epocă de muncă aprigă şi dură dar şi de satisfacţii nebănuite pentru cei mulţi: triumful technicei asupra naturii.

* * *

Cu vagoanele noastre platformă, trase de mica locomotivă, puteam ajunge deacum până în marginea prăpastiei. In jurul nostru auziam un sgomot formidabil: cântecul lucrătorilor, troznetul şinilor încărcate în vagoane, şuerul aburului, fluerături tremolate, muzica din diferitele lagăre, care în acest loc se alipiau.

Flăcările jucăuşe ale făcliilor noastre, aruncau fâşii de lumină fantastică asupra ţinutului întunecat. Aveam impresia că facem o călătorie infernală. Brrr!!! Dar eu vedeam pretutindeni pe prietenul meu, pe Gabriel Swatos. Umbra lui plutia dealungul trenului, se ridica sus, cobora, ca firele de telegraf; era străvezie ca o sticlă şi totuş i se putea observa orice amănunt al liniilor.

Gabriel surâdea; un surâs amar, deconcertat, surâsul cu care surprinde moartea pe cei loviţi în tâmplă. Ochii lui erau deschişi mari, iar dinţii strânşi, într'o crispare supremă. Rămânea în urmă, se repezea din nou înainte, se ridica sus de tot şi pica din nou. Ce vreţi, fusesem doar prieteni atât de buni şi pe lângă intimităţi, ne legau doar aceiaş patrie, aceleaşi obiceiuri.

Camarazii discutau lângă mine. Doi din ei jucau zaruri, iar un altul îngâna cu ochii închişi, un cântec din ţara lui.

Eu mă simţiam ca în somn, ca într'un vis frumos. Locomotiva pufăia din greu şi alerga prin noapte ca o fiară urmărită, care-şi caută un tovarăş în primejdie. Rând pe

rând mă învăluiau aerul proaspăt și fumul locomotivei. Deodată mersul trenului se încetini. Intr'o oră am ajuns la prăpastie. Toată lumea a coborât și a început un du-te-vino haotic, în decorul fantastic și întunecat care ne înconjura.

Jos, între cele două maluri drepte, se rostogolia Arizona în cascadă. Pe platoul de sus, de ambele laturi ale prăpastiei, se instalaseră lagărele de corturi. Faclele pâlpăiau, iar flacările de acetilenă, desenau contururi fantastice în peisagiul întunecat. In jurul nostru, cât puteam observa, nu erau decât corturi negre, barăci, baricade de căruțe și grămezi uriașe de pomi tăiați. Intre acestea alergau lanterne, ai căror purtători nu se vedeau. Se bătea și ciocănia peste tot. O sirenă șuera. Un elevator înalt, montat pe marginea prăpastiei, întindea brațul său subțire și îngrozitor, în gol, transportând grămezi de grinzi și traverse, care luminate de flăcările faclelor, păreau baloturi de fier înroșit.

M'am apropiat de marginea prăpastiei. In adâncime dansau lumini, apa strălucia și scânteia, murmurând vie, în jurul blocurilor de piatră, clipotia, ciocănia, gâlgâia. Mirosul apei se simția de sus și odată cu acesta veniau arome de plante sălbatice și fum din lemnele arse în marile focuri de jos. Acolo mișunau pionerii, ca viermii.

Apoi venia podul, podul provizoriu de lemn, care lega linia de ambele laturi ale abisului. Era construit în întregime din lemn. Nu era nimic altceva decât un dig de lemn aruncat peste prăpastie. Jos se lăsaseră și câteva arcade, prin care apa să treacă în cursul ei, apoi bârnele s'au ridicat încet-încet formând un zid destul de solid, îndeajuns de lat pentru a se putea monta pe el o linie. Trenul care trecea pe deasupra abisului era într'adevăr în cel mai mare pericol. Căci de ambele laturi ale vagoanelor nu era decât un gol imens, adânc. Zidul oscila sub greutatea garniturii. Scândurile gemeau în legăturile lor de oțel, grinzile trozniau și întregul eșafodaj tremura și oscila.

Gabriel ridică mâna, făcându-mi semn să stau...

Primul tren care trecuse peste pod, — încet, cu precauțiune, ezitând par'că de teama morții, lăsase întreaga construcție o jumătate metru mai jos, sub greutatea lui. Podul se repara mereu, cu grinzi noui, dar se lăsa încontinuu cu fiecare tren, iar orice trecere se făcea cu mari riscuri, pe viață și pe moarte.

Trenul cu care venisem noi, trecu de partea cealaltă a prăpastiei, pentru a descărca o parte din materialul adus. Apoi trecu pe o linie moartă, căci la ora 1 noaptea trebuia să treacă un alt tren care aducea un nou transport de lucrători, din Las Vegas.

Trenul nesfârșit de lung intră pe pod. Singur mecanicul era la comandă, pe locomotivă. Il vedeam stând pe mașină, neînfricoșat și privind în abisul negru, peste care oscila șopârla formată din vagoane.

Pe Dumnezeul meu, dar spectacolul era mai înfricoșător decât o bătălie, mai iritant decât așteptarea indienilor vrăjmași. Un singur om și material neînsuflețit; și totuș inima mea bătea atât de tare, încât mi se părea că-mi sparge coșul pieptului. Aveam impresia că totul tace în jurul meu și ascultam plin de teamă troznetul lemnului, gemetele scândurilor. Un arc de fier se desfăcu și căzu în gol făcând un sgomot infernal, cu ecouri repetate și producând la suprafața apei sunetul unui corp care se plesnește de valurile în clipocit...

Dar nu se întâmplă nimic. Trenul trecu dincolo cu bine și imediat începu sgomotul specific al descărcării materialelor.

Apoi am trecut și eu în partea cealaltă. Incet, cu multă precauțiune, am pășit peste podul, care cu toate că știam că nu se va prăbuși sub mine, căci abia asistasem la trecerea unui tren, scârțâia totuș sub pașii mei. Și după ce-am îndeplinit toate formalitățile de descărcare a vagoanelor, am simțit deodată nevoia unei plimbări în noapte, nevoia de-a asculta murmurul valurilor Arizonei chiar pe malurile lui și mai ales să-mi îmbăiez trupul obosit, în aburii ce se ridicau depe suprafața râului.

Am coborît printr'o ocolire a stâncii, pe o scară naturală, săpată în piatră. De pretutindeni mă înconjura un miros suav de iarbă și de plante umezite. Am ajuns jos, pe mal. La picioarele mele se rostogolia într'un șir de cascade, Arizona. Iar clipocitul valurilor lovite de stânci, îmi brodau în minte un refren ciudat, ca o amintire macabră, refren pe care se potrivia minunat numele prietenului meu, Gabriel Swatos.

Sirena elevatorului șuera de miezul nopții. Deacum până la orele 2, atât linia cât și podul rămâneau nepăzite. Oricât de mulți erau lucrătorii, pentru aceste două ore din noapte, când frigul pe culme devenia pur și simplu de nesuferit, nu se găsiau plantoane. Apoi oamenii trebuiau menajați, căci orice pneumonie contractată în această regiune, era fatală pentru bolnav. Până să fie transportat la spital, muria pe drum.

Așezat pe o stâncă, la marginea apei, începusem să mă gândesc din nou la bietul meu Gabriel, singura ființă dragă pe care o avusesem pe lângă mine. Când deodată am observat o umbră, urcând cu pași iuți și cu mâini lungi, de maimuță, stânca dreaptă a prăpastiei.

— „Hallo, cine-i acolo?!!"

Umbra continua să urce zidul lipsit de orice asperitate, cu o agilitate pe care nu o mai întâlnisem.

— „Oprește, sau trag!"

Și cum n'am primit nici un răspuns, am tras revolverul și am descărcat câteva gloanțe în direcția individului care se cățăra. Ecoul îmi răspunse de sute ori dar nu se auzi nici un strigăt, nici un geamăt de durere, nici o prăbușire. Și ceeace era mai trist, umbra dispăruse în înălțime, pe platou. Am încercat să mă cațăr după ea, dar zadarnic. Nu eram obișnuit cu astfel de ascensiuni și atunci a trebuit s'o pornesc din nou în sus, pe cărarea pe care venisem. Urcuș greu, cu trepte săpate neregulat în dalele de granit.

Insfârșit am ajuns sus. Dar n'am găsit nici o urmă a individului pe care-l văzusem cățărându-se cu puțin timp înaintea. Am intrat pe pod, ca să cercetez dacă nu cumva se slăbise vre-o legătură sau dacă nu încerca cineva să-l mineze. Dar până la jumătatea lui n'am putut observa nimic.

In momentul acela îmi apăru în față prietenul meu, Gabriel Swatos în costumul lui de lucru, fără pălărie, agitând mâinile. Purta aceaș bărbuță blondă, acelaș păr ciufulit pe care i-l cunoscusem totdeauna, iar în frunte i se deschisese o rană din care porniau câteva firișoare subțiri de sânge spre tâmpla dreaptă. Cum voiam să înaintez spre el, Gabriel, care era la o distanță de circa 20 de metri în fața mea, ridică mâna, ca pentru un gest preventiv și-mi facu semn insistent să mă înapoiez.

Podul sărise în aer...

Cum eu rămăsesem însă înlemnit, umbra dragă trecu peste mine și începu să-mi facă cele mai ademenitoare gesturi, doar, doar mă va hotărî să mă mișc. Mă întorsesem după el. Apoi încremenisem.

Gesturile lui Swatos deveniseră însă atât de energice, atât de disperale, atât de convingătoare, încât aveam impresia clară, că este viu, că mă chiamă alături, pe pajiște, ca să mai vorbim ceva despre patria noastră iubită și îndepărtată. Am început să merg după el.

— „Stai, Gabriel, stai băete dragă, stai să ne așezăm undeva. Ce-a fost farsa asta sinistră? Dece te-ai prefăcut mort? Dece-ți sângerează fruntea?"

Dar fantoma celui răposat începu să alerge. Iar eu fugiam ca un smintit după ea strigându-i din răsputeri să se oprească. Dar Gabriel îmi făcea semne din ce în ce mai disperate și goana se înteția. Deodată îmi apărură înainte două luminițe roșii, ca ochii unei pisici Ochii se îndreptau în goană spre mine și înghițiră fantoma lui Ga-

(Continuare în pag. 6-a)

1000 Tone cocaină de vânzare

Sus: Poliția americană arestând o bandă celebră de traficanți de stupefiante; **Stg.** Alfredo Blanco.

DE VORBĂ CU OMUL CARE A JURAT DISTRUGEREA BEȚIEI MORTALE

O TONĂ, adică o mie kilograme dintr'un element recunoscut de greutate ușoară, cum e de-o pildă, un bobin cu ață, este — trebue s'o recunoaștem — o cantitate destul de impunătoare, nu-i așa?

O mie de tone însă, adică un milion de kilograme, este o massă atât de uriașă, de enormă încât ne este cu neputință să ne imaginăm întinderea pe care ar ocupa-o o asemenea cantitate...

Și, după ultimele cuvinte, interlocutorul meu, se îndreaptă spre bibliotecă de unde se reîntoarse cu un vraf de reviste și ziare, pe care mi le puse la dispoziție:

— Consultați, vă rog, îmi spuse cel interviewat, doar câteva din aceste anunțuri; ele apar în Yokohama într'o gazetă comercială foarte răspândită, care se intitulează *Spoot Goods Reporter*. E un fel de monitor al afacerilor locale. Textul e redactat în limba engleză și cea japoneză, iar scopul urmărit de acest ziar e următorul: *A stabili relații serioase și de mare încredere, între cumpărători și vânzători, sub rezerva celei mai mari discreții.*

Am remarcat astfel, printre anunțurile referitoare la gramofoane, cutii de conserve și talpă de ghete, insertiile următoare, pe care m'am grăbit să le copiez, fără să omit cuvintele codului secret, cod care servește la aflarea adresei vânzătorului și grație căruia, acesta din urmă este repede pus în legătură cu cumpărătorul:

No. 804. (Urmează cuvântul *MAGSO* din codul secret). *Ofer Morphium hydrocloricum în pachete originale de 25—30 pfunzi, ambalate în cutiuțe a câte o uncie (32 grame). Prețul: 20 yeni pentru o uncie.*

O altă inserție și mai bizară:

No. 810. (Urmează cuvântul *Mato* din codul secret). *Cocaină în cristale. Pot livra orice cantitate până la o mie de tone. Prețul: 21 yeni o uncie.*

— Până la 1000 de tone!... Ce bizarerie!... Și când mă gândesc că întreaga cantitate necesară corpului medical de pe tot globul, pentru îngrijirea suferinzilor, se ridică la maximum 5 tone pe an. Statisticile pe care le-am stabilit, cu nenumărate sacrificii, ne demonstrează că fiecare țară importă cocaină sub formă brută, în cantități înzecite, față de cea prevăzută de legi. Producția, în schimb, este de *4000 de tone.* Formidabil, nu-i așa?... Surplusul servește nenorociților dornici de paradisuri artificiale, milioanelor de indivizi de prin toate țările, firi bolnăvicioase pasionate cu înrădăcinare după *beția ucigătoare*. Puțin le pasă acestora, dacă deșteptarea din starea paradisiacă le va provoca accidente corporale, spirituale, intelectuale sau materiale... Oh!... Deșteptarea!... O singură privire în statistici și veți constata că peste zece mii de oameni anual uită să se mai deștepte din starea de euforie, în care sunt adânciți.

Dar oricum s'ar prezenta cazul, diferența dintre necesități pentru scopuri bine definite și uriașa producție a tuturor acestor otrăvuri, fie că-i vorba de morfină, de hașiș, sau de heroină, — care este cea mai periculoasă dintre toate, — este de o disproporție care întrece imaginația cea mai fantezistă!

Aci interlocutorul meu întrerupse firul convorbirii, astfel că am avut prilejul să-l observ cu mai multă atenție.

Ce om admirabil e și acest Alfredo Ernesto Blanco... Fondator și director al biuroului de informații contra opiumului, Blanco își dirijează instituția dârz, energic, fără să aibe nici cel mai mic interes personal. Omul acesta integru ar fi în stare să lupte până și cu cuțitul împotriva otrăvitorilor ce duc la pierzanie pe nenorociții pătimași.

De naționalitate spaniol, Blanco, care și-a făcut studiile în Anglia, unde a învățat maniera americană de lucru, a primit de curând, distincția care se atribue foarte rar cuiva: Marea medalie de aur pentru higienă, decernată de guvernul spaniol.

La vârsta de 20 de ani Alfredo Ernesto Blanco, plecă în China, unde servi timp de 25 de ani în calitate de funcționar în administrația vămilor maritime. Aci, problema opiumului și a tuturor stupefiantelor începu să-l pasioneze. Și iată cum, Blanco a știut să-și afirme o personalitate neștirbită cu aceste probleme, sacrificându-și o mare parte din timp și avere.

Chemat în calitate de expert, la comisia opiumului de pe lângă Soc. Națiunilor, Blanco părăsi în 1922 postul său din China.

Stg: Vânzător clandestin de stupefiante la un colț de stradă din New-York

Un afiș chinezesc de propagandă contra injecțiilor cu morfina

Dar în ciuda contractului său de 21 de ani cu secretariatul Soc. Naţiunilor, Blanco îşi dete demisia şi aceasta din pricina apatiei ce domnia în sânul comisiei pentru opium.

Condus de aceeaş ţintă, Blanco înfiinţă la 1 August 1928, propria sa organizaţie, pentru combaterea stupefiantelor.

Graţie luptei duse de acest neobosit duşman al paradisului artificial, au fost confiscate în cursul anului 1929, următoarele cantităţi de droguri mortale:

16.000 kg., de opium, 193 kg. de morfină, 869 de heroină, 120 de cocaină şi 1670 de haşiş.

Comerţul ilegal care se face cu stupefiantele, trece mărfurile prin mai multe mâini, ceeace ridică costul drogurilor la cifre fabuloase.

Omenirea cheltueşte anual mai multe milioane de dolari pentru stupefiante; Statele-Unite de pildă, plătesc peste un milion de dolari pentru droguri. Dar cifra aceasta nu trebue să ne sperie, nici să ne îngrijoreze. Ce'nseamnă oare milioanele, miliardele şi toate tezaurele din lume, pe lângă milioanele de vieţi umane degenerate, bolnave fără leac, din pricina unor plăceri ucigătoare?...

— După răsboiul dus în 1893 contra opiumului, urmă d. Blanco China s'a ales cu o consecinţă ridiculă: înmulţirea localurilor unde se fumează opium.

Nu tot acelaş lucru se va întâmpla şi cu marea mişcare răspândită actualmente pe tot globul, sub directa conducere a tinerei generaţii, care are şi un preţios concurs: acel al guvernelor.

G. T.

Podul dela Old Baldy

(Urmare din pag. 4-a)

briel. In momentul acela, un lucrător probabil, care, trezit de strigătele mele, se luase după mine, mă smulse depe linie. Eu continuam să strig şi lucrătorul contaminat par'că de nebunia mea, răcnia şi el ca scos din minţi. Prin faţa ochilor mei, treceau vagoanele luminate ale trenului de noapte, care aducea lucrătorii din Las Vegas. Am mai putut vedea cum trenul îşi încetinia mersul apoi se opri. Eram la 200 de metri distanţă de prăpastie.

Nu ştiam ce să răspund lucrătorilor cari coborîseră din vagoane. Lucrătorul care mă urmărise, nu ştia nici el ce i se întâmplase, astfel că nu putea da nici o lămurire, iar eu le strigam doar atât:

— „Căutaţi-l pe Gabriel Swatos. L-am văzut când l-a înghiţit trenul. Căutaţi-l pe Gabriel".

Dar în momentul acela fantoma amicului meu se plecă deasupra mea şi mă sărută aci, pe frunte. Apoi dispăru. In acel moment îmi reveni şi raţiunea.

Eram singurul vinovat de oprirea trenului şi nu mă mira de loc faptul că putuse să oprească brusc, căci urcuşul era în acest punct foarte greu şi trenul mergea cu viteza cea mai redusă. Nu ştiam ce să răspund conductorului şi mecanicului.

Intr'adevăr dacă n'aş fi avut aceea viziune, trenul ar fi ajuns în minutul acela chiar pe podul provizoriu.

Dar n'apucasem să-mi termin bine gândul, când o explozie formidabilă sgudui întreaga împrejurime. Un sgomot haotic, fantastic, o ploaie de bârne şi de oţel, un troznet uriaş, fără măsură, spintecară tăcerea nopţii.

Podul sărise în aer, aruncat cu dinamită, de o mână criminală.

Iar aci pe frunte, unde m'a sărutat Gabriel Swatos, m'a lovit ţandăra de fier. Am leşinat şi nu mi-am revenit decât la spital. Credeţi-mă, iubiţii mei prieteni, fantoma lui Gabriel Swatos a salvat prin apariţia lui pe toţi cei 300 de lucrători, din trenul care venia de la Las Vegas. Credeţi în supranatural sau nu?

Traducere din englezeşte de
LIVIU MIRON

Pentru a nu vă strica tenul

trebue să ţineţi seama, la alegerea pudrei dv., — întocmai ca şi a celorlalte cosmetice — de constituţia pielii dv. O pudră bună, curată, care se potriveşte de minune unui ten normal, poate vătăma enorm de mult o piele puţin grasă — şi viceversa ! Noul sistem Marinello de îngrijirea pielii ,bazat pe intensive cercetări ştiinţifice, a creat — alături de celelalte preparate ale sale: potrivite diferitelor tipuri de piele, — şi două feluri cu totul deosebite de pudră! Marinello „Light" pentru tenurile normale sau uscate şi Marinello „Heavy" pentru tenurile grase şi acele cu porii dilataţi. Toţi revânzătorii produselor Marinello dau, în mod gratuit, toate informaţiunile în privinţa atât de reuşitului sistem Marinello.

Mărcile salvatoare

ACUM câţiva ani, o tânără fată suedeză, rugă pe logodnicul sau, care pleca pentru mai mult timp după afaceri, să-i scrie în fiecare zi câteva rânduri.

Logodnicul îi promise şi se ţinu de cuvânt, trimiţându-i în fiecare zi câte o scrisoare, pe care o franca cu o marcă suedeză de poştă aeriană, care purta surcharge-ul „Luft-post".

După ce trimise treizeci de scrisori se duse să cumpere încă o marcă, pentru a treizeci şi una. I se spuse că această marcă a fost suprimată, deoarece surcharge-ul era rău versat. Ceeace în filatelie constitue o raritate.

Din fericire tânăra lui logodnică care era o fată săracă, păstrase toate scrisorile şi plicurile dela logodnicul său şi când află de valoarea lor, se duse şi le vându unui negustor de mărci poştale pentru colecţiuni, cu câte 1250 f una, luând în total 37.500 franci (230.000 lei).

Deci iată încă o corespondenţă amoroasă, deşi mai puţin celebră, dar totuş originală, trecută în istoria literaturii.

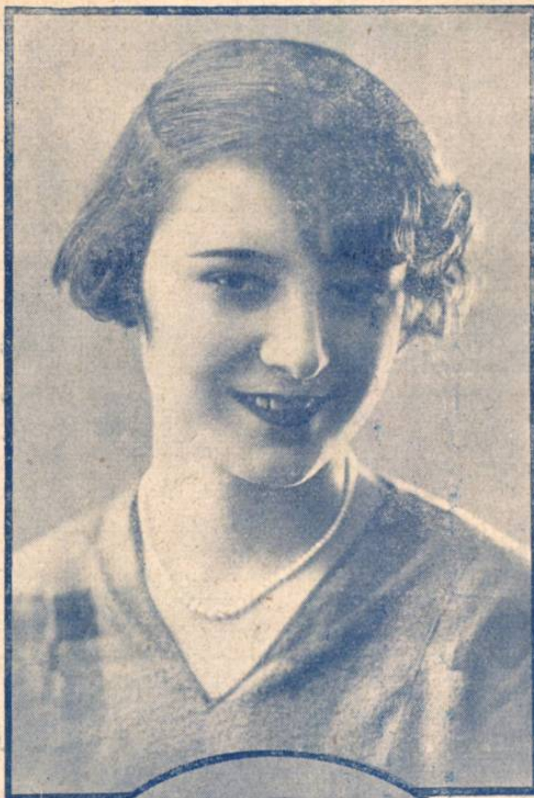
Candidate la titlul de „Miss România" 1931

Stânga: *d-ra Elena Băteanu*

Dreapta: *d-ra Erastia Peretz*

Jos: *d-ra Lola Tănăsescu.*

D-ra Nette Bărdeanu

Mijloc: *d-ra Cristina Georgescu*

D-ra Virginia Rădulescu

D-ra Eufrosina Nestor

D-ra Marietta Asael

Mijloc: *d-ra Coca Ionescu*

CRONICA cinematografică

D. I. Suchianu

O problemă de cinematograf pe nedrept neglijată este acea a „sub-titlurilor" tipărite. Se pot ele oare suprima? Se pot înlocui cu conversațiile grăite? Se pot ele suprima pur și simplu, cum se încercase odinioară pe vremea filmului mut?

In sfârșit, chestiunea se poate pune și altfel: până acum ne-am întrebat dacă putem scoate subtitlurile, ca și când ele ar fi un rău. Toată problema era dacă sunt un rău necesar sau nu? Dar poate că nu sunt un rău deloc. Poate că, pe lângă rolul lor lămuritor pentru înțelegerea acțiunei, au și unul pur artistic?

Toată lumea știe ce inseamnă a „cădea pe gânduri". Este, din toate stările sufletești, poate cea mai obicinuită și cea mai frequentă. Optzeci la sută din viața noastră asta facem. Trecut, prezent și viitor defilează dinaintea minții noastre ca un film. Și atunci, se poate întâmplă uneori următorul curios accident.

In timpul când gândul nostru hoinărește pe drumul întortochiat al asociațiilor de idei — cu care filmul seamănă așa de mult — deodată vedem cum țâșnește câte un cuvânt, detașându-se slobod pe deasupra fluviului de amintiri. Nu-i o imagine, vizuală a lucrului pe care îl desemnează; nu-i nici imaginea auditivă a sunetului pe care l-ar face dacă l'am rosti; nu este nici ideia abstractă a obiectului semnificat. Este totodată ceva general și precis. Este **cuvânt** și **numai cuvânt** și-l percepem ca atare. E un eveniment foarte excentric față de mersul molcom al imaginilor care curg. E — cum să spun? E pur și simplu **altceva**.

Dar cum putem reda aceasta prin artă? Și bine înțeles, mai ales prin arta filmului, cu care „curgerea gândului" seamănă așa de mult? Prin imaginea vizuală a obiectului reprezentat logic? Prin sunetul lui? Dar am spus că ceea ce-l caracterizeaza, e tocmai faptul că nu seamănă cu o imagine vizuală sau auditivă. In fond, reprezentarea care se apropie cel mai mult de realitate, e cea tipografică. Intr'adevăr, o vorbă tipărită, față de imaginile unui film se detașează ca ceva totdeodată mai general și totuși mai scurt.

Sunt momente ale gândului nostru când avem de a face cu, dacă se poate spune: „cuvinte în sine", cu idei pure, golite de orice haină materială, reduse la un minimum de expresie fizică, valabile numai pentru conținutul lor mental.

Ca să redăm aceasta, e limpede că forma de cuvânt cea mai adequată este aceea ideal-convențională, a cuvântului tipărit.

Dar iată un exemplu.

„A căzut, într'o zi atât de calmă încât în comunicatul oficial scria: „Nimic nou pe frontul de vest".

Iată desigur o formulă direct genială. Din pricina ei cartea lui Remarque a eșit așa de bună. Căci toate episoadele sunt dominate de această ideie de o ironie blândă și enormă. De aceea, în roman, a fost detașată tipografic de restul cărții.

Volumul e compus din două părți egale. Una cuprinde vre o 400 pagini. Cealaltă, separată de cea dintâi prin trei steluțe și un spațiu gol — cuprinde patru rânduri.

Iată acum filmul.

In bună logică, vom spune: formula „nimic nou" pentru cinematograf trebue exprimată cât mai cinematografic cu putință. De pildă: doi camarazi supraviețuitori cetind gazeta cu glas tare și pronunțând cu ironie amară cuvintele comunicatului, pe deasupra mormântului sumar al prietenului mort.

Sau, încă și mai „cinematografic": reprezentarea, într'un „prim-plan", a lui „Berliner Tagblatt" în formă de natură moartă „în carne și oase", astfel încât spectatorul să poată citi singur jurnalul.

Işi dă limpede seama oricine, că toate aceste trucuri ar fi fost lamentabile și ar fi stricat tot filmul. Ca efectul artistic să fie maxim, trebue să se tipărească, direct pe ecran, în litere simple, minunatele cuvinte ale lui Remarque. Și chiar așa s'a și făcut, deși filmul era 100 la sută vorbitor.

De aceea când cetim formula pe pânză, avem momentul cel mai emoționant al filmului și, lucru curios, momentul cel mai „cinematografic". Căci redă perfect acel raport curios de forță, care se formează în sufletul nostru, când, pe deasupra valului continuu al gândurilor cari curg, se desprinde câte un „cuvânt în sine".

Am citat acest exemplu pentru a arăta cum cuvântul tipărit în film nu-i un „rău necesar", ci poate uneori să devină un instrument artistic unic, de o putere evocatoare inegalabilă.

* * *

Un film fermecător a fost „Das Kaiserliebchen". Totul se petrece într'o atmosferă de romantism rococo vienez, cu viață de curte, budoaruri de actrițe, serbări câmpenești într'un Tirol sintetic, cu inevitabil poetica Liesel, fata poștarului imperial, cu cântece și dansuri, pline de falsete arpegiate și plesnituri pe toate părțile corpului, cu interioare cuviincioase și inflorite, și — last but not least — cu actori cari joacă perfect.

Regăsim vechi cunoștințe. Impăratul Josef este jucat de Janssen, fostul Tony Hafer din „Zwei Herzen". Liesel e încântătoarea Liane Haid, care aci joacă în dialect și încarnează perfect rolul personagiului. In contra părerii multora am spus — cu ocazia lui „Das Lied ist aus", că Liane Haid este o excelentă actriță. După câteva alte filme, cred că se va convinge toată lumea. Un singur cusur are: cântă **„cam" fals.** Am zis **cam,** și l-am accentuat, pentru că e vorba de ceva foarte curios. Notele pe care le emite Liane Haid, se invârtesc în jurul notei juste fără a o ajunge definitiv, dar și fără a o părăsi de tot. Și nu e nici numai un efect de tremolo. Desigur, vocea ei e tremolată. Dar ceia ce-i ciudat, este, că sunetul întreg, cu tremolo cu tot, se coboară cu circa o comă, apoi se urcă iar și trece cu vre-un sfert de semiton deasupra notei juste, apoi iar revine la linia exactă, așa că finalmente sfârșește la fel cu orchestra, dar după ce ne-a purtat prin tot soiul de alte lungimi de undă.

Dar nu are prea mare importanță. Principalul e, că este încântătoare și are un joc plin de invenție și inteligență.

Sunt câteva detalii care dovedesc, în acest film, o îngrijire artistică deosebită.

De exemplu, împăratul călătorește incognito. Liesel nu știe cine e. La un moment dat el bea. Și când face asta, duce paharul la gură și-l golește cu o involuntară majestate, și cu o prestanță de drapel. Și această atitudine imperială, o isbește o secundă și pe Liesel. Desigur, imediat uită. Dar o clipă l-a privit intrigată. Scurt, și foarte bine găsit.

Apoi altă dată: el îi cântă ceva la piano. Ea este tulburată. El se ridică. Are de gând s'o sărute. Știți cum face? Cu totul altfel decât facem noi, cei ce n'am fost niciodată împărați habsburgi. Ii întinde, generos și larg mâna dreaptă. Apoi, încă mai generos, îi întinde mâna stângă; apoi, din ce în ce mai generos, o apropie lent de el, ca și când ar ajuta-o să treacă peste un șanț; insfârșit îi ia mânile, le depune spre păstrare într'una din ale lui, iar cu cealaltă o învălue. Toate astea extrem de blând și de încet, cu expresia de bunătate a omului, care când face ceva — orice — se chiamă „cadou". Și atunci ajunși insfârșit îmbrățișați, o sărută, o sărută cu acentele largi și liniștite ale unui imn regal... Foarte bine făcut.

Admirabile figurile iarmarocului dela balul câmpenesc. Excelente figura, masca și vocea țăranului burduhănos, care cântă din țiteră. Minunată ca regie și fotogenie, plimbarea cu poștalionul în mijlocul unei nopți clare de vară. Foarte nostimă figură acelei actrițe căscate și autoritare, prietena lui Liesel. Insfârșit, un film din cele ce se pot vedea cu plăcere de mai multe ori.

Intemnițați de bunăvoe

N'AR PUTEA spune nimeni, că o închisoare constitue locul unde ar visa să-și petreacă o parte din timp. Celula rece și înfiorătoare, cu ferestruică minusculă și zăbrelită, cu patul sărăcăcios — unică mobilă a întregului interior — cu porția mizeră de mâncare, dată de două ori pe zi, n'are nimic care să tenteze...

Și totuș, în pofida confortului și a libertății, există oameni — oricât de curios vi s'ar părea — cari n'au altă dorință decât să fie întemnițați, o categorie de indivizi cari preferă să locuiască în această încăpere sinistră, între pereții mucegăiți ai celulei, în care soarele nu reușește să pătrundă niciodată.

Intemnițați de bună voe, prin insistențe chiar, așa cum alții insistă să capete o slujbă. Intemnițați și totuș fericiți.

E un fenomen al secolului pe care-l trăim. O consecință a mizeriei care a brăzdat lumea dela un capăt la altul, un efect al șomajului.

Vara, sub razele calde ale soarelui, în nopțile cu lună, locuința e o problemă mai puțin importantă. Vagabonzii, indivizii fără ocupație și fără resurse materiale, găsesc de bine de rău un colț al naturii, în care să se odihnească. Dar odată venită iarna, problema se complică. Nimeni nu mai poate dormi pe băncile grădinilor publice, sau pe sub poduri, ori pe câmpul liber.

Iarna, fiecare ființă trebue să aibe un adăpost cât de sumar, o cocioabă, fie ea construită din scânduri sau din păiș.

Până acum vagabonzii, oamenii săraci, cari nu posedau nici această cocioabă, aveau o supremă salvare: azilul. Astăzi însă, de când cu întinderea necontenită a șomajului, azilurile au devenit neîncăpătoare. Au ajuns un fel de adăposturi, în care nu se mai poate intra decât cu mari eforturi și cu recomandații.

Și-afară de aceasta, azilul are legile lui. Iși deschide ușile la o anumită oră și-și gonește oaspeții de cu noapte. Ziua întreagă, individul năpăstuit, fără rost, e nevoit să tremure de frig pe străzi, să cerșească bucata de pâine, cu care să-și astâmpere foamea, căci la azil porțiile au fost demult împărțite și cei dela coadă n'au mai ajuns niciodată să apuce ceva...

Iată dece, dela o vreme, se remarcă prin temnițele de pretutindeni o serie de indivizi „suspecți" în raport cu clientela obicinuită a închisorilor.

E un truc al nenorociților, svârliți nemilos în ghiarele mizeriei, o ultimă și disperată încercare a instinctului de conservare.

In temniță o fi rău, — lucrul acesta nu-l neagă nici cei despre care ne ocupăm acum, dar cel puțin se oferă un adăpost, un pat, o porție gratuită de mâncare...

Dar ca să ajungi la temniță atunci când vrei, nu e lucru tocmai ușor. Unui om cinstit nu i se poate îngădui să locuiască într'o celulă, sau la un loc cu cei mai ordinari borfași.

Așa că prin forța de a trăi, de a se vedea puși la adăpostul mizeriei, vagabonzii — nu toți, ci numai acei cu „spirit de inițiativă" — au devenit infractori.

Au devenit pasibili de o pedeapsă dinainte calculată. Au comis un delict pentru care să nu poată fi condamnați decât între 3—5 luni, adică exact până când trece anotimpul friguros.

Procedeele sunt variate și pe cât de tragice în fond, pe atât de amuzant puse în practică.

Vom cita câteva exemple autentice, pe care tribunalele s'au convins pe deplin că nu le pot atribui decât „trucului" de a se face internat în închisoare.

O judecătorie parisiană. Un anume Salé furase un ceas de aur, din buzunarul unui trecător și se lăsase prins. Impresionat de starea bolnăvicioasă și mizeră a inculpatului, judecătorul îl condamnă la trei luni închisoare.

Salé, păru contrariat:

— Trei luni ați spus, domnule judecător ?... Să fie posibil ?...

— Trei luni! repetă judecătorul, dar îți dau dreptul la apel.

— Nu mai există dreptate! — murmură dureros Salé.

— Ce vrei să spui, inculpat?

— Că ați comis o mare eroare, domnule judecător !... Trebuia să-mi dați cinci luni.....

Judele care crezu că Salé își bate joc de el, îl măsură cu o privire drastică.

— Da, da, domnule judecător, continuă Salé, cred că v'ați înșelat în aplicarea pedepsei... Anul trecut, tot pe vremea asta și tot pentru un ceas furat, mi s'au dat cinci luni și încă ceasul acela nu era decât de argint, pe când acesta e de aur...

Judele anulă sentința și mări condamnarea, pentru recidivă.

In ziua aceea, Salé a fost cel

Sus: *La azilul de noapte;* mijloc: *„la cazan";* Jos: *în atelierul de cismărie al închisorii.*

mai fericit om... Exact peste cinci luni, făcuse el socoteala, cădeau sărbătorile Paştilor; sărbătoarea primăverii, când vagabondajul redevenia lipsit de grija nopţilor friguroase.

Tot astfel, un judecător din Germania, remarcă într'o bună zi că un individ cădea în faţa tribunalului la aceeaş epocă şi sub aceeaş învinuire. In primele zile ale iernei, inculpatul se instala la masa unui restaurant de lux; comanda bucate copioase şi abondent garnisite, cu butelii de vin. Apoi după ce-şi făcea siesta cu o ţigaretă fină şi o cafeluţă aromată, chema patronul şi-i spunea calm, că n'are nici un ban în buzunar... De-aici la comisariat şi-apoi la tribunal...

— O lună închisoare! — anunţă preşedintele.

Individul se ridică repede şi protestă cu vehemenţă.

— Imposibil, d-le preşedinte, îmi trebuesc cel puţin două luni!...

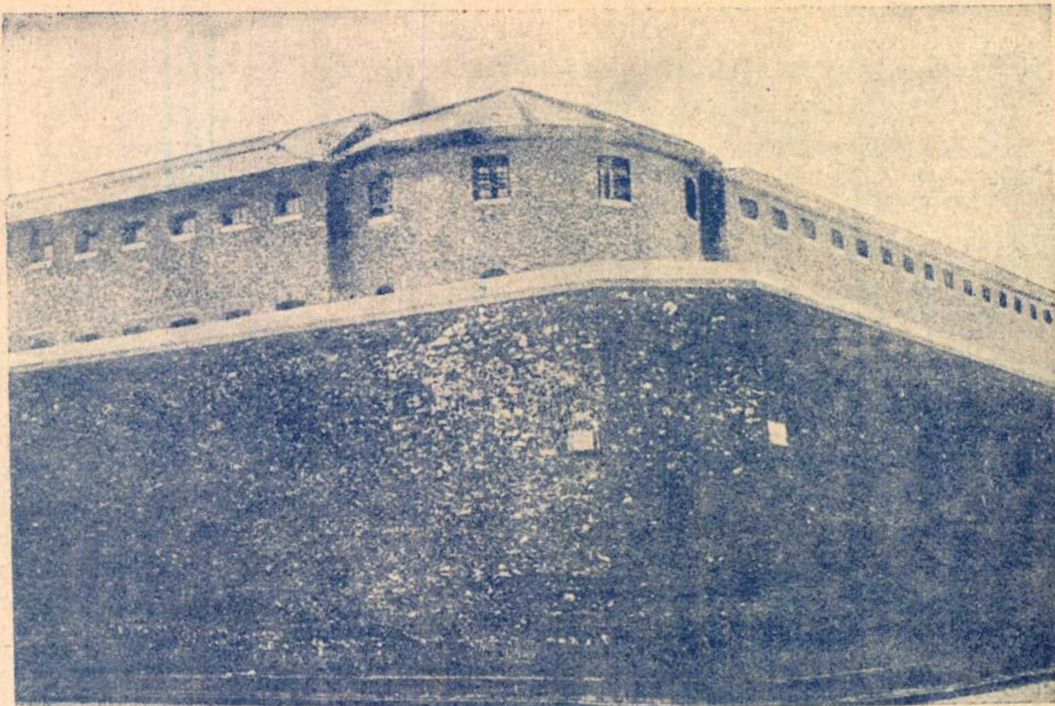
— Eşti nebun, omule? Ce te face să-ţi ceri dublarea pedepsei?...

— Păi să vedeţi, d-le preşedinte, — explică el, — eu sunt acela care zugrăvesc întotdeauna pereţii celulelor. Şi ştiu din experienţă că într'o lună n'o să reuşesc să termin zugrăveala...

* * *

Un caz ceva mai curios s'a petrecut acum un an la Bucureşti, la o circumscripţie de periferie.

Un italian, destul de respectabil ca vârstă, dar sărac lipit, se decisese să se interneze cu orice preţ într'o temniţă.

Inchisoarea „de la Roche" din Franţa.

Un grup de vagabonzi dormind sub un pod.

Şi într'o noapte se îndreptă spre comisariatul de poliţie, unde cu câteva pietroaie, făcu ţăndări toate geamurile biurourilor.

Prins asupra faptului, il fu admonestat cu severitate, apoi, pus în libertate.

A doua zi de dimineaţă, geamurile erau înlocuite cu altele noi. Operaţie inutilă, căci spre miezul nopţii, italianul se dovedi recidivist. Geamurile au fost din nou prefăcute în ţăndări...

De astădată pe lângă admonestare, comisarul găsi de cuvinţă să-i aplice şi o corecţie de formă, ca să-l înveţe minte.

Individul însă era încăpăţânat ca un catâr. Voia cu orice preţ să-şi realizeze dorinţa. Aşa că noaptea următoare, repetă gestul, cu şi mai multă patimă, pricinuind pagube şi mobilierului din interior.

Italianul şi-a ajuns ţelul. A înfundat pentru două luni închisoarea... Exact peste două luni trebuia să-i vină bani din ţară, ca să poată pleca... Işi făcuse omul toate socotelile.

* * *

Sunt însă şi alţii cari nu se refugiază numai din mizerie în temniţă. Cazul unui oarecare Virand, petrecut la Brest, în Aprilie anul trecut, pare a fi elocvent.

Acest Virand se repezi la un agent de poliţie pe care-l prăbuşi sub lovituri de pumn.

— Pentru ce ai dat în agentul acela? l-a întrebat, judecătorul. Ai vrut oare să te răsbuni? Ţi-a făcut el ceva?...

— Nu, d-le judecător, nici nu-l mai văzusem până atunci.

— Atunci, cu siguranţă că erai beat!...

— Nu beau niciodată, altceva decât apă, d-le judecător...

— Insfârşit, explică atunci, care a fost motivul?

— Nu pot să vă spun nimic, decât că îmi recunosc fapta, care e destul de gravă şi vă cer condamnarea la maximum-ul pe care-l prevede legea, — fu răspunsul calm al lui Virand.

Judecătorul amână procesul şi dispuse ca inculpatul să fie examinat de un medic. Nu unul, cinci medici l-au examinat şi toţi l-au de-declarat perfect responsabil.

In cele din urmă, Virand se decise să mărturisească:

— Trebue să ştiţi, că sunt ameninţat cu moartea de indivizi cari mă pândesc pas cu pas, din umbră... Ca să mă sustrag acestei condamnări sigure nu există decât o singură soluţie: internarea mea într'o celulă de închisoare... L-am lovit pe bietul agent, fără să-mi fi făcut nimic. Ştiam că în modul acesta voi fi condamnat, foarte aspru... Dealtfel nici n'am altă dorinţă.

Fericirea căutată într'o celulă de temniţă. Unica dorinţă a unor oameni...

Incontestabil, viaţa modernă e plină de paradoxe...

J. de S.

MORMINTE PROFANATE

Honorine Brayda, una dintre cele mai bogate femei ale Parisului, posesoarea unei superbe colecţii de bijuterii, pentru care nutria o adevărată pasiune, ceru pe patul de moarte, într'o ultimă preocupare de cochetărie, să fie înmormântată cu ele.

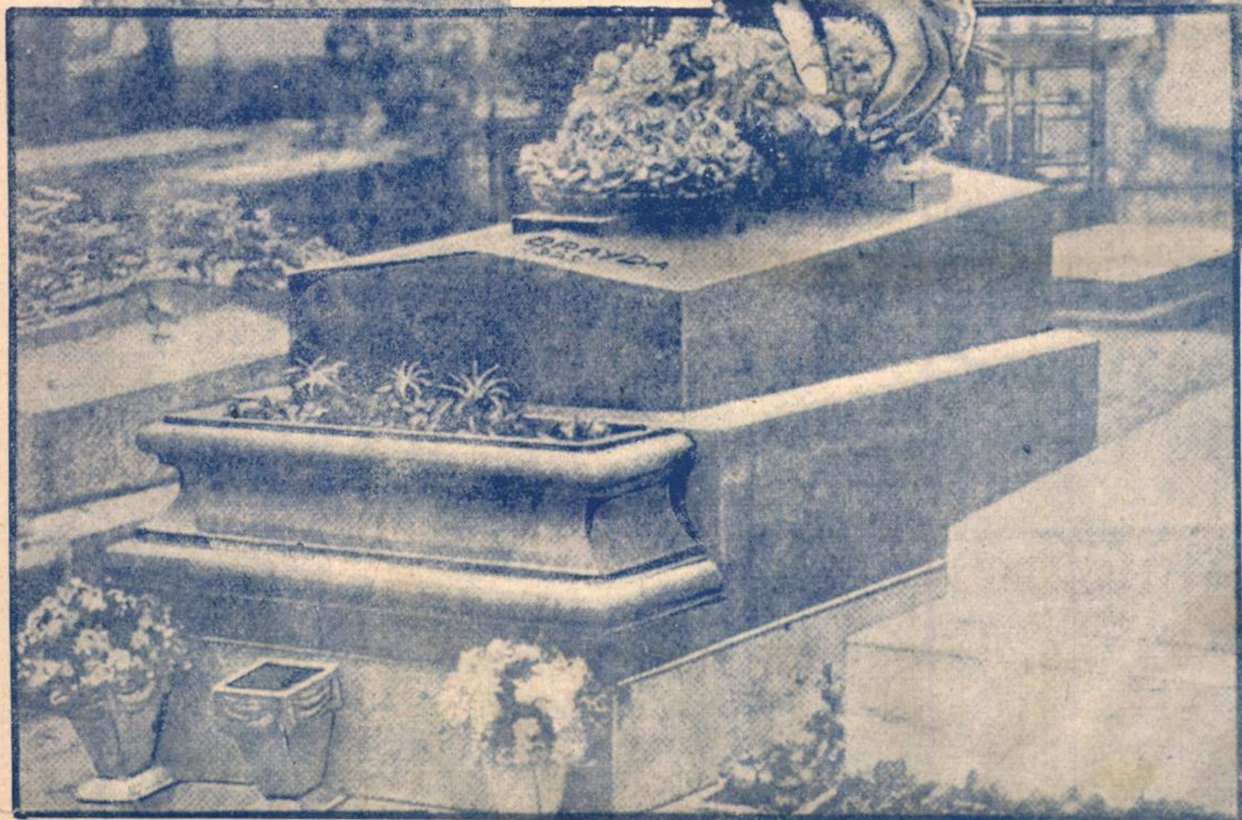
Vallandier, omul care în viaţă o adorase şi în braţele căruia murise, îi împlini dorinţa întocmai şi se părea că moarta intrase în domeniul eternei linişti.

Dar nu avea să fie astfel.

In cursul celor doi ani cari urmară, somnul său fu turburat de patru ori. Intâi, rudele doamnei, emiseră bănuiala că Edmond Vallandier, n'ar fi executat cererea muribundului şi c'ar fi sustras bijuteriile în valoare de 100.000 dolari. Cerură deci să se deschidă mormântul. Colanele şi inelele încercuiau încă gâtul şi degetele descărnate, iar pandantivele odihniau pe pieptul scofâlcit. Un bijutier expert, le examină declarându-le veritabile. Dovedindu-i-se inocenţa, emoţia lui Vallandier fu atât de mare, încât căzu leşinat lângă mormântul redeschis.

Stânga: *Honorine Brayda.* Jos: *Doi ridicară lespedea mormântului iar al treilea ţinea lanterna.*

Stânga: *Mormântul Honorinei Brayda*

La Paris, jurnalele vorbiră câteva zile de bogăţia îngropată în micul cimitir din Vaucresson, astfel că nimeni nu fu surprins când, o săptămână mai târziu, se constată că mormântul fusese prădat.

Reconstituind delictul la faţa locului, poliţia conchise că nu mai puţin de trei persoane luaseră parte la macabra, dar rentabila întreprindere: doi ridicaseră piatra de pe mormânt, iar un al treilea luminase probabil operaţiunile, cu o lanternă. Nimeni nu se îndoia că bijuteriile fuseseră furate, totuş pentru certitudine, cosciugul fu pentru a treia oară scos din groapă. Totul dispăruse, afară de câteva mici talismane, fără mare valoare, de care hoţii superstiţioşi nu îndrăsniseră să se atingă.

Cu toate investigaţiile poliţiei, lelicvenţii nu putură fi identificaţi. Cosciugul fu din nou coborît n groapă, dar nu se bucură mult imp de linişte. Câteva zile mai ârziu, cineva observă numele a doi bijutieri parisieni, săpate pe zidul ;opronului unde groparul Fardeau şi ţinea sculele. „Poate că amprentele sale digitale corespund cu urmele rămase pe cosciugul prădat" spuseră acuzatorii groparului, poliţiei. Şi pentru a patra oară, linişea Honorinei Brayda, fu turburată. Mormântul fu deschis iar rămăşiţele femeii fură scoase la suprafaţă. Nu se găsi nimic care să pledeze mpotriva groparului Fardeau; poliţia îşi ceru scuze şi corpul fu din nou coborît în groapă.

Dar dacă trupul ei a găsit în sfârşit pace, spiritul ei trebue să ie amărît de neaşteptata consecinţă a acestei profanări şi a publicităţii sale : soţia lui Valandier aflând de legăturile care au existat între acesta şi moarta, a intentat acţiune de divorţ.

Extraordinara succesiune de evenimente, care s'au perindat în micul cimitir din Vaucresson aminteşte o similară încercare de jaf făcută acum câţiva ani în cavoul Luciei Lantelme, una din cele mai frumoase artiste parisiene. Cele două profanări ale acestui mormânt, formează încă un mister ca şi strania împrejurare în care femeia şi-a găsit moartea.

La 23 de ani Lucia Lantelme era idolul Parisului. Talent nu prea avea ,dar ceeace-i făcea popularitatea era uimitoarea sa frumuseţe. Căsătorindu-se în 1911 cu Charles Edwards, proprietarul lui „Paris Matin" se păru că fericirea ei era completă. Avea totul : tinereţe, o frumuseţe extraordinară, o avere nilimitată şi un soţ care o adora.

Edwards, fusese căsătorit în mai multe rânduri şi era poreclit în Paris „Barbă albastră".

In scurt timp se svoni că fosta M-lle Lantelme nu era fericită. Frumoşii ei ochi aveau o expresie de adâncă tristeţă, părea apăsată de-o durere nespusă. Se spunea că-şi căuta alinarea în morfină. Un alt indiciu al nefericitei sale căsnicii era prietenia cu apaşul „Blond Guillaume", pe care îl cunoscuse înainte de-a se căsători şi de care refuzase să se despartă după căsătorie.

Intre altele, soţii Edwards posedau un yacht mare şi elegant. Şase luni după căsătorie, Edwards cu frumoasa sa soţie, porniră într'o excursie pe Rin, în tovărăşia unui grup de prieteni veseli. După o noapte de adevărată orgie, se duseră să se culce. Lucie şi soţul său ocupau fiecare apartamente separate.

Puţin înaintea zorilor, se auzi un ţipăt strident de femeie. Edwards şi oaspeţii săi alergară buimăciţi dela un capăt la celalt al yachtului şi în cele din urmă sparseră uşa apartamentului Luciei. Odăile erau goale. Două zile mai târziu, corpul său fu pescuit în râu. Această tragedie n'a fost niciodată pe deplin elucidată. Rămăşiţele Luciei Lantelme fură transportate la Paris şi înmormântate în cimitirul Père La Chaise. Colecţia de bijuterii, a căror valoare se ridica la câteva sute de mii de franci, fu îngropată cu ea.

La câteva luni dela înmormântare, avu loc prima prădare a cavoului. Cosciugul fu spart. „Cavoul purta urmele unei frenezii destructive" relatau ziarele. Statui, icoane şi vase, zăceau aruncate în dezordine într'un colţ al mausoleului. Se părea că o pasiune a sacrilegiului şi un gust al jafului inspirase pe nelegiuiţi. Ceeace era mai straniu, nici una din bijuterii nu fusese furată. Se părea că hoţii se încăeraseră, între ei şi că la un moment dat speriaţi, fugiseră mai înainte de a lua cu ei bogăţiile ce le zăceau la picioare.

Spre a descuraja alte întreprinderi de acest fel, Edwards scoase bijuteriile din mormânt, fapt bine cunoscut în toate cercurile.

După moartea Luciei Lantelme, Edwards se logodi succesiv cu două mari artiste parisiene. Muri şi el curând şi se află că-şi lăsase întreaga avere d-rei Gabrielle Colonna Romano, o a treia frumuseţe, cea mai bună prietenă a Luciei Lantelme.

In 1916, mormântul Luciei Lantelme fu din nou călcat de hoţi. De data aceasta, deschiseră cosciugul, scoaseră corpul şi-l lăsară pe lespezile cavoului. Mobilul acestei din urmă profanări, n'a putut fi stabilit nici atunci, nici mai târziu.

De atunci, rămăşiţele Luciei Lantelme au fost lăsate să se odihnească în pace aşa cum hărţuitul Vallandier speră că se va îngădui şi Honorinei Brayda, până la judecata de apoi.

LABRADORUL la licitaţie

AI ceva fonduri disponibile, cititorule? Dacă răspunsul tău va fi afirmativ, apoi permite-mi să-ţi semnalez o mică şi ciudată informaţie, care a stârnit o vâlvă imensă în coloanele presei mondiale.

E vorba de peninsula Labrador care este scoasă la licitaţie şi care numără nu mai puţin de 310.800 kilometri pătraţi, formând astfel un teritoriu de şapte ori mai întins decât Elveţia.

Pentru cedarea acestei vaste regiuni, proprietarul, în speţă dominionul Terra-Nova, începe licitaţia la neînsemnata sumă de şaizeci de milioane de lire sterline, care, în valuta noastră, reprezintă o simplă bagatelă de 48 miliarde de lei...

„Pentru orice informaţiuni, a se adresa d-lui Peter Cachin, ministru al finanţelor, la Saint-Jean de Terra-Nova".

Cam aşa conchide anunţul publicat în ziarele americane, de către autorităţile competente, anunţ căruia îi mai lipseşte, spre a fi şi mai amuzant, obişnuita menţiune pe care o întâlnim mai totdeauna la „mica publicitate:"

„A se adăuga mărci pentru răspuns".

LABRADOR FOR SALE.

MONTREAL, Saturday.

Newfoundland is willing to sell the [illegible] square miles of territory which she owns in Labrador for [illegible].

This announcement was made to-day by Mr. Peter Cashin, the Finance Minister of Newfoundland.—B.U.P.

Dr. sus: *O vedere a micului golf Ungava unde s'au descoperit de curând, importante zăcăminte de aur şi aramă.* Sus: *Maxilarul superior al balenei poartă, după cum se ştie, nişte plăci de sgârciu în loc de dinţi. Fiecare balenă posedă ca la vre-o două sute de astfel de lame, utilizate în comerţ, sub denumirea de oase de balenă.*

Dr.: *Un vânător canadian imită strigătul femelei renului, în speranţa unui vânat de soiu.*

Dar oricât de bizară vi s'ar părea perspectiva unei astfel de uriaşe transacţiuni, să nu credeţi, că este prima de acest gen.

Am avut deseori prilejul să asistăm la spectacolul unor insule vândute particularilor, de către guvernele respective.

Trebue să recunoaştem însă, că spre a avea putinţa să facem un asemenea gest, am avea nevoe în primul rând de un budget îndeajuns de rotunjor. Ba sunt chiar convins că însuş Menier, celebrul industriaş miliardar, care şi-a permis luxul — mai acum vre-o douăzeci de ani — de a cumpăra insula Anticosti, situată la sudul Labradorului, ar şovăi mult; — dacă mai face parte din lumea noastră, — înainte de a înumăra atâtea bilete de bancă...

Cert însă, e faptul, că Yankeii au intenţia fermă de a intra în posesia acelui teritoriu, afară bineînţeles de cazul când verişorii lor, Englezii şi Canadienii, nu se vor opune.

E lucru indiscutabil că Americanii au mirosul foarte fin, în asemenea împrejurări. In 1867, de exemplu, au făcut o afacere considerabilă, cumpărând Alaska, dela ruşi.

Pentru regiunea aceasta, Yankeii au plătit 7.200.000 dolari pentruca la treizeci de ani după aceea, să poată extrage, într'un interval de douăsprezece luni numai, aur în valoare de peste o sută de milioane...

Fără îndoială că cititorii mei au mai auzit vorbindu-se, până astăzi, de Labrador, această peninsulă care a fost de mare actualitate timp de trei ani, în coloanele ziarelor. In Aprilie 1928, avionul Bremen, pilotat de Koehle, von Huenefeld şi Fitzmaurice, izbuti — după o peripeţioasă traversare a Atlanticului, — să aterizeze la Greenly-Island, pe coasta de sud a teren ului de vânzare astăzi.

Cu acel prilej corespondenţii ziarelor cari au fost obligaţi să viziteze regiunea, au calificat-o drept inospitalieră şi polară.

In ceeace priveşte inospitalitatea, suntem de acord.

Cât despre „polară", iată ceva care teoretic cel puţin, nu poate fi adevărat.

In timpul iernii, care este caracterizată prin imense căderi de zăpadă, temperatura de-acolo scade chiar până la treizeci de grade sub zero, temperatură care ţine timp de şapte, ba chiar opt luni, pe an. Cu toate acestea însă, Labradorul nu aparţine regiunii Arctice, fiind situat în afară de inelul Polar.

In timpul verii — ba uneori chiar şi iarna — mai toată coasta de nord a Atlanticului este locuită de pescari, cari sunt în majoritatea cazurilor Eschimoşi sau Indieni. Se văd deseori şi Europeni pe-acolo şi asta mai mult prin staţiunile misionarilor, fondate acum un secol şi jumătate, de Fraţii Moravi.

Orice s'ar spune însă, Labradorul, cu întinderile lui glaciale şi triste, rămâne pentru totdeauna pământul dezolării.

Cât priveşti cu ochii nu zăreşti decât covorul negru al pădurii, care cu cât merge mai spre Nord, cu atât se răreşte, lăsând loc tundrei, stepa arctică.

Odată cu venirea lunii Septembrie, iarna bate furioasă la uşă.

Labradorul îmbracă atunci vestmântul alb de zăpadă şi nenorocit este acel vânător întârziat, care nu s'a grăbit să se reîntoarcă mai repede în mijlocul relativei civilizaţii de pe coastă; frigul şi foamea îl vor face să moară, în cele mai groaznice chinuri.

Da, Labradorul este pământul durerii.

Cum se face, aşadar, că descoperitorul acestuia împinse ironia până acolo, încât îi dete denumirea de *pământ al cultivatorului?*

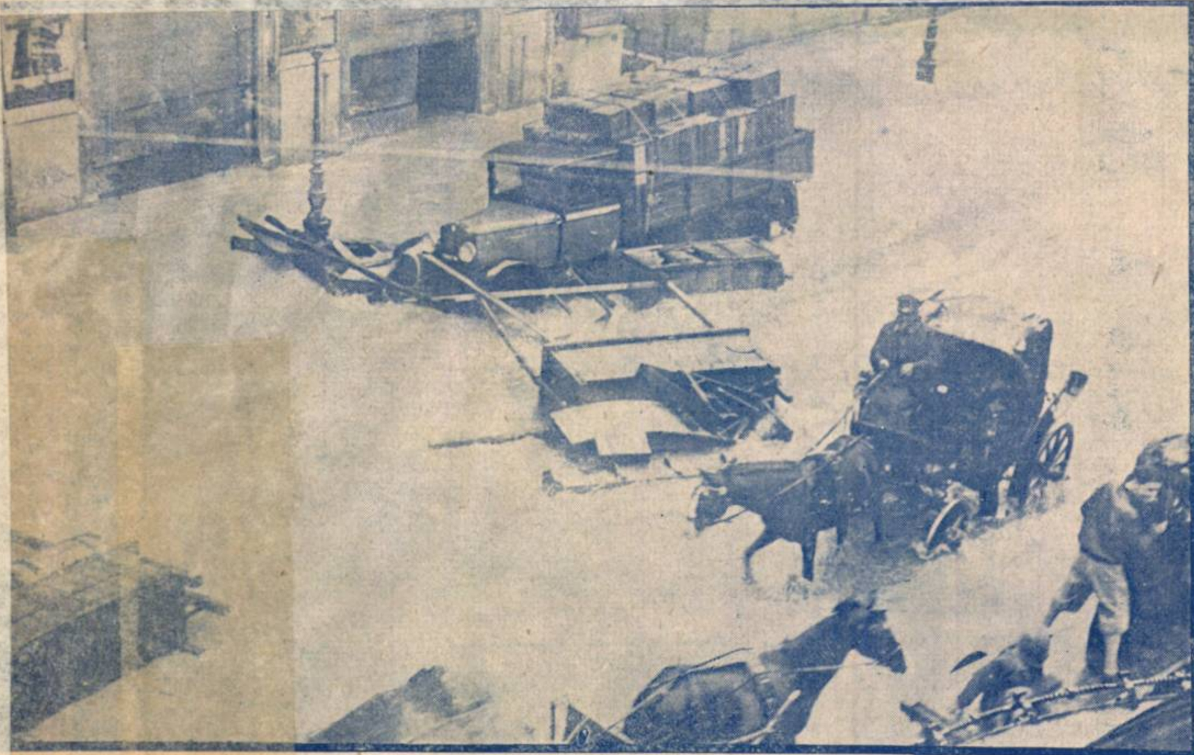
Nici cereale, nici cartofi, nici arbori fructiferi, nimic...

Dar nişte exploratori au descoperit, nu de mult, în pragul golfului Ungava, zăcăminte probabile de aur şi aramă, în cantităţi colosale.

„Aur şi aramă"... Iată un eveniment care modifică oarecum toate punctele de vedere.

G. T.

ACTUALITATE

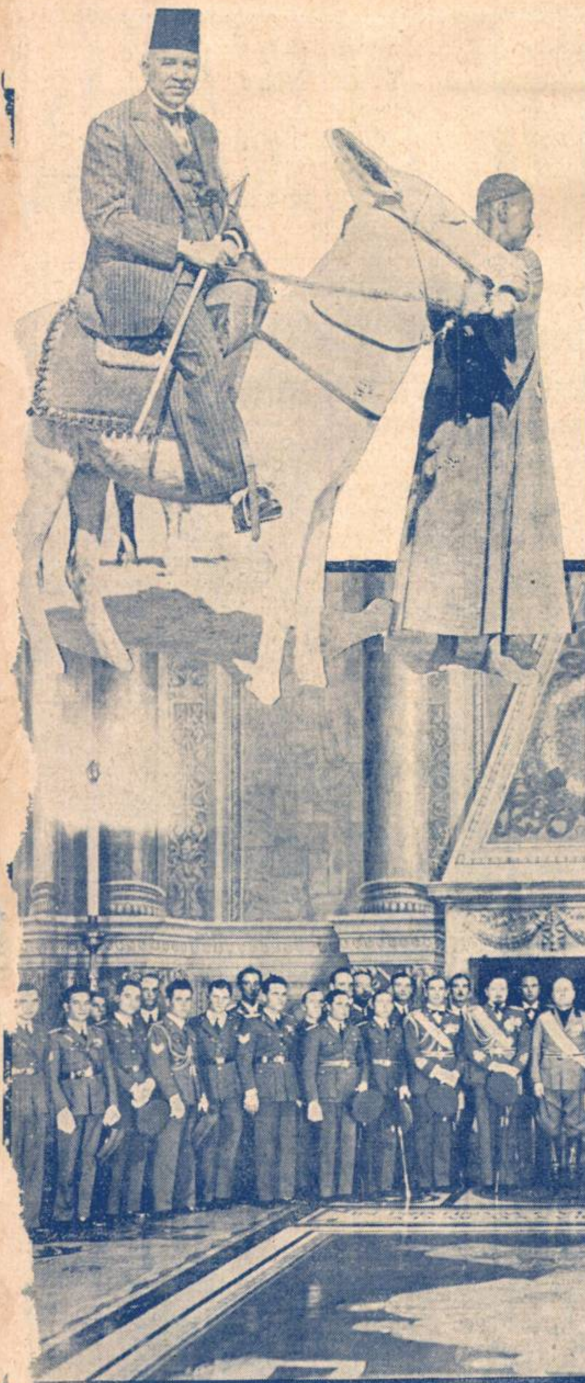

Fotografiile noastre reprezintă, rândul întâiu de sus în jos : *I. Un uragan a inundat Palermo, capitala Siciliei. II. Amiralul francez Geprata, un mare prieten al Jugoslaviei, a sosit la Belgrad. III. Principele Carol al Suediei, a împlinit 70 ani.* Rândul al doilea: *I Cel mai înalt elev din Anglia, n'are decât 17 ani şi... 2,03 m. înălţime. II. O săritură îndrăzneaţă de sky, executată de campionul norvegian Birger Kund.* Rândul al treilea : *I. Premierul Egiptului, Ismail Paşa Sadky, făcându-şi obicinuita plimbare de dimineaţă, călare pe un măgar. II. Dictatorul Italiei d. Mussolini, a primit la Palazzo Venezzia din Roma, pe aviatorii cari au trecut Atlanticul de Sud, în recentul raid.* Sus: *La şcoala superioară comercială a României, din Salonic, s'a reprezentat piesa „Pirusana". In fotografia noastră grupul organizator şi elevii actori costumaţi.* Jos: *Comuna Werder, o localitate de lângă Berlin, şi-a deschis restaurantele de primăvară. Iată un bar original.*

Femeile luptătoare

Grupul luptătoarelor, între care se află și o mulatră.

De câteva zile, Capitala adăpostește spectacolul unor lupte greco-romane între femei.

In pauză

Intr'adevăr sportul acesta a prins de o vreme foarte mult teren, în rândurile sportivelor internaționale.

Lupte între femei!! Cunoșteam câteva cazuri din mitologie și istorie, în care femeile s'au luptat cu armele, spiritul sau surâsul, pentru dominarea unei situații. Dar la lupta brutală corp la corp între reprezentante ale sexului frumos, se putea ajunge numai în secolul nostru, secolul tuturor posibilităților.

In antichitate Amazoanele uimiau lumea cu isprăvile lor răsboinice. Călăriau și se luptau bărbătește.

Femeile cartagineze au luptat și ele cot la cot cu bărbații lor, la apărarea cetății contra romanilor.

Legendele germanice citează pe Brunhilda, eroina din Munții Negri, care în fruntea unei trupe de luptătoare, făcea dese incursiuni în vecinătate câștigând regulat bătăliile contra bărbaților. Dar și pe femeea care lua ciocârlia din sbor în săgeată, a desarmat-o dragostea pentru Sigfried.

Femeile dace luptau și ele cot la cot cu bărbații lor și pentruca tradiția să continue, oltencele au colaborat la dezastrul lui Carol Robert, când trupele acestuia au fost distruse de stâncile și copacii răsturnați într'o trecătoare, la Posada.

In Evul-Mediu s'au lichidat, câteva incidente între femei sau între soți, prin dueluri cu sfârșituri mai mult sau mai puțin tragice.

Cazuri răslețe de femei luptătoare a înregistrat istoria în toate timpurile și vom cita la noi pe „Fata dela Cozia" și din timpul marelui răsboi, pe Ecaterina Teodoroin.

Dar lupte greco-romane între femei, iată un spectacol cel puțin inedit.

O fază interesantă într'o luptă.

Marele artist Charlie Chaplin se află la Londra. Corespondentul nostru din Capitala Angliei, d. Egon M. Salzer a luat celebrului Charlot un interwiev special pentru „Realitatea Ilustrată". D. Eugen Salzer e cunoscut publicului românesc, deoarece a vorbit în fața microfonului București.

Suntem încredințați că interview-ul pe care-l vom publica în numărul viitor, va interesa în gradul cel mai înalt pe cititorii noștri.

Călătoriile organizate de revista noastră și Hamburg-America Linie

11–20 Aprilie

Pentru vacanța de Paște, ziarele „Adevĕrul" și „Dimineața" au organizat o excursie prin Ardeal și anume următoarea rută :

BUCUREȘTI - SINAIA - BRAȘOV - SIBIU - CLUJ - ORADEA - ARAD - TIMIȘOARA - REȘIȚA - BAILE HERCULANE - ORȘOVIA - ADAKALEH.

Participanții acestei escursiuni, vor avea ocazia de a cunoaște cele mai principale orașe ale ARDEALULUI, unde vor fi vizitate : Muzeele, Monumentele istorice, Bisericile, Industriile, Edificiile Publice, Universitățile, etc. Se va asista la diverse spectacole. In câteva orașe se vor organiza serate dansante. Această excursie se efectuează cu un tren special care rămâne la dispoziția participanților pe tot timpul voiajului. Excursioniștii vor fi conduși un serviciu special al socetății Hamburg-America Linie.

Prețul acestei excursiuni este de lei 6.500 de persoană, în care sunt cuprinse următoarele : Trenul clasa II (compartimente mici) pe tot timpul voiajului. Intreținerea complectă : Hotel, automobile conf. programului precum și toate vizitările, etc.

Informațiuni și prospecte la ziarele „Adevĕrul" și „Dimineața" și la Hamburg-America Linie S. A. R., Calea Victoriei 84.

* * *

Alte călătorii organizate de ziarele „Dimineața" și „Adevĕrul" cu concursul soc. „Hamburg-America-Linie", cu luxoasele vapoare

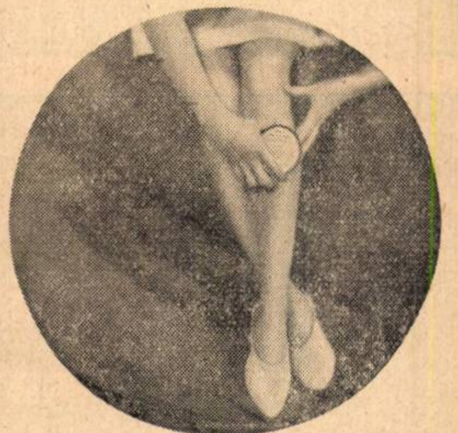
„Resolute" și „Oceana"

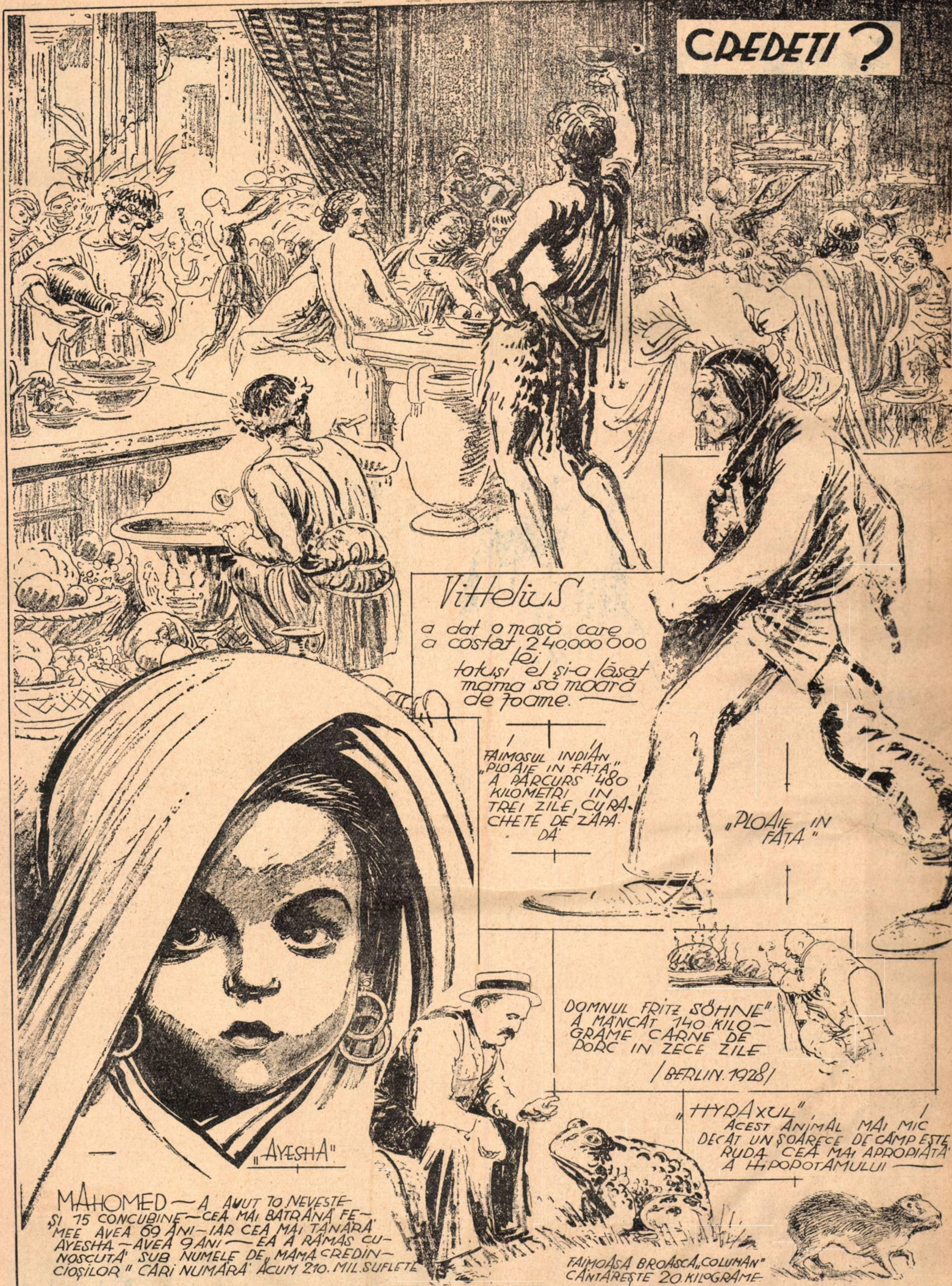
16 Iunie – 8 Iulie:
Un voiaj spre romanticele Fiorduri ale Norvegiei

1 Iulie – 22 Iulie:
Un voiaj spre Capul Nord,

14 Iulie – 14 August:
Scoția-Islanda-Spitzberg.

Amănunte și prospecte la Hamburg-America Linie S. A. R., Calea Victoriei 84.

CREDEȚI ?
Vittelius
a dat o masă care a costat 240.000.000 lei totuși el și-a lăsat mama să moară de foame.
FAIMOSUL INDIAN „PLOAIE IN FAȚĂ" A PARCURS 480 KILOMETRI IN TREI ZILE, CU RACHETE DE ZĂPADĂ
„PLOAIE IN FAȚĂ"
DOMNUL FRITZ SÖHNE" A MÂNCAT 140 KILOGRAME CARNE DE PORC IN ZECE ZILE
(BERLIN. 1928)
„HYRAXUL" ACEST ANIMAL MAI MIC DECÂT UN ȘOARECE DE CÂMP ESTE RUDA CEA MAI APROPIATĂ A HIPOPOTAMULUI
„AYESHA"
MAHOMED — A AVUT 10 NEVESTE ȘI 75 CONCUBINE — CEA MAI BĂTRÂNĂ FEMEE AVEA 69 ANI — IAR CEA MAI TÂNĂRĂ AYESHA — AVEA 9 ANI — EA A RĂMAS CUNOSCUTĂ SUB NUMELE DE „MAMA CREDINCIOȘILOR" CARI NUMĂRĂ ACUM 210. MIL. SUFLETE
FAIMOASA BROASCĂ „COLUMAN" CÂNTĂREȘTE 20. KILOGRAME

Cine sapă groapa..

KURT KARSTING, hoinăria liniştit pe Leipziger-Strasse. Elegant cum era, nu-şi putea închipui nimeni că nu mai departe decât eri părăsise închisoarea oraşului şi că acum, întreaga lui avere era de 16 mărci.

Acesta era motivul care-l cam neliniştea. Cu 24 ore înainte petrecuse o zi destul de liniştită în inchisoare şi o noapte oarecum agreabilă. Astăzi, rătăcise fără ţintă pe străzi, obsedat de o singură idee: cum ar putea da de bani; nu găsia însă nici o soluţie.

Tot mergând fără rost, se pomeni în faţa unui restaurant, în care înainte vreme, împreună cu alţi colegi, era obişnuit al localului.

Işi aminti atunci că trecuse de mult ora mesei, şi că dânsul încă nu mâncase.

O masă bună, — asta e ce-mi trebue, gândi el; căci de'ndată ce stomacul îi era plin, putea să reziste celui mai negru pesimism şi viaţa nu-i mai apărea atât de întunecată.

Imbucă la repezeală un schnitzel uriaş şi-l udă cu o sticlă de vin.

Sfinte Dumnezeule! Mâncarea asta era într'adevăr mai bună ca aceea din închisoare!

In momentul acela, trecu pe dinaintea mesei lui un domn, care îl privi cu atenţie. Se întoarse înapoi, şi cu o plecăciune, luă loc la masa lui Karsting.

— „Scuzaţi — zise el, — n'am onoarea să vorbesc cu domnul Karsting?"

— „Da, domnule"!

— „Haberman", — se prezentă celălalt. „Nu vă mai aduceţi aminte de mine... 1923.... când făceam împreună afaceri cu valută străină.

— „A! da, îmi amintesc! Karsting întinse vecinului său mâna. Frumoase timpuri erau atunci"!

— Intr'adevăr frumoase! Dar de mult nu te-am mai văzut".

Kurt deveni prevăzător.

— „Am avut cam multe afaceri în străinătate şi m'am înapoiat doar de câteva zile".

Lui Kurt, după gestul pe care-l făcu, îi făcu impresia că interlocutorul său, cunoştea „afacerea din străinătate".

— „Eşti acum angajat cu alte afaceri?"

— „Până acum nu! răspunse Kurt.

— „Am ceva bun pentru dumneata"!

— „Anume?"

— „Hm! Haberman îşi privi un moment vârfurile unghiilor, apoi, după ce se asigură cu o privire repede, că nimeni nu-l auzia, întrebă pe Karsting, fixându-l cu o privire:

— „Mai lucrezi în aceeaş... branşe?".

Karsting râse.

— „Dacă rentează, dece nu?".

— „Fără îndoială, ai ocazia să câştigi din afacerea asta zece mii de mărci!

Kurt deveni atent.

— „Ce trebue să fac?".

— „Să încasezi un cec".

— „Şi aş putea şti la ce sumă se ridică cecul?".

— „Ce te interesează lucrul acesta?"

— „Depinde de sumă, ca să-mi pot fixa pretenţiile".

— „Dar bine domnule Karsting" — zise Haberman cu ton de repros. „Cred că zece mii de mărci pentru o afacere de nici cinci minute...

— „Cu toate acestea trebue să cunosc şi din alte motive, despre ce anume e vorba, căci nu pot încheia o astfel de afacere, aşa, cu ochii închişi".

— „Fie, domnule. E vorba de şasezeci de mii de mărci".

— „Atunci vom împărţi suma"!

— „Dar ce-ţi trece prin gând? Mai avem un al treilea, fără de care nu se poate face nimic".

Kurt se gândi un moment.

— „Bine", — zise el. „Să împărţim suma în trei... aşa — dar douăzecidemii".

— *„Dece nu încasezi singur cecul?" întrebă Kurt Karsting.*

— „S'a făcut"! răspunse Haberman, întinzându-i mâna.

Lui Karsting i se păru curios, cum Haberman consimţise atât de repede să-i mai dea încă zece mii de mărci. Afară de aceasta, zâmbetul pe care-l surprinse la acesta, îl făcea să bănuiască, cum ar fi la mijloc lucru curat.

— „Incă o întrebare, domnule Haberman" — zise el repede.

— „Dece nu încaseze singur cecul?"

— „Dacă aş fi putut, fi sigur c'o făceam de mult. Dacă nu pentru altceva, dar cel puţin ca să fi economisit onorariul dumitale. Din nenorocire însă, nici eu, nici prietenul meu nu putem încasa cecul, întrucât suntem prea bine cunoscuţi la acea bancă".

— „Bine — zise Kurt. Ce am de făcut?

— „Fii atent, îţi voi explica pe scurt afacerea: Mâine dimineaţă, la orele nouă fix, voi veni să te iau de aci. Luăm un automobil şi mergem la bancă. Prezinţi cecul, şi imediat ce eşti în posesia banilor, vii afară şi te urci din nou în automobilul meu. Asta e totul. Cinci minute mai târziu, îţi voi plăti onorariul. Dacă după aceea vei voi să mai rămâi în Berlin sau nu, lucrul te priveşte. Singura condiţie e discreţia, chiar în cazul cel mai rău"!

— „Dar dacă lucrul iese prost?"

— „Imposibil! Tovarăşul meu a aranjat totul"!

— „Bine!" — zise Kurt. „Aş voi totuş să-mi iau anumite precauţiuni, pentru a nu fi atât de uşor recunoscut. Dacă aş obţinea un avans — să zicem — de o sută de mărci?"

— „Cu plăcere!"

Mai discutară puţină vreme şi după ce achitară consumaţia, cei doi părăsiră localul.

In stradă, Haberman se depărtă.

Kurt traversă strada mulţumit. Mâna dreapta şi-o afundă în buzunar şi pipăi neîncetat bancnota de o sută de mărci, pe care o căpătase. Mâine va avea un teanc de asemenea bancnote! Paris, Londra, lumea întreagă, îi apărea acum din nou... Mâine...

In dimineaţa următoare aştepta nerăbdător în faţa restaurantului. Trecuseră cinci minute peste ora fixată şi Haberman nu se vedea încă. Kurt purta astăzi o manta de ploaie şi o şapcă de călătorie îndesată pe cap. Afară de asta, îşi pusese pe nas, o pereche de ochelari. Insfârşit apăru şi Haberman, într'un automobil închis. Deabea se urcă Karstig şi şoferul porni. In vreme ce străbăteau Friederichstrasse, Haberman îi mai dădu câteva instrucţiuni şi îi întinse cecul.

Automobilul se opri în faţa unei bănci. Kurt apucă servieta pe care i-o întinse tovarăşul său, sări cu îndemânare din maşină, urcă treptele şi dispăru în dosul uşei turnante.

Haberman rămase în automobil. Nerăbdător, când vedea uşa mişcându-se, tresăria speriat. Trecură cinci minute... zece şi Kurt nu se vedea.

— „Ei drăcia dracului! murmură Haberman. Oare Karsting ăsta să...? Dar nu! Banca nu avea decât o singură eşire"...

Insfârşit Kurt coborî treptele. Haberman îi deschise portiera maşinei.

— „Totul în regulă?"

— „Da!"

— „Atunci înainte!"

Dar în momentul când maşina se puse în mişcare, portiera de lângă şofer se deschise şi un domn intră în maşină şi întinse asupra celor doi tovarăşi un revolver.

— „Nici o mişcare domnii mei! Revolverul e încărcat! Sunt comisar de poliţie şi am ordinul să vă conduc la Prefectură. Motivul îl cunoaşteţi d-voastră mai bine decât mine!...

Luă servieta, o cântări în mâini şi o aşeză cu băgare de seamă lângă dânsul.

— „Afurisită afacere!" murmură Haberman printre dinţi.

In vremea asta Kurt nu sufla nici un cuvânt. Intre timp, automobilul se opri în faţa Prefecturei. Comisarul lăsă pe cei doi arestaţi să treacă înainte. La etajul al doilea, deschise o uşe şi intrară într'o sală de aşteptare.

— „Care din voi e Haberman?" întrebă dânsul. „Dumneata? Atunci urmează-mă! Dumneata însă" — şi se adresă lui Kurt — „rămâi aci până te chem".

Zicând acestea eşi din cameră, însoţit de Haberman.

O clipă, Kurt rămase pe bancă. Se sculă apoi şi îndreptându-se spre uşe, încercă cu băgare de seamă clanţa. Uşa era deschisă!

Apoi eşi în coridor. Nu-l vedea nimeni. Cu o mişcare îşi lepădă mantaua de ploaie, scoase ochelarii şi păşii liniştit şi comod, de parcă de totdeauna se învârtia prin acele locuri. Coborî treptele celor două etaje şi nesupărat de nimeni eşi pe poarta cea mare.

Chemă un şofer, indică o adresă şi se urcă repede în maşină, aruncându-se cu un suspin de uşurare pe perne.

Exact în acelaş timp, Haberman şi „comisarul" se găsiau într'alt automobil şi se prăpădiau de râs.

— „Aşa, Paul!" — zise Haberman — „i-am tras clapa amicului. In definitiv nu ştiu pentruce am fi aruncat pe fereastră douăzeci de mii de mărci!

— „Adevărat! — confirmă „comisarul". Deabea eri i-ai dat o sută de mărci. Cred chiar că pentru jumătatea asta de oră, i-am plătit destul de mult. Până când s'o trezi, suntem departe pe drumul Vienei!

Automobilul opri în faţa unui hotel, de unde voiră să-şi ia repede lucrurile. Cu un gest larg, Haberman întinse şoferului un bacşiş de zece mărci. In hall strigă cu vocea unui om, care avea în buzunar şaizeci de mii de mărci, să i se prepare imediat socoteala, fiind foarte grăbit.

Urcară în cameră să-şi împartă prada. Cu o mină solemnă, Haberman deşertă conţinutul servietei pe masă. Amândoi rămaseră un moment înspăimântaţi. In locul bancnotelor, maculatură! In mijloc, o bucată mai mare de hârtie, pe care Haberman, recunoscu scrisul lui Karsting:

„Cine sapă groapa!"...

Spumegând de furie, cu pumnii încleştaţi, cei doi înşelători înşelaţi se priviră îndelung.

Cel dintâi îşi reveni Haberman:

— „La dracu! Şi ultima bancnotă de zece mărci, am dat-o şoferului!"

Cineva bătu la uşe.

Era portarul, care aducea nota de plată. *In româneşte de EM. MILLO*

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Gex Trevor şi ing. Hilmar sunt arestaţi de „Ceka" bolşevică. Hilmar este executat. Gex se salvează cu ajutorul detectivei Ana Shetland, care dispare şi ea.

In fuga lui impreună cu autorul, se întâlnesc cu un indian, care le spune că Lydia se află în Tibet, într'o lamaserie, în puterea lui Wampoo. Ei pornesc mai departe, prin Siberia, ca să scape de urmărirea Cekei.

Arestaţi împreună cu Lydia, reuşesc să scape din nou.

MAREA TACERE ALBA

CAPITOLUL XIX *)

Motociclistii roşii

Când mă gândiam inapoi, la toate aventurile prin care trecusem, de când mă aflam în această blestemată Republică a Sovietelor Ruseşti, mă ingroziam, uitând primejdiile clipei de faţă.

Atras în Rusia, de duşmanul său Wampoo, Gex Trevor, îndrăzneţul detectiv, scăpase din „Corabia Morţii", în care Sovietele voiseră să-l ucidă, şi ajutat de detectiva Ana Sethland, din **Inteligence Service**, şi de mine, trecuse în Siberia însoţit de noi, cu planul de a trece de aci în Mongolia şi Tibet, unde Wampoo ţinea captivă pe Lydia Hilmar, prietena noastră **dela Veneţia** **)

Dar nici în Siberia nu scăpasem de urmărirea Cekei. Agenţii Cekei sovietice ne dăduseră de urmă şi, după cum se ştie, fusesem ca şi îngropaţi de vii, într'o mină părăsită.

Reuşisem însă să evadăm din acel Infern subteran, şi să fugim, acoperiţi în fuga noastră, de o mână de agenţi britanici.

Eşisem din pădure, şi galopam...

Noaptea era opacă.

Vântul şuera dealungul câmpiei albe...

Păream trei năluci negre, alergând în noapte...

După câteva ore de mers, lăsarăm caii la pas. Am întrebat pe Ana Sethland, unde ne aflăm.

— La nord de lacul Baical, îmi răspunse ea, în apropiere de locul unde se varsă râul Witim în fluviul Lena. De acum, intrăm în Siberia orientală.

— Şi unde mergem?

— La postul cel mai depărtat al organizaţiei noastre.

Trecusem tot felul de dealuri şi văi; infine, atinserăm ţărmul Lenei, un fluviu cu albia cotită şi apele repezi, care curg printre insule de piatră, acoperite uneori de păduri. Ţărmul e de gresie roşie, ţărm stâncos, presărat de pini şi cedri. Stâncile ţărmului sunt găurite de peşteri, deasupra cărora atârnă rădăcinile aeriene ale arborilor, ca o reţea monstruoasă.

Am dormit o noapte sub pinii de pe ţărm, în gura unei peşteri, ascunşi de reţeaua de rădăcini.

A doua zi, am ajuns la confluenţa Vitinului cu Lena. Bărci şi şlepuri alunecă pe cele două ape. De aci, Lena se lăţeşte enorm şi stâncile dispar, ca să facă loc colinelor şi ţărmilor acoperite de păduri nepătrunse.

Intr'una din aceste păduri se află o cabană, cu un pădurar de un aspect foarte sălbatec. El e un agent britanic. Ne-am odihnit aci o noapte.

Apoi, ţinurăm sfat.

— Ashmore, se adresă Ana Sethland pădurarului. Trevor Gex şi tovarăşul său doresc să treacă în Mongolia. Graniţa dela Sud e perfect păzită, iar în transsiberian, pentru Vladivostock, dacă s'ar urca, ar fi prinşi imediat. I-am sfătuit să treacă de aci în Japonia, şi de acolo în China.

— Dar de aci până la mare e o distanţă enormă, zise Ashmore, într'o englezească perfectă, deşi straele lui erau de mujik rus.

— Poţi să-i ajuţi?

— Pot să le dau cai, până în Amur, şi de acolo vor lua transsiberianul: le voi furniza şi acte false, ca să nu-i supere nimeni în tren sau la frontieră.

Agentul trecu într'o odăiţă din fund, ca să aducă actele şi paşapoartele.

— Mergi cu noi, Ana? întrebă Gex.

— Nu, Gex. Eu nu mi-am terminat misiunea pe care **Inteligence Service** mi-a dat-o: trebue să mă întorc la Moscova.

— Dar te vor ucide, Ana!...

— Şi dupăce-mi termin misiunea, urmă Ana Sethland fără să ia în seamă intreruperea lui Gex, viu la Tokio, ca să ne întâlnim.

Gex stărui ca Ana să vină cu noi.

— Trebue să ne despărţim, zise ea. Altfel. ne-ar descoperi. Cu siguranţă că în toată Rusia, agenţii Cekei au primit ordin să ne aresteze. Toţi ştiu că suntem doi bărbaţi şi o femee.

— Ana, zise Gex. La Tokio, ne vei găsl la Hotel Imperial Făgădueşte-mi însă că aceasta e ultima însărcinare, pe care ai s'o primeşti, din partea lui **Inteligence Service**, şi că n'ai să mai faci spionaj.

— Ei bine, iţi promit... La revedere, la Tokio, Hotel Imperial. Cred că voi fi acolo înaintea voastră...

A doua zi ne despărţirăm de Ana şi de Ashmore. Călări, cu actele şi

*) Amintim că fiecare parte a acestei povestiri, formează o aventură de sine stătătoare, aşa că se poate citi şi de cei ce nu cunosc părţile anterioare.

) Vezi **Umbra care ucide.

REPORTAJ

banii înmânați de Ashmore, plecaram...

Gex era trist... O iubea oare omul acesta rece, pe Ana Sethland?...

Ningea...

Am mers astfel câțiva kilometri, când, deodată, auzirăm în spatele nostru, pocnetele unei motociclete. Eram oare urmăriți? Nici în aceste pustietăți nu scăpasem de ochiul Cekei?

Eram gata să cravașez, dar Gex îmi spuse calm:

— E inutil să fugim. Intr'o clipă, motociclistul va fi în dreptul nostru. Poate că va trece înainte.

Dar în dreptul nostru, motociclistul încetini mersul și se opri.

Indată, alți trei motocicliști sosiră din urmă și barară șoseaua, în fața noastră, pe când alții o barau în spate. Intr'o clipă, am fost înconjurați.

— De data asta, au pus mâna pe noi! zise Gex.

Cekiștii săriseră jos de pe motociclete.

— Sunt soldați! îmi șopti Gex.

— Descălicați! strigă unul din soldați.

— Dece? întrebă candid Gex Trevor.

Drept răspuns, soldații scoaseră revolverele lungi și butucănoase.

Descălicarăm.

Unul din soldați ne luă caii de căpestre, și-i duse înapoi, pe șosea. Din zare, se vedea venind o cireadă de vite cornute și cai, mânați de soldați.

Un motociclist, ce părea să fie un șef, scoase un carnet, rupse o filă, scrise ceva, și i-o întinse lui Gex.

— Ce e asta? întrebă detectivul.

— Rechiziție!

Răsuflarăm ușurați!... Era numai o comisie de rechiziție și nu un grup de cekiști. Nu eram deci descoperiți. Motocicliștii își încălecaseră mașinile, motoarele începură să pocnească. Dar motociclistul care întinsese lui Gex hârtia, continua să privească cu atenție figura detectivului, pe care, în fine, îl întrebă:

— **Ruski?...** Ești rus?

— Da, răspunse Gex.

— Actele?

Gex îi întinse actele ce-i dăduse Ashmore. Soldatul le privi îndelung, le întoarse pe toate părțile.

— Ciudat! zise el.

Apoi, fluieră.

Motocicliștii își stinseră motoarele și descălicară. Se apropiară. In acest timp, soldatul scosese un ziar, — **Isvestia,** — din buzunar, și compara figura lui Gex cu o fotografie din ziar, sub care reușii să descifrez: **„Spionul evadat Gex Trevor"!**

Atât Gex cât și eu, înțeleserăm situația într'o clipă. Făcusem imprudența să nu ne grimăm...

Schimbai o privire cu Gex, care îmi strigă în franțuzește: „Sări pe moto!"... In acelaș timp, el dăduse un brânci formidabil soldatului, aruncându-l în brațele celorlalți, cari se clătinară; doui căzură unul peste altul. Se produse o învălmășală printre ei. Eu și sărisem pe motocicleta soldatului și alergasem să pun motorul în mișcare, când simții pe Gex sărind în spatele meu. Cu pocnete ce ameţiră și mai mult pe soldați, cari nu se așteptau la o asemenea lovitură de teatru, pornirăm ca o săgeată...

Din nefericire, dezorientarea lor nu dură decât câteva secunde. Unii scoaseră revolverele și începură să tragă în noi, pe când alții săriră pe motociclete, ca să ne urmărească.

CAPITOLUL XX
Cu 200 Km. pe oră

Deși înconjurați de motocicliștii roșii, totuș reușisem, pe o motocicletă, cu Gex în spatele meu, să spargem cercul soldaților sovietici, și să pornim pe șosea cu o viteză halucinantă.

O cursă nebună începu, așa cum numai la cinematograf văzusem. Motocicleta noastră sbura. Dar la o mică distanță în urmă, veniau doi soldați, cari trăgeau focuri de revolver în noi, iar mai în urmă se vedeau restul motocicliștilor. Gex, din când în când, se ținea numai cu o mână de mine, și cu cealaltă, întors spre urmăritori, trăgea cu revolverul în ei. Admirabil ochitor, cu al treilea glonț, culcă la pământ pe unul din cei doi motocicliști, cari erau mai aproape de noi. Dădusem toată viteza, dar simțiam cum curentul înghețat de aer, mă orbește. Urmăritorii noștri erau bine echipați, cu căști de automobiliști în cap, cu ochelari. Mă gândii o clipă că Gex era expus gloanțelor, cum sta la spatele meu, și că mă apără cu trupul său. Vedeam, din viteza aceea nebună, șoseaua ca o dâră, ca într'o halucinație albă; câte un copac de pe margine sbura ca o nălucă în urma noastră...

Cât am fugit astfel?... N'aș putea să știu... Cu mâinile înghețate pe ghidon, orbit aproape de țepușii de ghiață din aer, pe care vântul rece mi-i înfigea în obraji și în ochi, îmi încordasem ultimele puteri...

Renunțasem să mai arunc priviri în urma noastră, ca să văd unde se află urmăritorii... Albul invariabil al peisagiului, mă obosia, mă ameţia... Probabil din cauza congestiunei ochilor, privirile mele puneau pete roșii, mari, în fața mea... Nu mai puteam...

Atunci, Gex îmi strigă în ureche:

— Incetinează!...

In mod automat, am schimbat viteza.

Trecurăm un viraj greu. Dacă Gex nu m'ar fi prevenit să micșorez viteza, am fi fost acum două cadavre. Mă pregăteam să dau din nou viteză, când detectivul îmi spuse:

— La dreapta!...

Intr'adevăr, după o pantă intrasem într'o pădurice. Un drum îngust, o potecă, se desfăcea din șosea, intrând în stufiș. Inţelesei planul lui Gex. Cotirăm la dreapta și intrarăm în stufiș...

Zărirăm printre frunziș, pe urmăritorii noștri urmând șoseaua, înainte... Eram salvați...

Dar ultimii doui motocicliști, intrară după noi, pe poteca îngustă!....

— Viteză!... strigă Gex.

Lupta cu revolverele continuă. Incă un soldat se rostogoli... Eșirăm într'un drum mai larg; celălalt soldat se apropia din ce în ce mai mult de noi.

Cred că această cursă a durat o vecinicie, până ce am putut să facem și pe acest din urmă soldat, să ne depisteze. La o răscruce de drumuri, neștiind pe unde am apucat noi, a luat desigur altă direcție. Nu departe însă de acel punct, motocicleta noastră stopă, înghețată.

— Ce e? întrebă Gex.

— Nu mai avem benzină, răspunsei.

Sărirăm jos. Aveam ochii în sânge. Incepui să sar, ca să mă desmorțesc. Gex, palid, se clătină. Am sărit să-l susțin...

— Gex, ce ai?...

Era rănit!... De sub căciulă, un fir de sânge i se prelingea pe tâmplă...

Din fericire, osul craniului nu fusese atins. Glonțul luase numai pielea, dar sângele cursese în voe...

Părăsirăm motocicleta în drum și ne adăpostirăm într'un tufiș. Am legat cum am putut rana lui Gex... Dacă n'ar fi fost el în spatele meu, pe motocicletă, glonțul m'ar fi lovit desigur pe mine...

CAPITOLUL XXI
Spre Nordul înghețat

Eram singuri, în imensitatea pustie a tundrei siberiene... De jur împrejur, nici urmă de vietate...

Noaptea se lăsă brusc. Cursa noastră durase o zi întreagă!

— Dacă adormim aci, vom degera — zise Gex.

Pornirăm încet, fără să știm încotro, extenuați...

Am mers așa mult, mult, inconștienți, de parcă dormiam mergând... Când ne opriam, gerul nopții ne pătrundea îl simțiam aproape ca pe o toropeală plăcută strecurându-se în vinele noastre. Dar știam că dacă ne-am lăsa învinși de acest somn plăcut, nu ne-am mai fi trezit.

Când socotirăm că ne-am depărtat suficient de urmăritori, cari desigur că cercetau locurile acestea, ca să ne găsească, ne-am oprit sub o stâncă, într'un desiș de brazi, unde am aprins un foc mic. Aveam la mine șocolată; am mâncat. Niciodată n'am fost mai fericit în viața mea, decât în clipa când am putut să închid ochii și să mă culc, lângă acest foc...

Detectivul Trevor Gex rămăsese să facă de pază. După trei ore, urma să mă scoale, ca să se culce el. Il lăsasem pe el de veghe mai întâiu, fiindcă știam că tot nu va dormi, până ce nu va găsi o soluție, ca să eșim din situația penibilă în care ne aflam.

(Va urma)

DE VORBA CU CITITORII

D. Goran-Câmpina. — Nu v'aş putea spune precis unde e de găsit acel volum al lui Spinoza. Adresaţi-vă unei librării mari şi vi-l va procura cu uşurinţă.

Charmelle. — Adică de ce ţi **în special** să-ţi răspund la această scrisoare? Oare eu nu răspund la toate scrisorile primite? Te înşeli, scumpă dudue, totul însă e, să-mi parvină...

1. Clive Brook s'a născut la 1 Iunie 1891, la Londra. Adresează-i corespondenţa prin „The Standard Casting Directory, 616, Taft Building, Hollywood, Cal. U. S. A. E căsătorit şi are şi copii (ce desiluzie!...). 2) Pentru Ivan Petrovici adresează prin „Mon Ciné" 3, rue Rocroy, Paris. 4) Atât pentru America cât şi pentru Franţa, scrisorile simple se francheează cu 10 lei.

O ceapă degerată. — Ceeace-mi scrii mata, dudue, egal ar fi cu o gutuie... Dar, cum mi te prezinţi ca fată, i-egal cu-o... ceapă degerată.

Lonette et Nanette. — Conrad Veidt este după mine, unul dintre cei mai buni... comediani ai filmului sonor. Da, da, Conrad Veidt cred că şi-a înmormântat meritele, odată cu filmul mut. Era actorul care juca mimând, nu cântând şansonete. In ultimul timp se zice că l-ar fi angajat americanii. Un motiv în plus să fie dat uitării...

Păpuşică blondă. — Păpuşă dragă, eu ţi-aş da un sfat care să te calmeze în avântul cu care... mă adori: Ia puţină ghiaţă şi freacă-te la tâmple. Pe urmă citeşti din nou răspunsul acesta, aşa ca să capeţi impresia unui duş cald... Incolo, toate bune şi să sperăm c'o s'avem recoltă bună la vară...

Trăznitul. — Ţi-au trimis toţi autografe, afară de „Schaplin" ?... Ei, acum să-ţi spun eu dece „ăsta" nu ţi-a trimis: Fiind un actor prea cunoscut l-ai jignit desigur profund, scriindu-i numele „Schaplin" în loc de Chaplin... Ceee? Cât o costă pe Greta Garbo „ghetele" pe care le poartă?... La coş!... Şi să nu te mai prind cu asemenea întrebări, că te las s'aştepţi aşa cum te-a lăsat „Schaplin"...

Minouche. — Mă rog de când această Violette Sauvage este actriţă de cinema, ca să mă întrebi de ea?... Liane Haid locueşte la Berlin-Wilmersdorf, Wurttembergischestrasse, 13. Scrie-i în limba germană.

R K + 274 Z A. — Ce văd ! ?... „Vâââjjj!!!... Buuummm!!!... Zrrrrr!..." Ce limbă mai e şi aceasta pe care mi-o adresezi cu atâta grabă?... Nu care cumva scrisoarea ţi-a fost dusă la poştă de vre-un servitor dela Mărcuţa?... Ascultă domnule **R K +274 Z A** şi zis **Undă-Simplon-Pământ,** d-ta trebue că ai creerul compus dintr'o materie foarte ciudată, care se numeşte „Vâjbumzrrr".. Cel puţin atât pot deduce din cele ce-mi scrii.

Beauté. — La prima scrisoare răspund: trimite fotografii şi... îţi voi veni în ajutor, dacă vei fi... fotogenică. La a doua: Poate că vom organiza în curând şi un asemenea concurs. Deci?...

Ghiocel. — George O'Brien e contat printre actorii cei mai buni şi aceasta ar fi şi părerea mea. Anny Ondra măsoară 1.60 m.

Nick Stuart. — Până la Marsilia, vaporul face între 14 şi 17 zile, pentrucă staţionează mult prin porturi. Costul se ridică la aceeaş sumă, având în vedere că dela Marsilia până la Paris, trebue să mai plăteşti încă 200 fr. In orice caz îţi trebue paşaport... Dar, eu te-aş sfătui să nu te-aventurezi, totuş.

Un nedumerit. — Ai aflat c'a murit Louis Wolheim şi nu ştii cine era?... Se poate una ca asta?... Ia adu-ţi aminte bine de filmul — ca să nu iau decât pe cel mai recent — „Pe frontul de Vest nimic nou"! Era acolo un soldat care se numia Kat!... Simpaticul Kat?... Şi ca să-ţi viu în ajutorul memoriei, iată, public o fotografie din ultimul lui film, intitulat, pare-mi-se „The Silver Horde"...

Aşa-i că ţi-ai adus aminte?... Louis Wolheim se număra printre cei mai buni actori de compoziţie dela Hollywood şi moartea lui a lăsat un gol în cinematografia americană, care cu greu va putea fi nivelat.

H. C. Sturdza. — Adrese de milionari nu cunosc. Iertată fie-mi neştiinţa, dar nu m'am ocupat niciodată cu... liste de subscripţii!

Margareth Horvat. — Cred c'ai văzut filmul cu Greta Garbo, până ţi-a venit răspunsul la această scrisoare...

Tamara. — Scrie-i Gretei în limba engleză sau germană, la Metro-Goldwyn-Mayer Studio, Culver-City, Cal. U. S. A 2. Ce trebue să faci ca să iei bacalaureatul? Foarte simplu: să înveţi! 3. Intrebarea despre Billie Dove n'o înţeleg. Ai scris aici nişte cuvinte de m'am căsnit cu şapte lupe să le descifrez. 4. Vom publica fotografia lui Neil Hamilton în „ Tot Cinematograful într'un volum" care va apărea în curând în editura noastră. Tot acolo vei găsi orice alt portret care te interesează.

Good Red. — Leila Hyams a fost o bună dansatoare profesionistă, înainte de a-şi face debutul pe ecran. Are 23 ani. Scrie-i în limba engleză prin „The Standard...." 2. Charlie Chaplin s'a născut în Anglia, în anul 1889. 3. Se pare că pentru filmul vorbitor, John Gilbert nu mai este utilizabil. 4. Poţi adresa corespondenţa pentru Marlene Dietrich, la Paramount Studio. Hollywood, Cal. U. S. A.

Calladin. — Spui că vei proba „**nemurirea sufletului"** cu întâmplări din **viaţa d-tale.** Eşti oare, într'adevăr, sufletul vre-unui răposat?

Eu nu cred să ne intereseze asemenea lucruri. Sunt pe atât de profunde pe cât de naive par...

Al. Gheorghiu. — Vrei să trimiţi deslegarea prin mijloace nepermise? Dece mai sunt concursuri atunci? Dacă veţi veni la mine, oridecâteori se organizează un asemenea concurs cinematografic şi dacă eu v'aş da soluţiile, revistele ar trebui să mă boicoteze. Nu, scumpul meu corespondent la asemenea întrebări, regret dar nu-mi-e permis să răspund.

Duduia brună. — Nu cunosc adresa acestui domn atâta timp cât... nu se decide să facă cinema sau teatru. Nu uitaţi caracterul acestei rubrici!

Joseph Balsamo 13. — Vezi răspunsul precedent.

Tr. St. — Imi puteţi trimite orice scrisoare adresată d-lui Ion Pribeagu şi voi face să-i parvină.

Gondola cu Himere. — Brrr!... Ce gondolă sinistră!... Paula Iliescu s'a născut la Corabia, pare-mi-se prin anul 1908. Actualmente se află la Düsseldorf, unde asistă la prezentarea filmului ei „Sous les toits de Paris", marea ei „lovitură". E plecată din ţară de aproape trei ani.

Nazimova-Focşani. — Igo Sym cunoaşte germana şi — puţin— franceza. 2. Max Schmelling a turnat în „Dragoste în arenă". Dar cum se face că semnezi „Nazimova-Focşani" şi îmi scrii din Florenţa? Sunt încântat în orice caz, că nu m'ai uitat nici pe acolo, prin meleaguri străine. Aceleaşi frumoase salutări!

Fanto Kamellos. Doug jr. are 23 ani. 2. Da. în urma scandalului, Clarei Bow i s'a retras un rol, a rămas însă tot angajată de „Paramount". 3. Cred că-l jigneşti crunt pe d. Suchianu, confundându-l cu subsemnatul. 4. „Luminile oraşului", ca toate filmele lui Charlie Chaplin dealtfel, a fost regisat de însuş marele comic. 5. Primul film al lui Bob Curwood este intitulat „Revenge on the Rio Grande".

Chirică Oncescu. Studiourile Paramount şi Metro-Goldwyn se află la Hollywood (primele) şi la Culver-City, (Metro) Cal. U S. A. 2. Pola Illery a fost lansată în studiourile Natan, Paris, 6, rue Francoeur. 3. Da. George Vraca a turnat un rol principal în „Televiziune".

Disgraţiata. — Nu înţeleg nimic. Scrie-mi la maşină...

Atos şi Portos. — Extraordinar!... N'ai visat-o niciodată?...

And. Er. — Ai dreptate, dar trebue să satisfacem cerinţele marelui public, luate în grup nu separat.

Un cititor-Jugoslavia. — Adresaţi-vă la „Societatea Scriitorilor Români", Bucureşti, Bd. Academiei.

C. B. Ţivu. — Sunteţi foarte june. Vă puteţi adresa la „Dimineaţa Copiilor".

Ligia. — Rolul principal din filmul acela a fost interpretat de Lily Damita.

Gheorghe Boiangiu. — Adresaţi-vă la „Educaţia Poporului", Bd. Elisabeta, 97, care vă va da toate lămuririle în această privinţă.

Mica Cenuşereasă. — Pentru toate trei vedetele despre care vă interesaţi, scrieţi prin „Filmul Führer". 217, Friedrichstrasse, Berlin S. W. 68.

Buster Keaton. — A avut succes pentrucă... a plăcut publicului! 2. Ultimul film vorbit în româneşte este „Televiziune", realizat de Paramount în studiourile dela Joinville. 3. Cea mai frumoasă blondă?... Numai prin plebiscit se poate şti...

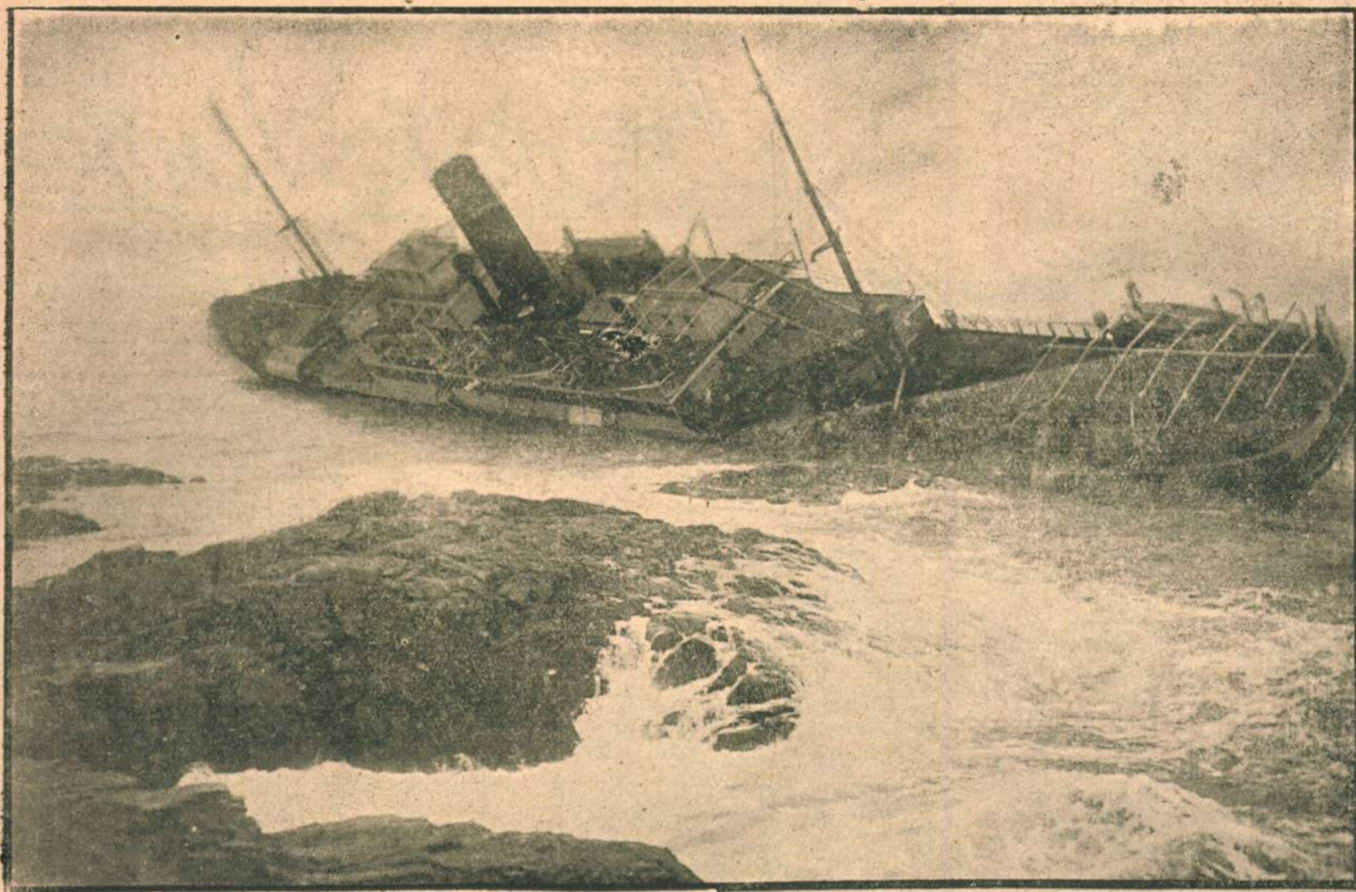
Sibiu. — Va apărea în curând în editura noastră. Citiţi mai sus, răspunsul sub pseudonimul „Tamara".

Două flori de primăvară. — Floricele parfumate, una din voi a pierdut, cu siguranţă. Suveranul nostru este în stânga fotografiei şi poartă căciulă gris. Cel de alături, cu şapcă, este marele duce Mihail Alexandrovici. In dreapta, răposatul Ionel Brătianu.

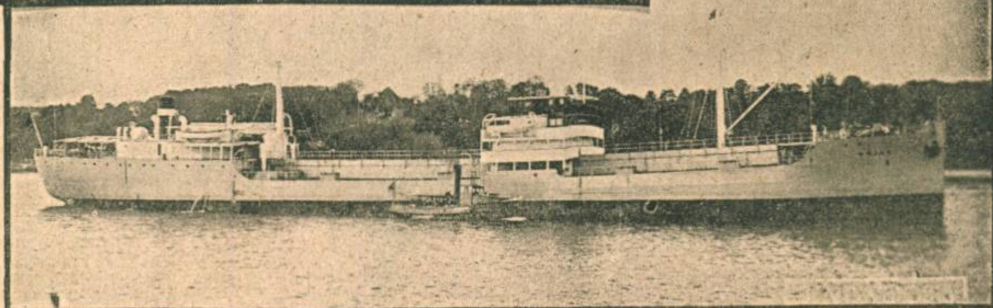
Şi acum, vă rog să-mi comunicaţi şi mie cine a câştigat: violeta sau ghiocelul ?

J. de S.

O noapte de groază pe Marea Neagră

St.: *Vasul englez Wellfield eşuat lângă Bosfor.*

Vasul salvator Raila

(Foto Weinberg Istanbull)

UN viscol uriaş a bântuit zilele trecute pe Marea Neagră, pe Marmara şi Marea Egee.

Furtuna a surprins în larg, în apropiere de Constantinopol, şase vapoare.

Pachebotul italian *Campidaglia*, plecase din Istambul Duminecă la amiază, cu o bogată încărcătură de mărfuri, spre Burgas, Varna şi Constanţa. Surprins de vifor, vasul şi-a pierdut posibilitatea de orientare; valurile uriaşe l-au împins ca pe o jucărie, isbindu-l de stâncile dela capul Atkin, în apropiere de Burgas, unde vasul a eşuat.

La S. O. S.-ul său, răspunse vasul *King Lear*, al lui Ocean Salvage Company, care pleacă în ajutorul pachebotului.

Un alt vapor, *Valos*, a eşuat pe un colţ de stâncă, în apropiere de Salonic .Ca un cui enorm, vârful stâncii a pătruns în pântecele vasului, până la maşini.

Vaporul englez *Wellfield*, un splendid vas de 5637 tone, a eşuat pe stânci abrupte, în apropiere de Bosfor. El aducea petrol dela Batum.

Prins de o furtună groaznică, vasul nu mai putu găsi intrarea în Bosfor; o stâncă l-a rănit adânc şi petrolul curse cascadă, în mare.

Două zile şi două nopţi echipajul vasului sfărîmat, aşteptă ajutoare. In fine, vasul norvegian *Raila* sosi, dar, din cauza valurilor enorme, nu se putea apropia de petrolier.

Cu mare greutate, jumătate din echipaj fu salvată, *Raila* luând oamenii pe bordul său. Cealaltă jumătate, care nu a încăput pe vasul salvator, fu părăsită şi trebui să facă disperate semnale lansând semnale luminoase spre ţărm. Furtuna însă creştea. Incercară să atingă ţărmul înot, riscând să fie sdrobiţi de stânci.

Echipagiul depe Wellfield (Foto Weinberg (Istanbul)

In fine, reuşind să debarce, ei făcură 15 km. pe jos, pânăla Beicos. Pe drum, fură atacaţi de haite de lupi, cu cari luptară cu cuţitele.

La Istambul, se adunară la consulatul britanic : erau plini de noroi, cu hainele sfâşiate, neraşi de mai multe zile, nemâncaţi...

Ei povestiră cum plecaseră din Constanta şi luptaseră cu furtuna timp de 36 de ore.

In acelaş punct, a eşuat şi alt vas, *Trevean*, de 5208, al cărui echipaj fu salvat tot de *Raila*.

In fine, vasul german *Ceres*, eşuă, în aceiaş noapte la Karaburun.

A fost noaptea cea de groază pentru navigatorii de pe Marea Neagră şi Marmara...

MASA ŞOMERILOR

D. Caramalide, proprietarul restaurantului „Riviera", oferă în fiecare Joi la prânz, masa la 200 şomeuri, în localul său.

In Statele-Unite țara care aduce glorie

Solicitat de către redacția unui mare ziar parizian, Maurice Chevalier, vedeta care a izbutit să bage în buzunar întreaga Americă, a acceptat, cu aeru-i veșnic zâmbitor, să compună o scrisoare plină cu povețe, pentru uzul europeanului, care tentat de minunățiile Americii, s'ar hotărî să treacă Atlanticul.

Stg.: Maurice Chevalier pe bordul vasului care l'a transportat în America

Artistul cu soția sa

Drag prieten,

Nu știu cine ești, bine înțeles, dar îmi pare totuș, că te cunosc destul de bine.

Ești tânăr și ai convingerea că nu ești lipsit de calități.

Ai multă ambiție deasemenea, din moment ce nu șovăești o clipă măcar, de a părăsi țara și pe ai tăi, spre a-ți îndrepta pașii către țărmuri necunoscute.

Ești înarmat, după câte văd, mai mult cu speranțe decât cu bani. Pân'aci toate's bune: unde mai pui apoi că nu vei avea bagaje prea multe!... Dar inteligența, curajul și inițiativa ta, nu'nseamnă cel mai prețios capital ?...

Oricât de sigur ai fi însă de tine, nu refuza povețele unuia mai vârstnic și nici învățăturile trase din experiențele încercate de el. Iată-le în câteva cuvinte: Dacă nu cunoști încă limba engleză, învaț-o repede, servește-te cu curaj de cuvintele pe care le știi, nu te agăța niciodată de concursul unui interpret benevol, care numai de folos nu-ți poate fi.

Ține totdeauna seamă că niciodată un american nu-și va bătea joc de tine, dacă vei face greșeli de gramatică, sau dacă vei avea un accent străin.

Deîndată ce vei debarca, reamintește-ți că nu ești un explorator venit printre sălbateci, ci mosafirul unui popor civilizat. Dacă vre-un american oarecare, mândru de țara sau orașul lui, îți và arăta o serie de „sgârie-nori“, cinematografe uriașe și alte edificii calificate *greatest of the World* și-ți va cere părerea asupra lor, nu da din cap cu simplicitate, ci răspunde un da puternic, plin de admirație.

Să nu rămâi uimit și nici să nu faci vreo mimică de scârbă, atunci când gazda îți va oferi un păhărel de oțet cu zahăr, botezat acolo: *liqueur*...

Intrat într'o *cafeteria* sau într'un *drug-store*, nu strâmba din nas când ți se aduce un *ice cream soda* care se numește „porto“.

Nu-ți pierde niciodată relațiile cu compatrioții tăi. Asta nu'nseamnă totuș, că trebue să stai ascuns numai în sânul lor. Vizitează cât mai des familiile americane și înaintează cât mai mult posibil, în marele furnicar.

Să nu scrii niciodată New York cu trăsură de unire, nu vorbi nimic despre bandiții din Chicago și nu spune în nicio împrejurare, *Frisco*, în loc de San Fransisco.

Ferește-te de nostalgie, ca de ciumă. Muncă, aer liber și multă voință; acesta este remediul.

Nu uita deasemenea că americanul nu-ți va acorda justa ta valoare, nici după vorbe, nici după recomandații, nici după certificate, ci după faptele și actele ce vei săvârși.

MAURICE CHEVALIER

CUM VA FI OMUL VIITORULUI

SE NAŞTE întrebarea dacă în ultimele stadii ale vieţii pe această planetă, omul va împărţi adăpostul său subpământean, numai cu acele animale domestice, cărora le va îngădui să supravieţuiască cu el.

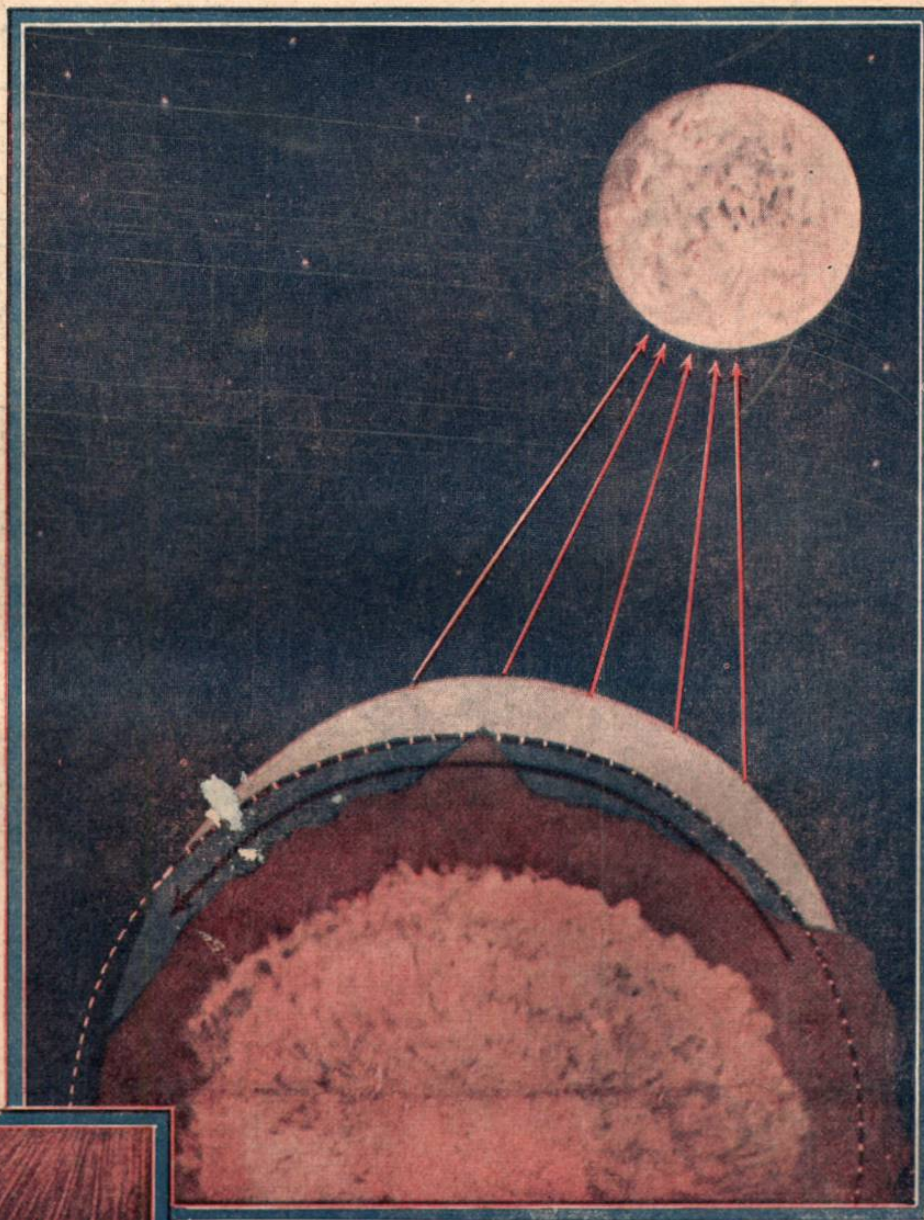
Ştiinţa se îndoieşte de asta. E de temut că cei mai indesirabili dintre conlocuitori vor mai fi încă cu el. Pământul e prea impregnat şi infectat de microbi şi susceptibilitatea lor de adaptare la frig, la căldură şi la uscăciune e prea mare, spre a lăsa loc speranţei, că lumea ar putea fi vreodată complet sterilizată.

Dacă omul ar putea steriliza atât nava cu care ar străbătea eterul, către o nouă lume, cât şi pe el însuş ar însemna să scape de un teribil inamic, nelăsând să pătrundă un diavol vechi în noul paradis — în cazul când ar ajunge în cele din urmă într'un paradis, — şi ceeace-i mai mult decât toate, fără să fie silit pentru aceasta să moară.

Din expunerile făcute în capitolele precedente, credem că cititorii au înţeles că pământul locuit de om şi de alte fiinţe organizate, nu e tocmai favorabil desvoltării lor. Le permite să trăiască din propriile lor resurse, dar în acelaş timp poartă în ele elementele distrugerii lor.

Intr'adevăr, viaţa se menţine pe planeta noastră cu ajutorul morţii. Plantele se formează şi se nutresc, extrăgând din pământ elementele provenite din descompunerea fiinţelor care le au precedat. Animalele, la rândul lor, se nutresc cu plante, adică devorându-le sau ucizând alte animale. Aceste animale *trebuesc să moară* spre a reda pământului ceeace i-au luat şi spre a da plantelor posibilitatea de a reînnoi ciclul. Deci fără acţiunea perpetuă a morţii, viaţa n'ar putea exista.

La urma urmei, dacă privim situaţia în faţă, e uşor de văzut că lumea noastră e mai curând nenorocită şi singurul motiv pentru care iubim pământul e că în timpurile de faţă nu dispunem de o altă planetă locuibilă.

Sus: *O demonstrare diagramatică a refluxurilor. Intinderea de lichid ridicată arătată aci, care se datoreşte atracţiei exercitate de lună şi soare, joacă rolul unei frâne, care încetul cu încetul cauzează micşorarea vitezei de rotaţie a globului. Influenţa acestei atracţii se simte şi în massa interioară a globului.*

St.: *Când rotaţia pământului va fi descrescut într'atât, încât zilele vor dura cât una, chiar două din lunile de acum, ne putem imagina că se vor construi clădiri mobile, trase încet de tractoare, chiar în regiunile ecuatorului unde va fi viteza cea mai mare, astfel că se vor găsi mereu în lumina soarelui.*

Concepţia noastră despre logică, gustul nostru pentru ordine, simţul perfecţiei, nu sunt satisfăcute în această situaţie. Ne fac să întrevedem, că ar putea fi mai bună decât acum; iar inteligenţa noastră nu trebue să facă un efort prea mare, spre a imagina o lume mai bine construită, unde viaţa s'ar menţinea fără sacrificii şi n'ar face ca acel teribil tiran al Pisei, de care vorbeşte Dante în „Divina Comedie" — Ugolino — care-şi mânca progenitura într'o zadarnică încercare de a-şi păstra viaţa.

Reflectând asupra acestor chestiuni, trebue să ne întrebăm dacă pământul a fost într'adevăr făcut pentru noi şi pentru celelalte animale, din cari descindem. Nu e oare procesul evoluţiei care a rezultat în rasa umană, un accident, o eroare, care a făcut din noi nişte străini pe acest glob, nişte paraziţi, cuceritori ai unui teritoriu, care nu e adaptat nevoilor noastre şi pe care ne-am menţinut cu mare dificultate, luptând împotriva primilor ocupanţi ai săi? Aceştia erau admirabil stabiliţi, şi îndată ce le-am luat locul, au luptat să ne distrugă, spre a continua singuri o existenţă posibilă numai cu resursele de cari dispuneau.

Aceşti ocupanţi, — cititorul a bănuit, — sunt cei clasaţi sub vagul şi genericul nume de microbi, adică organisme monocelulare, ale căror celule nu sunt întotdeauna alcătuite la fel cu acelea din care suntem alcătuiţi, şi a căror viaţă e adesea supusă unor legi diferite de cele care ne guvernează. Unele din ele s'au supus mai târziu, legilor noastre, au evoluat şi au devenit la rândul lor paraziţi ai animalelor organizate. Dar se pare că această adaptare e secundară, şi că la început microbii, singurele creaturi ce existau, nu şi-au clădit viaţa în dauna vecinilor.

Să privim situaţia microbilor în primile epoci ale lumii. Un soare enorm se rotia atunci în spaţiu, radiind o căldură puternică, în timp ce pământul avea şi el o considerabilă căldură internă, care se făcea simţită în apele ce acopereau

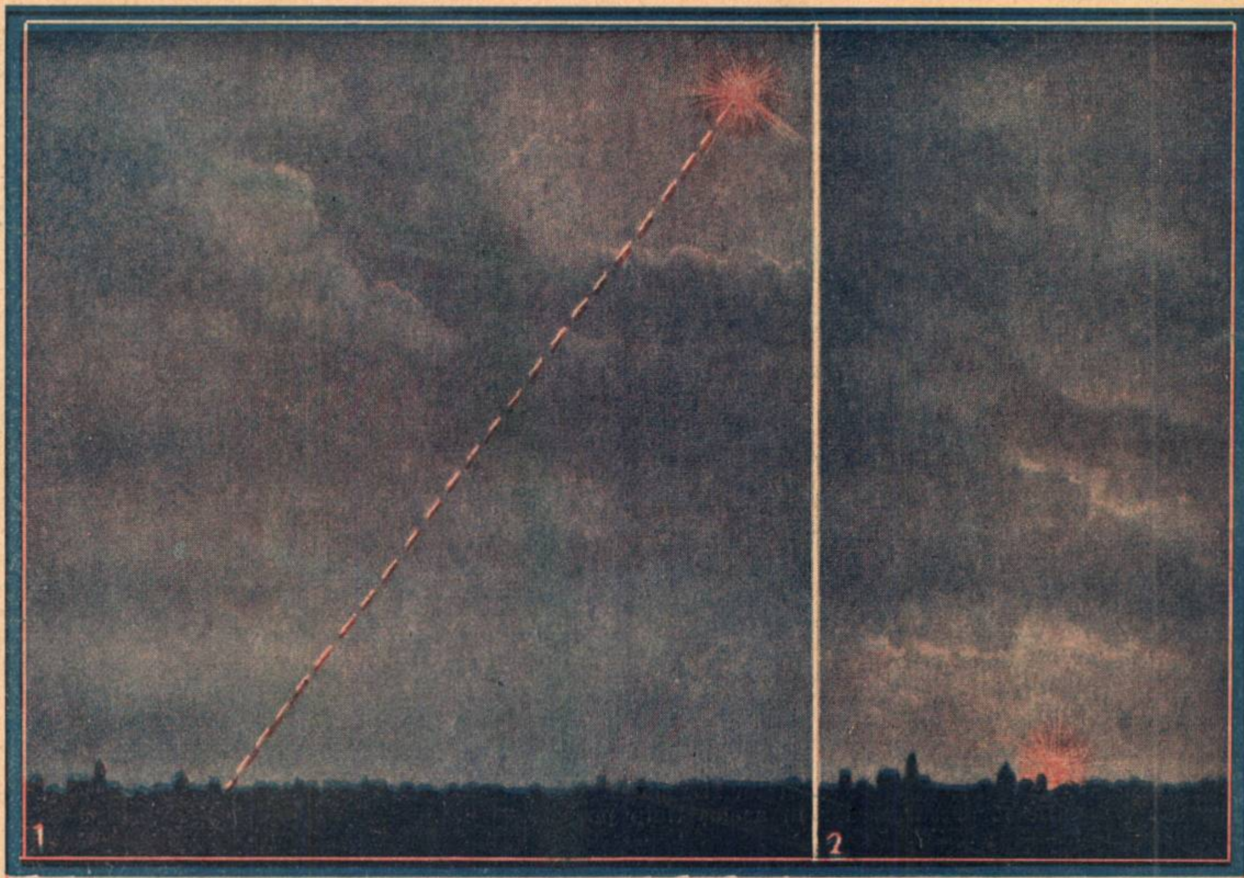
în acea vreme întregul glob.

Contrar unei opinii în genere acceptată, care susține că nu microbii au fost primele ființe vii pe planetă, autorul găsește că dovada priorității lor stă tocmai în această înaltă temperatură a apelor primare. Intr'adevăr când oceanul ce acoperia pământul, atingea în unele momente 185 grade F., această temperatură era mult prea ridicată, spre a permite celulelor protoplasmice, așa cum există astăzi aproape în toate animalele, inclusiv omul, să trăiască, aceste celele fiind compuse dintr'o albumină care se coagulează la 167° F. Pe de altă parte, s'au găsit unii microbi în ape încălzite la 185° F, unde trăesc și se desvoltă foarte bine.

După toate aparențele, aceștia sunt aceiași microbi, sau similari, cu acei cari au trăit în apele primare. Și au existat astfel nenumărate secole.

Trebue să se înțeleagă că pregătiau viața pentru viitoarele ființe organizate. Imediat ce apăreau în apă fosfați alcalini și acid carbonic, combinau aceste substanțe, spre a-și asigura existența. De-aceea, spre a lua un exemplu dintre multe altele, descoperim prezența unor microbi nitrifianți în substanța unora din milenarele șișturi calcaroase.

Noul sol, compus în acest mod, avea să servească mai târziu de hrană plantelor, înainte ca acestea să formeze murind, un humus favorabil creșterii speciilor cari le urmară.

Ilustrația No. 1 reprezintă aparentul progres al soarelui într'o oră, adică în a 24-a parte din ziua noastră.

Dar când micșorarea vitezei de rotație va face să dureze ziua cât o lună, spațiul parcurs de soare într'o oră, va fi aproape imperceptibil.

Când ființele organizate veniră să se stabilească la rândul lor pe glob, au trăit numai cu ajutorul microbilor. Descompunerea și recompunerea materiei vii, nu se poate face decât cu ajutorul microbilor. Ei sunt cei ce îngrijesc de procurarea materiei organice, necesare vieței animale.

Ei iau din corpurile moarte vegetale sau animale, substanțele ce compun țesuturile acestora creaturi, la rearanjează și le redau circulației. Acțiunea lor e universală și indispensabilă.

Dar, dacă sunt creatori ai vieții, tot ei lucrează și în serviciul morții. Au intrat în corpurile ființelor omenești și par să lupte pentru a relua tot ceeace acele corpuri au împrumutat din afară, spre a se construi. Fără microbi, multe boli n'ar exista și țesuturile organizate ar continua să se desvolte fără accident.

Imediat ce copilul face întâile mișcări spre a respira și scoate primele plânsete, microbii ostili încep să intre în el. Prima apă ce scaldă copilul, îi întinde microbii pe corp. Zece ore dela naștere, microbii s'au și instalat în intestinele micuțului.

Astfel vedem „vulturul" de care am vorbit în ultimul capitol, atacând trupul lui Prometeu din legendă, adică al *omului*. Acest vultur începe să sfâșie din om, până ce-i reia acea viață pe care a cucerit-o cu atâta îndrăsneală.

Putea-vom scăpa vre-odată de acest vultur? Aceasta este chestiunea la care vom încerca să răspundem.

In primul rând, e posibilă o viață aseptică? Savanții au încercat s'o demonstreze, crescând pui de găină, porci de Guineea, broaște, etc., în cutii ermetic închise spre a nu lăsa microbii să pătrundă și hrănindu-i cu substanțe sterilizate. Dar dificultățile materiale ale unor experiențe ca acestea, au dus la rezultate nesigure.

Experiențele asupra insectelor au reușit mai bine. Larvele muștelor crescute într'un mediu steril, se desvoltă foarte bine.

Dar mai sunt încă multe incertitudini în această privință pentru a ne putea permite să tragem o concluzie.

Pe de altă parte, știm că unele organe ca intestinul gros la om și animale, conțin bilioane de microbi dintre cari unii sunt fără efect asupra noastră, iar alții periculoși (fără a mai ținea cont de cei ai boalelor ca holera și febra tifoidă) și nu așteaptă decât ocazia favorabilă spre a se înmulți.

O altă specie de microbi, cei mai abundenți și mai comuni, sunt cei ce fabrică neîncetat produse de putrefacție — endol, ptrenol, scalol, hidrogen sulfurat, etc., produse ce marchează descompunerea corpului imediat după moarte și cari, când trec în sânge în cursul vieții produc o otrăvire cronică, ce pare să fie una din principalele cauze, — dacă nu singura, a bătrâneței.

Dat fiind că intestinul gros e rezervorul principal, unde se concentrează inamicii corpului nostru, savanții s'au întrebat dacă nu cumva n'ar fi mai simplu, să se elimine acest intestin printr'o operație chirurgicală. E o concepție cam prea îndrăsneață pentru timpul de față. Dar se spune că acest organ e aproape nefolositor și nu e singurul în corpul nostru, care constitue o inutilitate ereditară, de care strămoșii vor fi avut poate nevoe, pe când noi ne putem lipsi de el.

Cu toate astea se pare că în această luptă, victoria va fi de partea proprietarului legitim al pământului, mi[illegible], adică ființa monocelulară, care a apărut pe pământ înaint[illegible] și care va rămânea, când acesta nu va mai fi locuibil pent[illegible] pentru alte ființe organizate.

Așa cum a trăit într'o mare fierbinte, [illegible] n'am fi putut exista, microbul va îndura teribilul frig din [illegible] ale pământului. S'a văzut în experiențele doctorului Mac Fadyen, că unii din ei trăiesc luni dearândul la temperatura aerului lichid (minus 342° F), supraviețuind chiar la temperatura și mai scăzută a hidrogenului lichid (minus 353° F.), pe care n'ar putea-o suporta nici o altă ființă.

Tot așa eterna noapte și lipsa apei și a oxigenului, în depărtatul viitor, va fi mai curând favorabilă decât dăunătoare multora din ei, pentrucă razele ultra-violete ale luminei sunt mijlocul principal de distrugere a lor și pentrucă unii din ei pot trăi absolut lipsiți de oxigen. Globul mort al viitorului va deveni deci iar domeniul lor, întocmai ca pământul fără viață din zilele începutului. Și vor exista încă, atunci când oamenii nu vor mai fi pe acest glob.

Cea mai surprinzătoare din aceste schimbări, va fi durata zilei și a lunei. Aceste două măsuri ale timpului, cari se bazează pe mișcarea aparentă a soarelui și a lunei, ne pare de neschimbat. De când scrutează oamenii firmamentul, au văzut regulat soarele întorcându-se la meridian — punctul său culminant — după 24 de ore, și au văzut luna trecând în altă fază la fiecare 28 de zile. Deci se pare că totdeauna a fost așa și că tot astfel va fi mereu.

Adevărul e cu totul altul. Cert e că durata zilei și a lunii a variat mereu și va varia întotdeauna. Aceste variațiuni sunt însă atât de ușoare încât nu numai că nu le percepem dar întreaga omenire decând a început să raționeze n'a putut observa acest fapt cu ochiul liber. Doar calculul poate dovedi că schimbările au loc.

La începutul istoriei pământului, când luna s'a desprins din planeta încă fluidă, cele două corpuri au rămas unul lângă altul și trebue să fi avut o rotație mult mai rapidă. Această mișcare trebue să fi durat cam șase ore, zilele și lunile desfășurându-se exact în acelaș interval.

De când luna s'a depărtat încetul cu încetul, mișcarea sa de rotație a descrescut ca și cea a pământului, datorită presiunii exercitate de alți corpi, în sistemul solar. Aceste din urmă cauze dau loc fenomenului refluxurilor, cari acționează asupra părții lichide a globului și ridică apa prin atracție, jucând astfel rolul unei pompe, prin efectul frecării pe care massa de apă o exercită asupra albiei oceanului.

Ajungem astfel la perioada de față — adică, o perioadă de mai multe milioane de ani, — în care pământul se învârtește în jurul lui în 24 de ore, iar luna a ajuns în stadiul în care o vedem astăzi, când rotația în jurul ei e egală cu revoluția pe care o face în jurul pământului, astfel că vedem din ea invariabil aceeaș parte. Asta ne duce la concluzia că ziua solară durează 24 de ore, iar luna lunară 28 de zile.

Ințelegeți ce imense schimbări vor interveni în viața planetei, dacă viața va mai exista atunci.

Ilustrațiile de față arată mai clar decât orice demonstrație scrisă, extrema încetineală cu care soarele va părea că se mișcă pe cer. O altă schimbare în acea perioadă, va fi că pământul la rândul lui va întoarce mereu aceiași parte către lună.

Unul din emisferele pământului, va fi întotdeauna luminat de lună, în timpul nopților cari la ecuator vor dura 1500 de ore.

Pe celălalt emisfer aceleași nopți de 1500 ore la ecuator, nu vor primi decât lumina stelelor.

Dar am spus că e posibil ca înaintea acestei perioade de inversare a fenomenelor, rasa noastră să părăsească această lume, spre a se stabili pe o planetă mai bună. Rămâne să vedem dacă va fi posibil să facă această călătorie și dacă Prometeu se va putea descătușa de lanțurile ce-l țintuesc de stâncă, spre a începe o nouă viață într'alt loc. Și voiu căuta să examinez curând această chestiune, într'o scurtă serie de articole.

— SFARȘIT —

Fericirea

Traducere de Venceslav Culinschi după A. I. Cuprin

UN REGE vestit porunci pe vremuri, să i se aducă toţi poeţii şi învăţaţii ţării sale. Şi întrebă pe primul:

— In ce constă fericirea?

— In aceea — răspunse în grabă primul, — ca să vezi lucirea fe-ţei tale divine şi mereu să simţi...

— Să i se scoată ochii, spuse re-gele cu răceală. Următorul!

— Fericirea este puterea. Tu, mpărate, eşti fericit strigă al doi-ea.

Regele obiectă cu un zâmbet a-nar.

— Eu sunt bolnav şi n'am pute-e să mă vindec; să i-se rupă nă-ile ticălosului; mai departe!...

— Să fii bogat! Dacă eşti bogat şti fericit! — spuse gângăvind, ırmătorul:

Regele răspunse atunci:

— Eu sunt bogat! cu toate aces-ea nu sunt fericit. Ca pedeapsă ›oruncesc oamenilor mei, să-ţi le-e o bucată de aur de gât şi să te runce în mare.

— O, măria ta!...

— Legaţi-l, legaţi şi bucata acea-ta de aur de gâtul lui şi aruncaţi-l n mare! porunci regele. Apoi ur-ıă:

— Al patrulei!

Târându-se pe pântece un om cu chii plini de groază înfăşurat în aine rupte, murmură:

— Ah, atotştiutorule! Eu vreau o ucată de pâine! Sunt flămând! 'ă-mă sătul, şi eu voiu fi fericit şi oiu prea mări numele tău, în în-regul univers.

— Hrăniţi-l! spuse regele cu dis-reţ. Şi când o să moară de sătul e va fi, veniţi de-mi spuneţi.

Mai veniră doi la rând ca să-şi ea părerile asupra fericirei. Unul n atlet puternic, cu trupul tran-afiriu şi fruntea joasă. El spuse ıspinând:

— La creator se află fericirea!

Celălalt era palid, un poet slab e faţa căruia ardeau pete roşia-ce. El spuse:

— Sănătatea este fericirea.

Regele zâmbi cu amărăciune spu-ând:

— Dacă ar fi voia mea, ca să chimb soarta voastră, atunci pes-e o lună, tu, poete, ai fi rugat zeii a să-ţi dea inspiraţie; iar tu voi-ice, ai fi alergat pe la medici, ca ă-ţi găseşti medicamente pentru a eveni asemenea lui Hercule. Du-eţi-vă ambii în pace. Cine mai ste acolo? întrebă regele.

— Un muritor! spuse cu amar l şaptelea, împodobit cu flori de arcis. — Nefiinţa este fericirea!

— Tăiaţi-i capul! rosti leneş re-ele.

— O rege, o rege, iartă-mă! bâl-ıâi condamnatul, care se făcu pa-id ca petalele de narcis. Eu n'am rut să spun aceasta.

Impăratul însă ridică mâinile cu lesnădejde, căscă şi spuse scurt:

— Luaţi-l! tăiaţi-i capul.

Veniau încă mulţi. Unul din ei puse numai două cuvinte.

— Iubirea femeii.

— Bine, — se învoi regele; — ătiţi o sută de femei şi fete, cele nai frumoase din ţara mea. Daţi-i oto dată şi o sticluţă cu venin. Când va veni timpul, spuneţi-mi i mie. Mă voi duce să-i văd leşul.

Altul spuse:

— Fericirea constă în aceea, că ›rice dorinţă a mea să se împlinea că la moment.

— Da? Ce vrei acum? întrebă mpăratul viclean.

— Eu?

— Da. Tu.

— Impărate...întrebarea aceasta prea neaşteptată... nu ştiu...

— Ingropaţi-l de viu în pământ!

Veni apoi rândul unui înţelept:

— Fericirea se află în graţia gândului omenesc.

— Aşa? Gândul omenesc? Ce e gândul omenesc?

Inţeleptul zâmbi doar compăti-mitor şi nu răspunse nimic.

Atunci regele porunci să-l arun-ce în temniţă, unde era întunerec etern şi unde nu pătrundea nici un sunet din afară. Şi când aduseră din nou pe prizonier în faţa rege-lui bietul înţelept era orb, surd şi abia se ţinea pe picioare. La între-barea regelui:

„Ce? Şi acum eşti fericit?" Inţe-leptul răspunse liniştit:

— Da, eu sunt fericit. Şezând în închisoare, am fost şi rege şi bo-gat, şi sătul, şi flămând, toate aces-tea mi le dădeau gândurile mele.

— Ce baţi capul cu gândurile! Strigă regele cu nerăbdare. Să ştii că peste cinci minute te voi spân-zura şi voi scuipa în faţa ta bles-temată! Se va linişti atunci gândul tău?

Şi unde ar fi gândurile pe cari tu le-ai risipit în viaţă?

Inţeleptul răspunse liniştit:

— O rege gândul rămâne nemu-ritor.

CLIENT STATORNIC

Avocatul: — Sunt convins de nevinovăţia d-tale, şi sper să con-ving şi pe judecători...

Pungaşul: — Ah, domnule avo-cat, dacă reuşeşti, îţi făgăduesc că tot pe d-ta te iau apărător şi data viitoare...

REALITATEA ilustrată

NEVINOVĂȚIE. — Mary Astor, gingașa artistă a lui „Radio Pictures".

Atelierele „Adevĕrul" S. A.

ANUL V. — Nr. 216. 19 MARTIE 1931

REALITATEA ilustrată

CHARLIE CHAPLIN, genialul comic al ecranului, salută Bucureştii prin revista noastră. Foto „United-Artists"

PREŢUL 10 LEI

Viaţa sportivă şi mondenă de acum patru mii de ani

Galeria femeilor mondene, discutând ultimul scandal minoan, şi ignorând cu desăvârşire ceiace se petrece în arenă

NOUILE descoperiri arheologice făcute în anticul Knossos, situat pe insula Creta, revelează că firea omenească n'a suferit mari schimbări în ultimele milenii.

Knossos era patria legendarului Minotaur, jumătate om — jumătate taur pe care Teseu, eroul grec l-a omorît în labirintul subteran. Poporul care locuia în Knossos, era de un nivel cultural şi artistic foarte ridicat, în zilele primilor faraoni. Desgroparea palatului regal din Knossos e cea mai importantă descoperire archeologică; săpăturile se fac sub conducerea lui Sir Arthur Evans, distinsul arheolog englez.

Minotaurul n'a existat niciodată. Dar taurul era animalul sacru al vechilor Cretani sau Minoani cum se mai numiau. Practicau lupta cu taurii într'un chip cu totul ciudat, care, spre deosebire de sportul spaniol ce derivă din acea luptă, nu periclita viaţa taurului ci pe a celor cari înfruntau animalul în arenă. Reminiscenţe din această epocă după dispariţia civilizaţiei minoane, distrusă acum patru mii de ani, de o succesiune de cutremure şi invazii, au dat naştere legendei Minotaurului.

O frescă de curând descoperită, în palatul regal, reprezintă unul din aceste divertismente, la care luau parte atât tinerele fete cât şi băieţii.

Luptătorii întâmpinau animalul înfuriat, îl apucau de coarne şi profitând de mişcarea pe care acesta o făcea aruncând capul înapoi lunecau pe spinarea lui spre coadă. Natural aveau nevoie de o mare agilitate spre a împiedica taurul să-i străpungă, când săriau pe coarnele lui.

Sir Arthur Evans în cel de al treilea volum al său „Palatul lui Minos" spune că mondenele minoane erau oricând gata să lepede veselele tunici şi amplele lor fuste pentru cache-sexul bărbătesc şi să sară în arenă, spre a lua parte la performanţă.

Moravurile de atunci corespund perfect cu cele de acum, când femeia îmbracă casca aviatorului şi concurează cu bărbatul în sporturi tot atât de periculoase ca şi lupta cu taurii.

Dăm aci o frescă, reprezentând galeria femeilor mondene de atunci, la una din aceste reprezentaţii, care ca şi femeile de astăzi pălăvrăgesc fără să dea vreo atenţie celor ce se petrec.

Lângă această frescă s'a găsit o minunată piesă de metal lucrată în încrustaţii, care poate rivaliza cu cea mai bună operă a renaşterei. Era mânerul unui pumnal, poate, un premiu pentru una din aceste lupte cu taurii, reprezentând o pisică în urmărirea unei gâşte sălbatece. Râul e indicat de peştele care înoată în el, iar încrustaţia e de aur şi argint, pe bronz; fondul îl face un aliaj negru.

S'au mai găsit încă interesante urme ale acestei vechi civilizaţii de care ne rezervăm să vorbim mai pe larg, într'un număr viitor

Una din ciudatele decoraţii ale palatului din Knossos

Mânerul unui pumnal încrustat.

O luptă cu taurii la Knossos

OMUL RACHETĂ

O GLOATĂ imensă de oameni, — ce creștea mereu, — se înghesuia, se strivia pe cea mai însemnată stradă a New-Yorkului, Broadway. In fața lor trebuia să se producă cel mai important eveniment al tuturor timpurilor.

Marele savant al vremii, mister Jonny Bluffmuch, care a inventat costumul rachetă, voia să dovedească astăzi, că această mare invenție va putea înlesni newyorkezilor circulația pe fațadele sgârie-norilor. Deci afară cu scările! Fiecare om să fie și propriu-i ascensor. Aceasta trebue să devină deviza fiecărui locuitor serios al New-Yorkului. Cine va voi să se urce la un etaj oarecare, își va îmbrăca pur și simplu costumul rachetă, și fie de jos, fie că va eși pe o fereastră a sgârie-norului, se va putea cățăra pe fațadă.

Minunat acest domn Jonny Bluffmuch. Din fiecare burghez simpatic, poate face un îndrăsneț explorator al zidurilor giganticelor clădiri. Pur și simplu fenomenal!

Un furnicar de capete mișuna în jurul uriașei clădiri cu 140 de etaje, a lui *„Greatmouth Co. Ltd."*

Și începuse să se adune atât de multă lume, încât agenții însărcinați cu menținerea ordinei, deabia puteau păzi locul unde trebuia să înceapă experiența de năvala publicului.

Din toate străzile lăturalnice se auziau strigătele altor mii de oameni, cari voiau să vadă și ei spectacolul.

P r o p a g a n d a extraordinară care fusese făcută săptămâni în șir, de către financiari, a dat unui individ isteț ideea, să construiască o rachetă mică de încercare și a o lansa pe piață. Deoarece aparatul s'a vândut pe un preț minimal de 25 cenți, s'au putut desface în scurt timp, câteva milioane de exemplare.

O mulțime enormă staționa în fața uriașului sgârie-nori, din centrul New-York-ului...

Tinerimea New-Yorkului primi cu entuziasm acest nou mijloc de distracție. Construcția era cât se poate de simplă. Cu ajutorul unui fir de ață, racheta putea fi fixată și pusă în funcțiune cu un chibrit.

Cu un țiuit vesel, amestecat cu pocnituri intense omul putea fi ridicat în clipa următoare cu ajutorul rachetei, cam jumătate de metru dela pământ ceiace era în orice caz destul de mult avându-se în vedere prețul ieftin al acestui salt. In cinstea lui Jonny Bluffmuch, tineretul din New-York săria cu ajutorul rachetei, cu o perseverență și cu un entuziasm nemai pomenit.

La un moment dat, se deschise poarta principală a casei Greatmouth, acel super-sgârie-nor și acompaniat de mai mulți domni, Mister Jonny Bluffmuch apăru pe Broadway, gata echipat pentru experiență. Mulțimea urla entuziasmată dând ochi cu figura oarecum simpatică a celui mai mare inventator al tuturor timpurilor. Jonny Bluffmuch purta un costum de piele, care era strâns în talie și o șapcă tot din piele. Numai fața îi rămăsese liberă. Din acest costum ieșiau în toate direcțiile un fel de țurțuri metalici. Erau rachetele.

Pe pântecele lui Jonny era aplicată o scândură cu butoni, cu ajutorul cărora printr'o simplă apăsare, se putea aprinde racheta respectivă. Cea mai mare și cea mai groasă, adică racheta de înălțare era fixată vertical și dădea marelui inventator aparența unui om, purtând montat în spate un fel de scăunel.

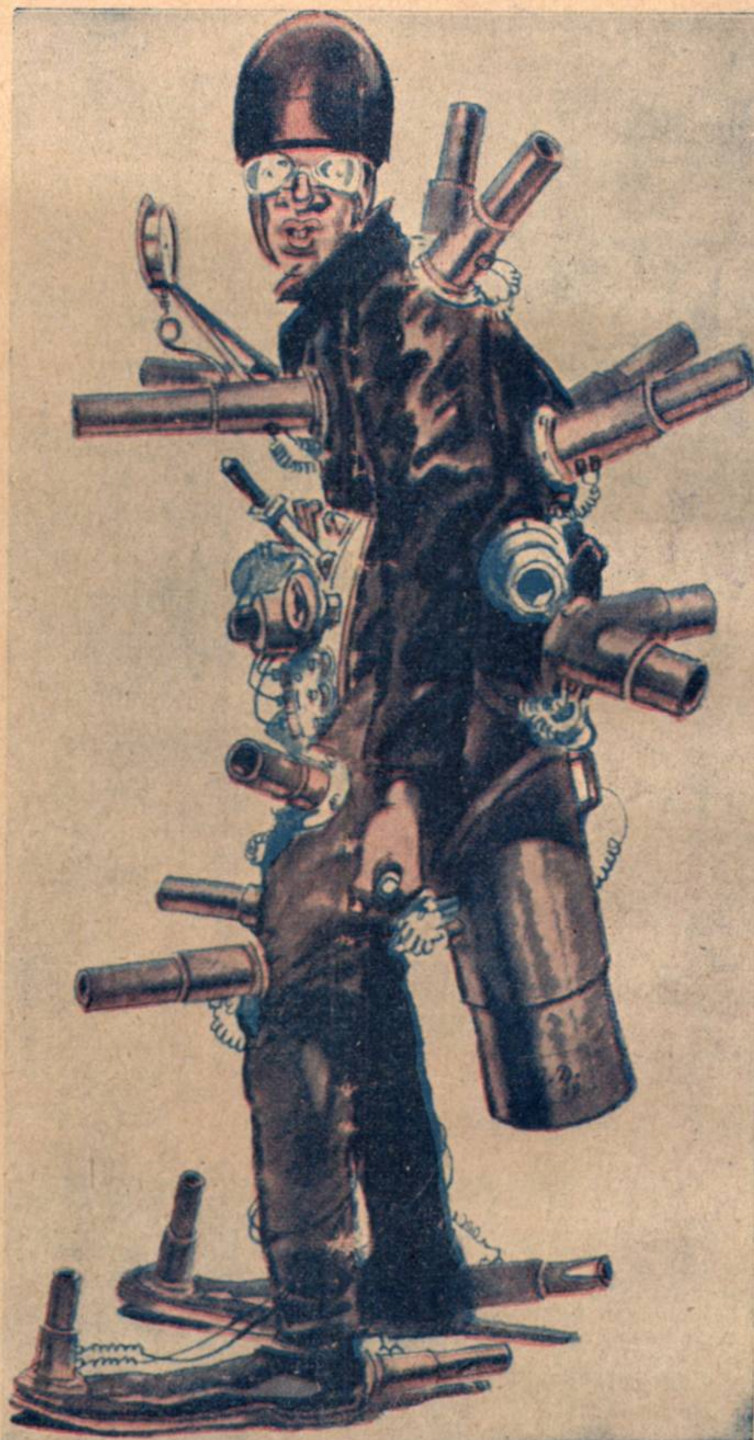
Rachetele frâne, asemănătoare unor lumânări mari, se ridicau lângă cap și umeri. Rachete de direcție ieșeau din diverse părți ale corpului. Era într'adevăr o priveliște grandioasă. Un erou național cu un asemenea angrenaj de rachete, nu existase încă. America putea să fie cu drept cuvânt mândră. Jonny fusese fotografiat. Din față, din spate, de sus și de jos.

Din fiecare rachetă în parte, din fiecare extremitate, s'au făcut fotografii mari. Cinci minute în șir s'a dat o adevărată luptă de aparate fotografice, în jurul lui Jonny, care suporta toate acestea cu stoicismul unui ariciu, al cărui aspect îl avea pentru circumstanță. Doi reporteri fotografi se loviau cu aparatele în cap. A fost un moment mare și înălțător.

In urma fotografiatului și a enervării mister Bluffmuch se simți deodată slăbit. Trebuia să se așeze. I se aduse un scaun. Din păcate însă, racheta principală de înălțare, fixată vertical pe spate nu permitea așezarea.

New-Yorkul sguduit, nu putea să răsufle. Jonny Bluffmuch marele inventator, nu se putea așeza. Acestea nu se petreceau însă în America? Ei bine, americanii au totdeauna o soluție practică. Aceasta se 'ntâmplă și în cazul de față. Doui polițiști uriași apucară pe Jonny fiecare de câte un braț și-l sprijiniră. Ca un sac de piele presărat cu lumânări, atârna Jonny între ei.

Entuziasmul creștea. Cum? In ultima clipă înaintea starului să cazi în nesimțire? Pentru D-zeu. Asta era o idee cu adevărat americană. Entuziasmul creștea și mai mult. Mulțimea forfotea și

... și atunci apăru marele inventator, eroul național John Bluffmuch, semănând cu un ariciu, din cauza rachetelor cu care-i era presărat costumul.

mișuna. Străzile laterale vuiau. Un dangăt de clopot. Jonny și-a revenit în fire. Experiența putea avea loc.

Primarul trebuia să dea semnalul plecării. Lui i-a revenit cinstea de a pipăi pântecele lui Jonny Bluffmuch cel mai mare inventator al timpului și a aprinde astfel prima rachetă.

Nici un primar n'a avut vr'odată o asemenea onoare. Cine

posedă puţină imaginaţie îşi va închipui uşor, cât de tare a început să bată în această clipă istorică, inima primarului. Acuma sosit momentul. Broadway-ul îşi stăpâni răsuflarea. Mulţimea deveni mirată, uitând chiar să se mişte. Solemn, convins de măreţia momentului, mister Dujneck făcu un pas înainte, îşi scoase mânuşa dreaptă cu un gest demn şi apăsă pe burta lui Jonny.

In clipa aceea s'au petrecut mai multe lucruri. La sunetul puternic al unei trompete, racheta se puse în mişcare şi smuci pe inventatorul ei în sus. Din nenorocire însă, picioarele mari ale lui Jonny (purta ghete Nr. 52), se agăţară pe sub braţele primarului, mister Druwneck şi traserсă cu ele în călătoria aeriană, pe acest musafir nepoftit. Toate acestea s'au petrecut cu o iuţeală de fulger. Lumea de pe Broadway nu mai putu distinge nimic. Un nor gros de fum întuneca totul.

Sgomotul rachetei nu se mai auzia.

In puţin timp însă fumul se împrăştie şi locuitorii New-Yorkului putură să vadă următorul tablou.

Mister Dujneck primarul şel al New-York-ului, speriat şi zăpăcit, se găsia pe locul de unde plecase. Pe umerii săi de primar şef, şedea sau mai bine zis atârna Jonny Bluffmuch marele inventator.

Nici o rachetă nu-i mai orna corpul. Jonny Bluffmuch — eroul naţional şedea în indispensabili, pe umerii primarului.

Tot Broadwayul era uimit, murmura, se agita, urla deodată.

Reporterii fotografi avură din nou de lucru.

Lindbergh, călătoria Zeppelinului, cursul bursei, Hollywood-ul, banditii canadieni şi revoluţia din Mexic erau toate uitate. Acum de-abia era o adevărată sărbătoare naţională, acum deabia era vorba despre un erou cu adevărat american.

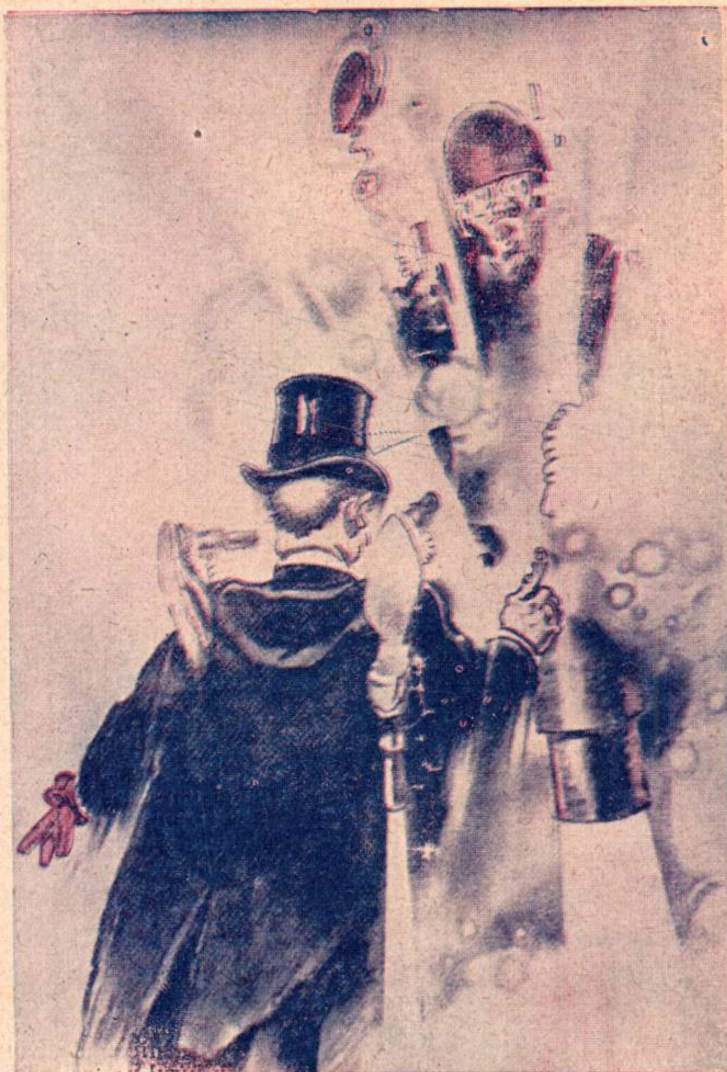
Ce se întâmplase însă? Ceva foarte simplu. Costumul de piele al inventatorului n'a putut să suporte greutaea de peste o sută de kgr. a primarului şef şi s'a rupt.

Puterea de înălţare a rachetei şi greutaea celor doui pasageri, a făcut ca Jonny să alunec din învelişul său şi să ia din nou contact cu pământul, călare pe umerii primarului.

Costumul rachetă a fost urmărit nopţi întregi de locuitori New-York-ului, plutind ca nişte puncte luminoase pe cer.

Inventatorul său însă, marele erou naţional Jonny Bluffmuch, vrea să-şi breveteze acuma un costum, din care să poţi aluneca uşor şi fără osteneală, într'o viitoare călătorie pe faţadele sgârie-norilor New-Yorkezi.

St. : *...spectatorii putură vedea pe Bluffmuch, şezând pe umerii primarului...*

Dar în momentul când porni racheta, ghetele enorme ale inventatorului prinseră pe primar de subsiori...

Rezultatul Concursului de Personalităţi

CONCURSUL nostru de personalităţi a avut un succes extraordinar, participând la el un număr foarte mare de intelectuali. S'au trimis multe soluţii apropiate de adevăr şi rezultatul votului este cel puţin curios.

Intr'adevăr, în fruntea listei celor mai importante douăzeci de personalităţi din România, figurează marele nostru cărturar şi om politic, domnul Niculae Iorga, care a întrunit maximul de voturi: 2002. Urmează apoi domnii Nicolae Titulescu, I. G. Duca, Mareşal Presan, Dr. Lupu. Mareşal Averescu, C. Argetoianu, etc., după clasificaţia fotografică, — cu indicarea numărului de voturi obţinute, — pe care o facem mai jos.

Cea mai bună soluţie a fost aceea a domnului Mihail Andronescu. funcţionar C. F. R., Galaţi, căruia i s'a expediat premiul de lei 5000.

N. Iorga, 2002 v.

N. Titulescu, 1925 v.

I. G. Duca, 1760 v.

Mareşal Presan, 1738 v.

D. N. Lupu, 1630 v.

Mareşal Averescu, 1618 v.

C. Argetoianu, 1519 v.

M. Manoilescu, 1386 v.

Gh. Brătianu, 1376 v.

I. Maniu, 1245 v.

Gr. Iunian, 1210 v.

O. Goga, 1080 v.

G. Mironescu, 1067 v.

I. Mihalache, 1001 v.

I. Petrovici, 704 v.

Gr. Filipescu, 693 v.

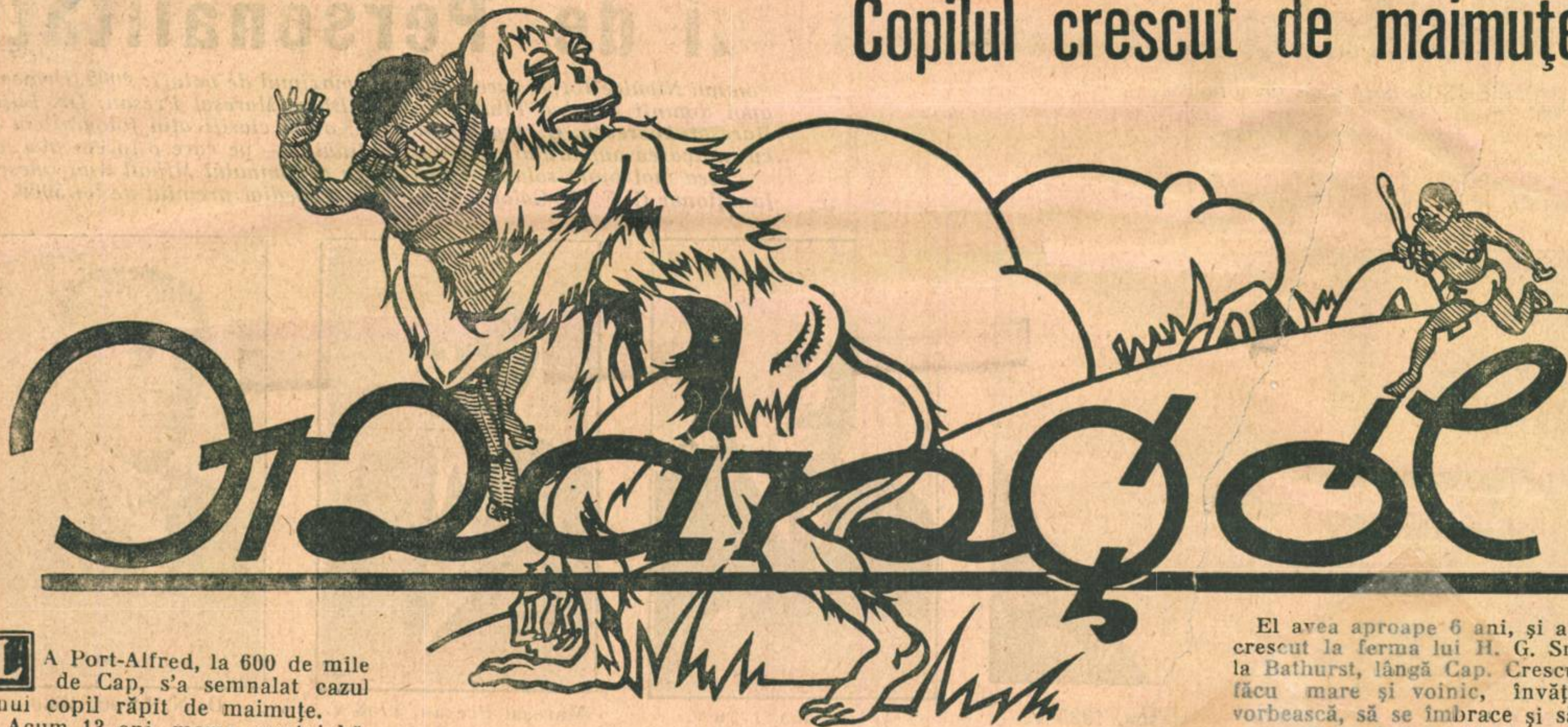

C. Garoflid, 660 v.

V Madgearu, 594 v.

M. Popovici, 578 v.

C. Stere, 561 v.

Copilul crescut de maimuţe

LA Port-Alfred, la 600 de mile de Cap, s'a semnalat cazul unui copil răpit de maimuţe.

Acum 13 ani, mama acestui băeţel, l-a lăsat să se joace la umbra unui arbore, în timp ce ea secera grâul, când, auzind ţipătul copilului, se întoarse şi văzu o maimuţă ce fugea, ducându-l în braţe, în pădure.

Or, de curând un grup de băştinaşi cari goniau maimuţele, animale cari le prăpădiau recolta, reuşiră să prindă pe una dintre ele, care fugea mai încet. Maimuta se căţărase într'un pom, dar figura ei ciudată, prea asemănătoare cu o figură de om, făcu pe indigeni să n'o ucidă. Când puseră mâna pe această maimuţă, ei constatară că au prins pur şi simplu un băiat de 14 ani, care devenise ca şi o maimuţă.

Amintindu-şi de întâmplarea de acum 13 ani, vânătorii aduseră copilul la mama sa, care-l recunoscu îndată. Cum a putut oare să-l recunoască, prin ce voce misterioasă a sângelui? Nu ştim. Dar cum nimeni nu ridică nici o pretenţie asupra băiatului, îl lăsară mamei sale.

Ea începu educarea acestei creaturi, învăţând pe copil să meargă ca oamenii, să vorbească, să poarte vestminte şi să bea dintr'o cană, în loc să se adape dela râu, ca o mică fiară. Dar el refuză totdeuna să mănânce mâncări gătite. Trăeşte mâncând numai fructe şi verdeţuri, peşti cruzi, ouă, ţânţari şi muşte, pe care le prindea din sbor.

Mama îşi ţine ascuns copilul sălbatec, într'un sat puţin cunoscut de albi, de teamă să nu i-l ia, ca să fie crescut într'un institut de educaţie pentru întârziaţi. Dar acum câteva săptămâni, un doctor, într'o inspecţie, făcu un raport asupra faptului. Autorităţile n'au intenţia să despartă pe copil de mama sa, şi singura instituţie ce-l va cere, va fi poate un circ.

Legendele africane şi indiene povestesc ades despre asemenea răpiri de copii, de către fiare.

Italia de asemeni, povesteşte că întemeietorul Romei, Romulus, ca şi fratele său Remus, au fost crescuţi de o lupoaică.

Se crede că aceste întâmplări sunt produsul imaginaţiei omeneşti. Dar nu e totdeauna aşa.

Se citează cazul a două „fiice de lupoaică" din Bengal, în India, care la început a stârnit râsul lumii. Dar un raport trimis de episcopul Packenham Walsh, din diecesa Bengal, confirmă faptul, care este următorul:

Prelatul Singh traversa o parte din districtul său, când călăuzele refuzară să mai înainteze, drumul fiind frecventat, spuneau ele, de către demoni cu trup de lup şi figură omenească. Au fost văzuţi trei demoni de aceştia.

Dar prelatul Singh, înarmat cu biblia sa pentru a isgoni demonii eventuali, se duse până la peştera ce era arătată ca fiind blestemată. La apropierea sa, o lupoaică apăru, apoi fugi. Pastorul intrând în peşteră, găsi înăuntru o fetiţă de aproape doui ani, şi alta de opt ani, care începu să mârâe, arătându-şi dinţii.

Aceasta din urmă se apără cu atâta furie, încât prelatul fu nevoit să se ducă să ceară ajutorul unor oameni, pe care reuşi să-i convingă că nu e vorba de nici un demon. Cele două fetiţe, fură prinse, legate, şi transportate până în sat. Aveau o înfăţişare sălbatecă, iar podul palmei şi genunchii lor erau înăspriţe, fiindcă nu ştiau să umble, decât în patru labe.

Raportul episcopului adăoga:

„Cea mai mică muri repede: dar ea fu botezată şi primi numele de Amala. Cealaltă, care trăeşte încă şi e sănătoasă, se numeşte Kamala. Dar nu vorbeşte. decât când e întrebată. Ea nu ascultă de cât de pastorul Singh şi de mine. Kamala posedă un auz şi un miros dintre cele mai ascuţite. Simte carnea dela mari depărtări. N'a ucis totuş niciodată animale, dar se repede la cele moarte, când le găseşte. Nu râde niciodată, nici nu plânge. Insă i s'au ivit lacrimi în ochi când a murit Amala şi nu vroia să-i părăsească trupul. Invaţă să imite cu foarte mare greutate. Nu se joacă şi nu se amestecă în jocul copiilor.

Ochii ei au o sclipire deosebită. cum au ochii pisicilor, noaptea. Ea vede într'adevăr mai bine noaptea, decât ziua şi se culcă foarte târziu. Se ştie că copiii ţipă cu o voce aparte, nici de om, nici de animal. Kamala continuă să ţipe ca animalele. Nu poate să sufere curăţenia...

Adesea îşi sfâşie hainele de pe ea; mănâncă şi bea ca un câine, cu gura în farfurie, şi chiar din râu. Acum umblă ca oamenii. dar nu a învăţat încă să alerge".

Singura părere care explică aceste adoptări ciudate, este că femela pierzându-şi puiul, îl înlocueşte cu altul, fie chiar cu un copil.

In ce priveşte copiii crescuţi de maimuţe sau de lupoaice, este de observat că autorul lui „Tarzan" şi Kipling în poveştile lui cu „Mangoli", săvârşesc o greşală, descriind pe aceşti eroi crescuţi de fiare, ca mergând în două picioare. Noi nu mergem astfel, decât prin imitaţie. Un copil crescut de fiare, nu ar putea să umble decât în patru labe.

Lucas, copil cafru din Africa de Sud, a fost şi el salvat din mijlocul unei bande de maimuţe sălbatece şi nomade.

El avea aproape 6 ani, şi a fost crescut la ferma lui H. G. Smith, la Bathurst, lângă Cap. Crescu, se făcu mare şi voinic, învăţă să vorbească, să se îmbrace şi să lucreze. Dar până la 20 de ani n'a voit să vorbească niciodată, despre amintirile sale din junglă. In fine, a povestit de curând, că o femelă maimuţă, l-a hrănit cu fructe, pe care i le mesteca ea în gură, până ce a putut să mănânce singur.

Se ştie că indigenii din Africa obicinuesc să crească ades maimuţe tinere şi că aceste animale, când fug înapoi în junglă, pentru a imita această afecţiune pe care o învaţă la oameni, răpesc când pot un copil, pe care-l cresc la rândul lor.

In Europa se citează cazuri de copii adoptaţi de ursoaice, de vaci, capre, şi acei copii imită apoi obiceiurile şi ticurile părinţilor lor de adopţiune.

Candidate la concursul de frumuseţe

Dr.: *d-ra Viorica Ţăranu.*
St.: *D-ra Mimy Dumitrescu.*
Mijloc jos: *d-ra Lenuţa Rădulescu.*

Sus: *d-ra Lilla Alexandrescu.*
Jos: *d-ra Elena Mischiu.*
Dr. mijloc sus: *d-ra Melania Craiu.*

Sus: *d-ra Ena Rădulescu.*
Jos: *d-ra Ştefania Niculescu.*
Mijloc jos: *d-ra Nonny Mălinas*

Sculpinul, peştele care râde

SCULPINUL cu ţepi nu e dintre cei mai mari peşti cari populează marea. El trăeşte mai ales în apele Atlanticului, dela Golful St. Lawrence până la Long Istorie Naturală „Field" din Chi-

E însă unul din cei mai ciudaţi locuitori ai adâncimilor şi ca atare a fost adăogat la faimoasa colecţie de vietăţi marine, a Muzeului de Istorie Naturală „Field" în Chicago.

Pescarii îl consideră de mult o ciudăţenie fără valoare, din cauza capului său disproporţional de mare, împodobit cu spini ascuţiţi cari fac ca peştele să fie mânuit greu şi dureros. Savanţii însă nu împărtăşesc această părere, datorită ciudatei sale forme şi curiosului mod de a se apăra.

Multă vreme s'a presupus că sculpinul e un peşte feroce şi îndrăsneţ, că atacă peşti mult mai mari decât el, când e înfuriat. Această presupunere nu e tocmai fondată. Sculpinul — se ştie — îşi poate schimba culoarea, cu repeziciunea camelonului şi apărarea sa depinde în largă măsură, de această posibilitate de a se identifica cu mediul.

Acesta nu e singurul său mijloc de apărare. In faţa pericolului, peştele ia o înfăţişare îngrozitoare, lărgindu-şi gura într'un rânjet diabolic şi sburlindu-şi aripioarele ţepoase de pe cap. Un sculpin deplin crescut, e capabil să stea în această atitudine îngrozitoare aproape 15 minute,—fără întrerupere.

După cât se pare, animalul face un efort destul de mare, spre a se destinde astfel, se observă un tremur al corpului, datorit probabil contracţiei muşchiulare.

Intr'o peşteră întunecată şi acoperită cu muşchiu, sculpinul va lua o culoare cenuşie punctată de pete mici verzi. Posibilitatea de a-şi schimba culoarea după mediu e atât de mare, încât prezenţa sa nu poate fi observată decât de vietăţile marine, dotate cu un aparat vizual extrem de ascuţit.

ŞCOALA ACTIVĂ. *Caritatea copiilor în acţiune.* — Grupul de elevi ai şcoalei primare archiepiscopale Sf. Iosif, cari sub puterea îndemnurilor educatorilor lor de elită, — *brüder*-ii acestei şcoli au adoptat moraliceşte câte un coleg sărac, dela şcoala No. 28 de băieţi, — Calea Griviţei 199 — pe care îi ajută cu cele necesare şi îi vizitează des.

Fakirul la el acasă

Sadi el Arun, celebrul fakir indian, care a uimit lumea cu producţiile sale, serveşte acasă soţiei, drept... perniţă pentru ace.

Femeea şi ţigara

Nu există toxic cu care să se delecteze bărbaţii şi pe care să nu-l fi adoptat, spre a-şi mări numărul plăcerilor vieţii şi femeile.

După opium, haşiş, cocaină, morfină, alcool, i-a venit rândul şi tutunului.

Cu acest din urmă toxic, cu tutunul, lucrurile apar ceva mai complicate.

Ispita de a fuma o ţigară nu este numai de natură sensuală.

Aci intră în joc şi alte două elemente atrăgătoare de natură psichologică şi socială.

S'a întâmplat că dreptul de a fuma îl aveau parcă numai părinţii, nu copiii. Cel mult un adult emancipat de părinţi, de sine stătător, avea dreptul moral de-a fuma.

Se consideră ca o lipsă de respect din partea unui copil de a fuma în faţa părinţilor.

Şi acelaş lucru se vedea şi la femei. Era socotit ca ceva „shoking", ca o îndrăzneală atitudinea de fumătoare a femeii.

Şi fiindcă ultimii ani sunt anii emancipării femenine, femeile au început a fuma nu numai pentrucă aceasta le producea plăcerea, ci fiindcă era şi simbolul emancipării lor.

Au avut însă mare noroc aci femeile. Anii dreptului lor la fumat coincid cu anii descoperirii mijloacelor de a putea scoate otrava, nicotina din tutun.

Ştiut este că tutunul conţine în el o otravă, *nicotina,* care acumulată în organism produce diferite boli din care cea mai gravă este *angina pectorală,* o boală de inimă care poate omorî fulgerător într'un acces.

Fel de fel de mijloace s'au preconizat spre a feri pe fumători de intoxicaţia cu *nicotină.* Toate au fost însă înşelătoare până când laboratoarele regiei tutunurilor din Viena au reuşit printr'un procedeu să debaraseze tutunul de cea mai mare parte din nicotină.

Procedeul introdus şi de Regia Autonomă a tutunurilor din Bucureşti, sub numele de FUMOSAN ne procură ţigări denicotinizate.

Şi astfel graţie FUMOSAN-ului adică a ţigărilor cu acest nume poţi gusta plăcerea de a fuma fără a te intoxica.

Charlie Chaplin trimite salutul său Bucureştilor

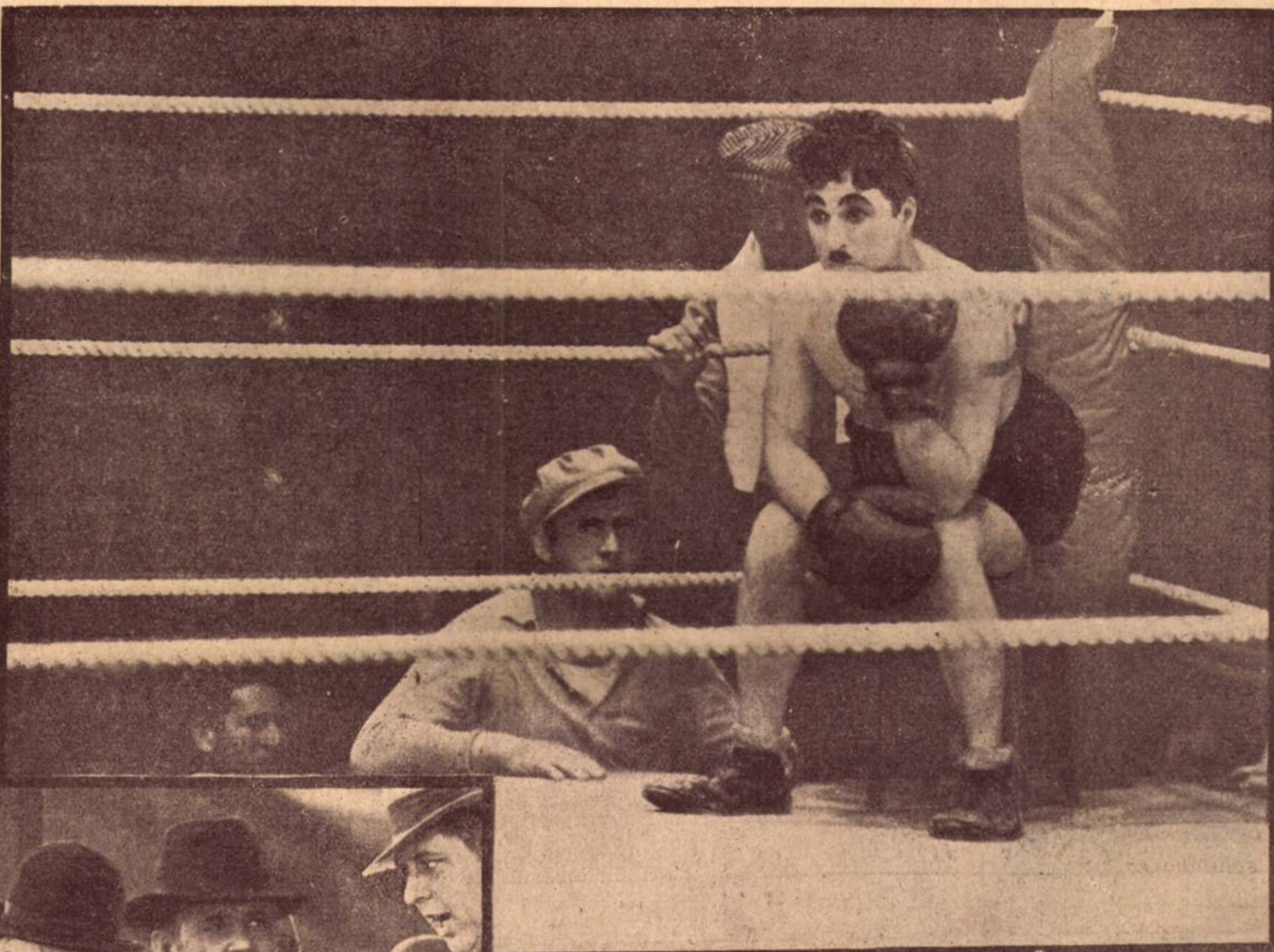
Interview exclusiv luat de corespondentul nostru din Londra, Egon M. Salzer

Alături de mine merge un domn care n'are nimic deosebit în înfăţişare, îmbrăcat cum este în haine modeste, şi care astfel nu trădează deloc că este în clipa actuală, cea mea renumită personalitate a Angliei. Aproape timid, şi mult prea modest, se ascunde în faţa entuziasmului publicului, care în insufleţirea primirei oficiale, la gara din Londra, aproape că l-ar fi sfâşiat în bucăţi. Bineînţeles numai din entuziasm.

In ultimele zile am fost adesea împreună cu Charlie şi mai niciodată nu l-am văzut fără acel surâs bun pe buze, care face ca persoana lui să fie atât de simpatică şi de atractivă, nu numai pe ecran dar şi în viaţa particulară.

Părul lui e sur, ochii lui inteligenţi strălucesc însă totdeauna de o tinereţe veselă, mai ales când se poate plimba prin stradele Londrei, fără să fie imediat cunoscut de trecători.

— „Uneori — se plânge Chaplin — plimbările mele inofensive se transformă în pericol de moarte, căci în clipa în care sunt cunoscut, imediat sunt înconjurat de sute de admiratori, cari vânează autografe, şi pe lângă asta încă mici amintiri, aşa cum ar fi pălăria, o bucăţică din haină, o aşchie din baston şi altele de felul acesta. E grotesc cât de insuportabili sunt adesea oamenii. Cu ce entuziasm plătesc preţuri de intrare exagerate, la expoziţia garderobei mele, când aceasta se arată în scop de binefacere şi care considerată cu indulgenţă, nu-i altceva decât o serie de haine de vagabond. Ghetele, pe care le-am purtat în filmele mele, au îmbătrânit, pentru că le port de 14 ani, deasemenea bastonaşul meu de trestie, datează dela începutul activităţei mele în film. Singură pălăria a trebuit s'o schimb cam de vreo douăzeci de ori de atunci".

Intre timp ajungem la „Carlton-Hotel", unde Charlie şi-a stabilit cartierul său general. Trei secretare şi „King Konó", secretarul particular japonez, sunt ocupaţi timp de 16 ore pe zi, cu rezolvirea poştei, care soseşte tot mai numeroasă. Un morman de vreo trei sute de cărţi de autograme, aşteaptă sub masă decizia lui. E imposibil să le dea de capăt, el, cu scrisul său energic sau secretarul lui, care-l poate imita foarte bine. Pe patru mese sunt mai multe mii de scrisori îngrămădite, care toate trebuesc rezolvate. Mărcile pentru răspuns le plăteşte Charlie şi pentru gluma asta cheltueşte în fiecare zi mai multe mii de lei.

— „Veţi înţelege că-mi este imposibil să citesc toate scrisorile, chiar dacă m'ar interesa în mod deosebit să ştiu ceeace vor să-mi spună oamenii — se scuză Charlie, arătându-mi boy-ul din hotel, care tocmai vine cu un alt teanc de poştă „sosită chiar atunci". Charlie Chaplin primeşte pe ceas, cam 300 de scrisori, cărţi şi pachete.

„Colaboratorii mei caută dintre scrisorile sosite pe cele mai interesante, spre a mă scuti de ceeace nu-i necesar să citesc. Dumneata eşti corespondent al „Realităţii Ilustrate" — stai niţel! tocmai azi dimineaţă am primit o scrisoare extraordinară din Bucureşti. Păcat că oamenii mă consideră mai bogat şi mai puternic decât sunt. Această doamnă, mi-a trimis un medalion, legat de un lănţişor de aur, pe care ea îl poartă din copilărie şi totodată urări de fericire. Scrisoarea este mişcătoare în naivitatea şi sinceritatea ei şi bucuros i-aş fi îndeplinit dorinţa pe care şi-o exprimă. Dar citeşte dumneata singur..."

Scrisoarea provine dela doamna Adi F. care locueşte în str. Nifon, din Bucureşti şi după propria ei mărturisire ea nu-l agrează pe Chaplin. Totuş, în timp de două luni a învăţat o engleză scâlciată, ca să-i poată scrie scrisoarea în această limbă.

„I do not like you..." începe dânsa şi îl roagă apoi ca să-şi atârne imediat talismanul alăturat, în jurul gâtului şi deasemenea să se revanşeze. „Dorinţa mea cea mai vie este să am o casă mică, drăguţă, care să poarte numele dumitale. Cumpăraţi-mi-o dv., mie şi celor două fetiţe ale mele... Vă rog, vă rog."

Autoarea scrisoarei arată apoi posibilităţile de încheere ale cumpărării şi indică o sumă, care chiar pentru punga lui Charlie e considerabilă. „Vă rog, — scrie ea — deschideţi bine ochii: 18.000 dolari (aproape trei milioane de lei), care-mi trebuesc şi veţi recunoaşte că eu însămi n'o să reuşesc niciodată să agonisesc atâţia bani. Prin urmare, ajutaţi-mă şi veţi simţi în inima dv. fericire adâncă... D-zeu să-mi ajute şi D-ta... Aimez votre petite soeur lointaine".

Intr'un post scriptum d-na mai roagă, ca, în cazul că Charlie n'ar trimite banii ceruţi, în nici un caz să nu înnapoieze talismanul, care între timp a fost sfinţit şi într'o biserică.

Charlie a citit scrisoarea, aceasta cu lacrimi în ochi, dar nu este singura scrisoare prin care admiratorii săi îi cer fie câte o casă, un cal de călărie, un automobil sau câte un avion, şi-ar trebui să fie de o sută de ori mai bogat ca Rockfeller, spre a putea împlini dorinţele tuturor.

„Vă rog comunicaţi prin „Realitatea" d-nei F. mulţumirile mele sincere pentru darul ei şi arătaţi-i bucuria mare pe care mi-a produs-o. Explicaţi-i deasemenea cât de mulţi sunt oamenii cari mi se adresează cu aceiaşi încredere şi cari trebue să rămâie apoi decepţionaţi. Cât de bucuros aşi vrea să-i produc bucuria, — dar 18.000 dolari..."

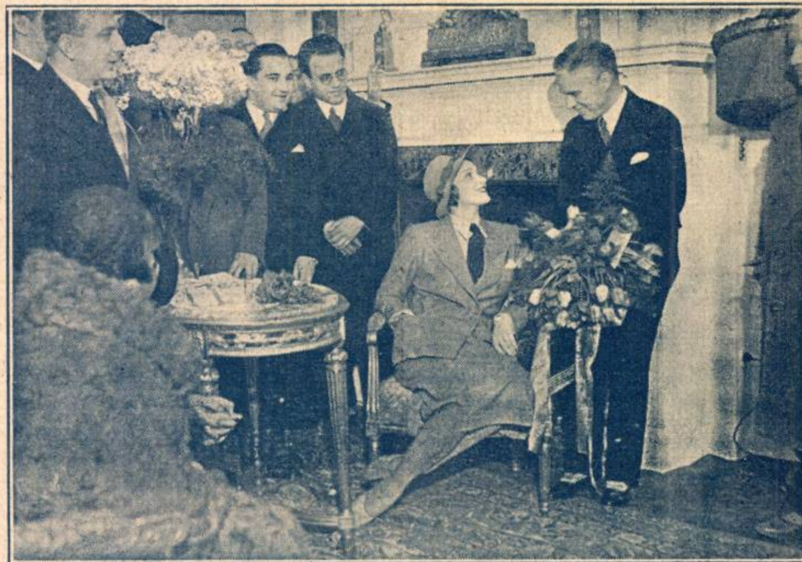

Aseară a avut loc prima reprezentaţie europeană a noului film a lui Charlie „City Lights". Un public ilustru şi-a dat întâlnire la această premieră senzaţională şi Charlie a stat între Lady Astor şi Bernard Shaw.

In jurul lui se puteau vedea reprezentanţii cei mai de frunte ai societăţii londoneze, ai lumei teatrale şi artistice. Toţi au plâns şi au râs, timp de-un ceas şi jumătate sub influenţa baghetei lui Charlie, care a ştiut să-i prindă în puterea sguduitoare a creaţiei lui artistice. Povestea filmului e simplă şi puţin sentimentală; un vagabond incurabil se îndrăgosteşte de-o florăreasă oarbă şi munceşte pentru dânsa, când ea se îmbolnăveşte. Intre timp mai scoate şi pe un milionar din apă şi astfel salvează viaţa unui om care mai târziu, din eroare îl aresteează pentru hoţie. Charlie încearcă — ca să câştige bani — cele mai deosebite meserii. Chiar ca boxeur îşi încearcă norocul. Fără succes. După multe desamăgiri, isbuteşte — în cele din urmă — să strângă atâţia bani cât îi trebue ca să poată satisface nevoile imediate ale sărmanei fete şi chiar să-i înlesnească o operaţie, care îi redă lumina. Intre acestea însă, bănuit pe nedrept de un furt, vagabondul e întemniţat şi când întâlneşte iar pe Virginia, dânsa e înconjurată de-o gloată de adoratori şi nici nu-şi mai aminteşte de vagabondul pe care nu l-a văzut niciodată de altfel. Ii dăruieşte o floare, îi vâră în mână o monedă şi deabia atunci îl recunoaşte. Atingerea mânii lui reaminteşte celei care a fost odată oarbă, o senzaţie care era unică, cu câteva luni înnainte, când ochii îi erau morţi. Şi atuncia râde şi se bucură şi râde de Charlie. El are o înfăţişare atât de comică în haina lui prea largă, în ghetele lui scâlciate, cu pălăria lui uzată pe cap.

„Mă străduesc să redau pe pânză pe om, cu toate slăbiciunile lui, pe omul care este aruncat d[e] soartă încoace şi încolo — îmi explică Charlie când am stat mai târ[ziu] iarăş împreună şi am vorbit despre „Cel de al doilea chip al său".

„Adesea nu mă mai recunosc singur şi încep să râd şi să plâng c[a] eroii de pe ecran, la rând cu ceilalţi spectatori, cari participă mai pu[ţin] subiectiv în film. Figura de pe ecran are într'însa ceva simbolic, est[e] într'o măsură oarecare caricatura omului de toate zilele, şi arată, de[şi] compusă prin grotesc, viaţa pe care o trăim prea adesea, fără să ob[-] servăm însă. Fără a fi mândru sau încrezut, socotesc că „City Lights" e cea mai bună operă a mea. Am lucrat la acest film trei ani şi am fă[-]

Două celebrităţi : Marlene Dietrich şi Charlie Chaplin la Berlin.

cut atâtea schimbări încât din cele 130.000 metri de film cari au fost întrebuinţaţi pentru toate pozele, n'au mai rămas la urmă decât vre-[o] trei mii de metri. Acum, fac iar o mică pauză, al cărei început îl for[-] mează călătoria de două luni în Europa şi poate că în acest timp, voi[u] merge şi la Bucureşti. Nu pot să promit încă hotărît acest lucru astăzi, deoarece prelungirea călătoriei dela Budapesta către Sud-orientu[l] Europei nu depinde numai de mine. In tot cazul salutaţi din partea mea acest mic Paris, unde după cum am auzit, există femei atât de mi[-] nunate, poeţi atât de inspiraţi, şi care e prea puţin cunoscut. Şi oar[e] această „Mică soră" din str. Nifon, nu este deasemenea în felul ei poetă? Salută te rog din partea mea pe toţi prietenii necunoscuţi din România"....

Charlie e întrerupt. O contesă e la telefon, care vrea să-l felicite pentru succesul de ieri. Şi o sută de ziarişti se înghesuie din nou, în faţa uşii lui...

Dr.: *Poşta lui Charlot la Berlin.*

Efect nebănu[it]

ERA pe vremea când Cha[rlie] Chaplin turna încă filme [de] scurt metraj, comedii în câte d[ouă] şi trei acte.

Pretenţios până la extrem c[u] însuş, avid după inovaţii senza[ţio-] nale, după „gag"-uri origin[ale] Charlot umbla toată ziua în că[uta-] rea inspiraţiilor.

Insfârşit într'o bună zi se de[cise] să filmeze o pisică adormită pe [un] preş; o găsise el utilă unui e[fect] comic.

Ideea era găsită, dar lipsia [pisi-] ca. Par'că într'adins nici o n[u] nu voia să se culce pe preşul [fru-] mos, aşternut în bătaia soarelu[i] doar Charlot adusese o duzină [în-] treagă.

In cele din urmă, o mâţă v[ul-] minoasă se decise să joace ro[lul].

De îndată ce adormi, interpretul intră în scenă, o apucă brutal şi o proiectă în aer la câţiva metri distanţă.

Nimeni nu observase însă, că biata pisică era în perspectivă să devină mamă.

Svârlită cu brutalitate la pământ, sărmana mâţă oferi un spectacol neaşteptat. Scoase un ţipăt strident, dureros şi... dădu la iveală patru pisoi, negri ca abanosul.

Charlie Chaplin rămase mai întâi stupefiat, apoi isbucni cu entuziasm:

— Straşnică scenă! admirab[il] extraordinară!...

Şi, întorcându-se către interpreta principală:

— ...Iată ceeace d-ta, d-ră, n'ai fi putut face niciodată...

Chaplin se află actualmente la Londra. Un prieten al lui din copilărie, — John Gull, — descrie într'o mare revistă londoneză, întâlnirea cu Chaplin, declaraţiile genialului actor, precum şi escapadele pe care le-a făcut în tovărăşia lui, prin locurile unde a copilărit marele actor.

Reproducem mai jos acest senzaţional articol.

St.: *Primirea la Londra.*

Charlie Chaplin

LA LONDRA

MAI era un ceas până la sosirea trenului. In gară se adunase lume multă. Toţi erau nerăbdători să-l vadă cu o clipă mai devreme, pe acela care cu drept cuvânt a fost supranumit *„erou al umanităţii"*.

După şasezeci de minute de aşteptare, — care mi s'au părut trei ore, — un fluerat strident vesti intrarea trenului. Inima îmi ticăia de emoţie. De douăzeci de ani nu-mi văzusem prietenul !

Locomotiva înainta cu greu. O mie de glasuri strigau în acelaş timp un „ura" formidabil.

La fereastra vagonului apăru faţa surâzătoare şi emoţionată a lui Charlie Chapplin.

Discursuri, flori, ovaţiuni.

Când lumea s'a mai rărit, m'am luat după el.

— „Tu, John ?... Cum îţi merge..."

— „Bine, Charlie.. sunt fericit că te văd..."

M'am urcat cu el în automobil. Drumul nostru a fost întovărăşit de strigătele, uralele şi privirile miilor de londonezi.

Chaplin era gânditor. Ochii lui priviau într'un trecut îndepărtat.

— „Ascultă John... aş vrea să vizităm locurile pe unde am copilărit... va fi o minunată reculegere".

Pe când mulţimea în aşteptare, se înghesuia în faţa hotelului, noi ne-am strecurat printr'o stradă dosnică şi am scăpat.

Treceam prin Westminster Road.

— „Ia priveşte, John, cum s'a dărăpănat".

— „Poate nu-ţi dai seama. Suntem doar în automobil... gonim..."

— „Da, este adevărat, pe vremea aceea, pe vremea copilăriei mele, nu-mi puteam permite luxul să merg cu automobilul. Mama era văduvă şi bolnavă. Sidney şi cu mine muncim din greu, ca să putem agonisi hrana de toate zilele".

Charlie tăcu. Mă gândiam în clipele acelea, că multe dintre acţiunile *„Kid"-ului*, atât de strălucit interpretat de Jackie Coogan, nu erau decât amintiri smulse din copilăria tristă a genialului Charlot. Cine ştie dacă scenele de amară deziluzie, de nenorocire, de melancolie profundă, din filmele lui Charlie Chaplin, nu sunt amintiri culese din almanahul vieţii sale ? Charlie **reluă:**

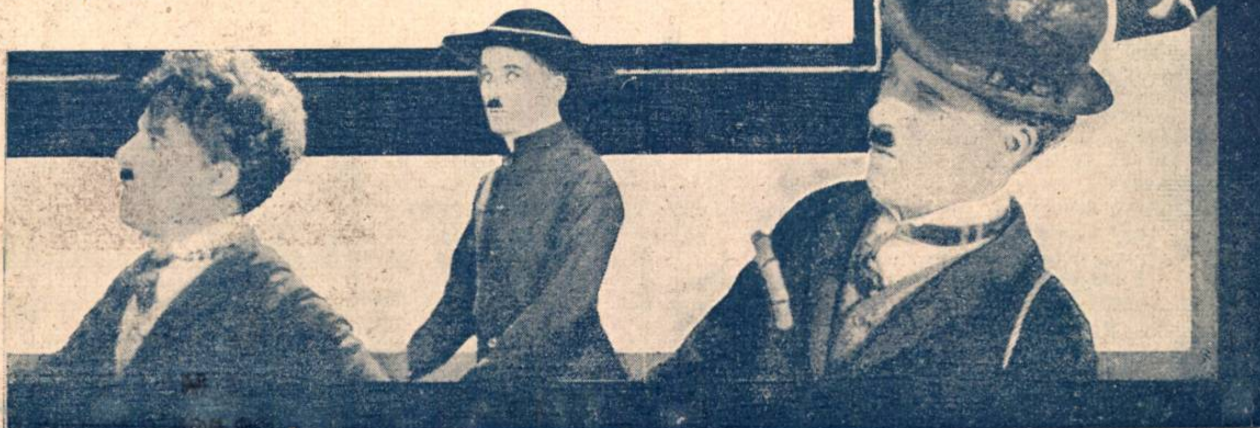
— „In vremea când mama zăcea răpusă de boală în spital, petreceam ceasuri întregi la căpătâiul ei. Eram singura ei mângâere... singura ei bucurie. O ! Serile acelea chinuite de grija zilei de mâine. Ce dureroase erau.. Da... da.. Am răbdat de foame, am luptat şi am dat cu coatele în jurul meu. Până în cele din urmă, durerea mea s'a transformat în râs.

E foarte bine că aproape nimeni nu-şi dă seama pe ce încercări dureroase se întemeiază râsul. Ei ar zâmbi cu amărăciune şi îndărătul zâmbetului ar izvorî poate şi câte o lacrimă. Ar încreţi fruntea şi eu nu vreau să-i trezesc din vis.

La ce bun să amestec în râsul lor voios, sentimente dureroase ? Hamlet transformat în paiaţă nu e iubit. Am muncit foarte mult, dacă se poate spune, că a provoca râsul este o muncă. E sigur că voi muri odată. Mulţimea va tresări un moment, dar un nou producător de veselie va atrage publicul şi paiaţa Charlie va fi uitată. Dacă unii oameni vor pricepe că împreună cu paiaţa a murit şi Hamlet, atunci eu îmi voi depune ghetele mele caraghioase şi mă voi depărta în gol..."

Dincolo de podul Westminster, am coborît. Dinaintea unui cerşetor orb, Charlie se opri.

— „Il vezi ? Treceam pe dinaintea lui şi pe vremea când aveam zece ani. Privirea lui în gol mă urmăria până şi în vis. Acelaş chip adus din spate.

acelaş -palton şi aceleaşi a părătoare de urechi. Paltonul s'a inverzit şi mai mult, iar barba de desubtul ochilor goi, s'a făcut şi mai sură... încolo e totul ca şi atunci... nu, nu tocmai aşa... rogojina mică, murdară de lângă el a dispărut, ca şi câinele cu ochii înlăcrămaţi, care dormita pe ea...

Charlie rămase o clipă pe gânduri. Reluă apoi:

— „Tare aş vrea să cunosc povestea câinelui dispărut... a isprăvit în mod tragic, sau pur şi simplu a murit ? Şi ce a simţit orbul după asta ? Ia priveşte. O, sărmanul, cum citeşte în biblia lui de orbi, unsuroasă şi stricată. O fi găsind el mângâere în asta ? Are el nevoe de mângâere ? Vezi, John, toate acestea îmi par atât de îngrozitoare... această sărăcie şi adâncă desnădejde, e prea înspăimântătoare. Să mergem, John !

Ajungem cu automobilul la Baxter Hall. Aci a văzut Charlie pentru prima oară cinematograful.

— „Se reprezenta răstignirea lui Hristos şi pe lângă asta se mai dădea şi o cafea cu o bucată de cozonac"...

Treceam prin Brookestreet. Charlie priveşte totul cu ochii măriţi de curiozitate şi emoţie.

— „Vezi, John, totul e ca şi atunci... şi totuş... ce străin îmi pare... da..da.. acum văd cu alţi ochi, cu ochii vârstei, care încearcă să privească prin ochii tinereţii.. Am îmbătrânit John... Am devenit un altul. Străzile se perindă pe dinaintea mea ca într'un vis.

Ajungem în cartierul Kemmington. Aci şi-a petrecut Charlie copilăria.

— „Copilăria mea... biata mea copilărie... aci am petrecut-o. Opreşte, şofeur ! Vreau să mergem pe jos".

Am coborît din nou. Copiii se joacă pe stradă. Charlie are din nou prilejul să-şi amintească de ei.

O baracă părăsită.

— „Vezi? Aci era un frizer. De câte ori n'am săpunit eu bărbile clienţilor !?

Lambeth Walk. Un freamăt extraordinar, o atmosferă trepidantă domneşte aci. Femeile îşi fac cumpărături. Charlie face notă discordantă. Imbrăcămintea lui elegantă, nu se potriveşte câtuş de puţin în partea locului şi el simte că atrage luarea aminte. Toţi îşi aţintesc privirile asupra lui.

Charlie Chaplin, eroul atâtor cronici în ziarele din lumea întreagă, ştie să fie în afară de grotesc, galant. Iată-l mai sus într'o scenă sentimentală din noul său film : „Luminile oraşului".

O femeie se apropie de el. Poate să aibă 35 de ani. E slabă, cu pieptul îngust şi faţa chinuită. In ochii ei, străluceşte o flacără, care acoperă orice defect fizic. Ţine de mână o fetiţă mică.

— „Charlie, nu mă cunoşti ?"

— „Ba da... Ba da..."

Charlie îmi spuse fără să audă ea :

— „De bună seamă o cunosc Era servitoare într'un hotel ieftin, unde am locuit şi eu câtăva vreme. L-a părăsit apoi în împrejurări nenorocite: „căzuse"... In ciuda nenorocirilor şi-a ţinut capul sus".

Vorbeşte cu ea ascunzându-şi sentimentele. Ea îl întreabă:

— „Cum îţi merge, Charlie ?

— „Bine... Asta-i fiica ta ?

— „Da !"

Niciunul dintre ei, nu simte nevoia prelungirii conversaţiei. Işi zâmbesc unul altuia şi-şi deapănă fiecare în gând propria-i poveste. Din revederea asta isvorăşte multă căldură.

I-a dat femeii bani să cumpere ceva copilului.

Ne urcăm din nou în maşină. Trecem pe dinaintea unei case dărăpănate. Ne oprim.

— „Aci am locuit eu... Aci m'am născut".

Charlie nu mai are răbdare.

— „La hotel !"

Am ajuns. Ziarişti şi oficialităţi ne aşteaptă. Altă lume, altă mentalitate.

Ne pregătim pentru banchet...

JOHN GULL

De ce e oceanul albastr

SAVANŢII au dat div se explicaţii asup acestui fapt. Unii spun marea e albastră, numai u de apa e relativ pură şi a un anumit grad de „sără ră". Alţii au presupus marea adâncime a ocean lui, dă apei acea super culoare azurie. Dar un c mist german anume chard Willstatter, care a cut de curând o serie de perienţe, cu apa luată c ocean, lângă insulele Ca re, a ajuns la interesa concluzie, că apa e albast datorită unor compuşi cupru foarte complexi, c se formează în apă.

In termeni technici, vantul german arată că ceanul e albastru, pentru aceşti compuşi, — cari su un fel de săruri cupru-am nice, — sunt albastre şi proprietatea de a-şi împră tia pigmenul în întreaga pă, în cari se găsesc disolvaţi.

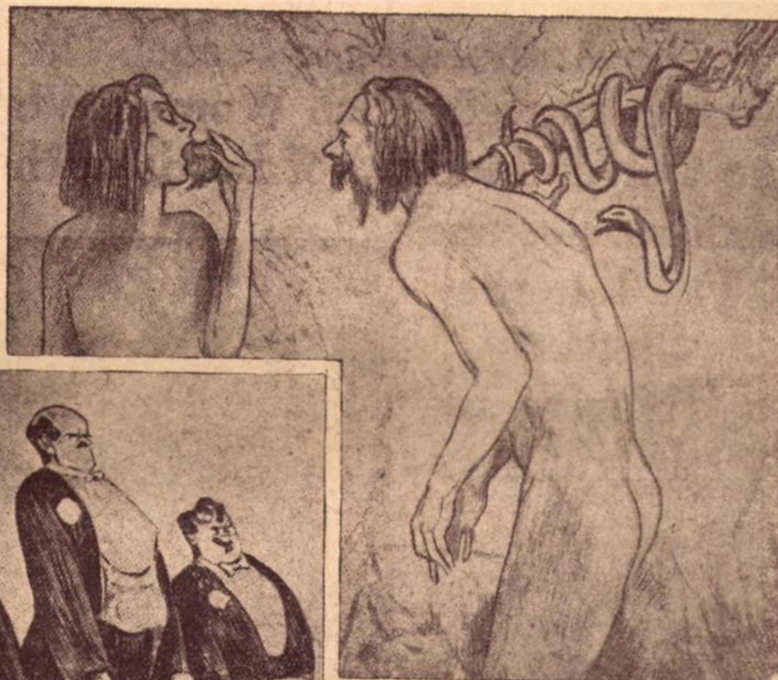
In termeni mai simpli şi ceva mai detailat, procesul e următorul: Ţesuturile mul tor ,creaturi mari şi mici, cari trăesc în mare, sunt compuse în mare parte din proteină. La descompunerea acestei proteine, — care are loc când animalul moare,— se formează amoniu. Acest amoniu se combină cu cuprul care se găseşte în a în cantităţi considerabile se formează săruri cupru monice. Aceste săruri s de un albastru strălucitor vopsesc într'un sens med în care se formează, p acţiune chimică.

Mulţi din acei cari m' văzut apa mărilor tropic sunt de părere că ocea nu e într'adevăr albastru, că această culoare e doar reflex al cerului. Aceasta e adevărat, căci într'un părţi apa mării e atât de bastră, încât culoarea se servă chiar într'o sticlă. C mai albastră apă marină găseşte în Golf Stream.

Savantul german va fa o expunere completă şi c tailată a nouei sale teori sunt încă chimişti cari taxat-o drept o „presupu re interesantă".

Intelectualii noştri

— O expoziţie de caricaturi —

RAR se apucă un desenator de greaua artă a caricaturei şi ra[illegible]că îşi dovedeşte un caricaturist dibăcia, la satirizarea lipsurilor şi a slăbiciunilor omeneşti.

Will Dyson, — un mare desenator al Angliei înaintea şi în timpul răsboiului, — a făcut-o.

Reproducem aci patru din caricaturile expuse în Galeria St. George, la Londra. Vizitatorii expoziţiei au admis că fostul desenator e un abil caricaturist, majoritatea a emis însă părerea, că artistul ar putea da talentului său o exprimare mai puţin mişcătoare.

Un critic supărat de caracterul satiric al caricaturilor, a declarat că Dyson e blazat şi că mai ales urăşte femeile, bărbaţii, cari au parvenit materialiceşte.

Caricatura din extrema stângă, reprezintă un voluminos şi prosper om de finanţe, cu jiletca de mătase ajustată pe proeminentul abdomen.

Dyson scrie dedesubt :

„Dar, Doamne, ai fi vrut ca servul tău să trândăvească ?"

Cu siguranţă, artistul reprezintă un om care se simte cam vinovat, de faptul, că are ceva mai mult decât partea lui din bunurile lumii şi poate de modul în care şi-a dobândit această bună stare financiară. Ipostaza e a unui ipocrit, care crede că poate angaja discuţii de principii cu Atotputernicul, fără să sacrifice un dolar din averea sa.

A doua caricatură e o dublă ironie la adresa celor cari şi-au făcut un examen de psichanaliză şi la a celora cari ascund un fond josnic, sub o aparenţă respectabilă.

Omul chel e D-rul *Freud*, celebrul psychanalist german, punând în faţa subconştientului ei, o femeie din înalta societate.

Acest monstru, jumătate om, jumătate maimuţă, e — natural — o reprezentare foarte puţin măgulitoare a caracterului cuiva, şi aluzia că matroanele societăţii engleze au astfel de spirite, a fost simţită de multe din vizitatoarel expoziţiei.

Mr. Dyson a trăit mult timp în Australia şi în Statele Unite, de la răsboi încoace şi nimic din jurul lui n'a scăpat spiritului său satiric. Micul desen al celor trei politicieni, la un banchet, în timpul unui discurs, redă impresia pe care viaţa americană a făcut-o asupra artistului.

Caricatura e întitulată : „Marii politicieni" şi oratorul spune :

„... şi, domnilor, politica noastră va continua să fie aceea de a da publicului ce-i va plăcea, şi dacă nu-i va plăcea, îi vom da ceva exact la fel".

Multora dintre femeile care au vizitat expoziţia lui Dyson, le-a părut că desenul său *„Eva Modernă"* (din extrema dreaptă) e cea mai muşcătoare satiră. Nu numai că vede în Eva modernă o fiinţă cu totul lipsită de atracţie, dar o face să spună lui Adam :

„Că doar n'o fi prăpăd".

Se presupune că Dyson e foarte caustic faţă de femeia modernă, care cere drepturi egale cu bărbatul, care se introduce în afaceri, îmbrăţişează profesiuni, în căutarea faimei şi a succesului.

Fostul desenator, — care şi-a intitulat expoziţia *„Intelectualii noştri"*, — e un om vesel, care iubeşte viaţa. Susţine că n'a avut niciodată intenţia să jignească pe cineva.

— „Am vrut să glumesc puţin, asta e totul" spune el, căutând să explice caustica manieră în care revelază slăbiciunile semenilor săi.

Călătoriile organizate de revista noastră şi Hamburg-America Linie

11–20 Aprilie

Pentru vacanţa de Paşte, ziarele „Adevĕrul" şi „Dimineaţa" au organizat o excursie prin Ardeal şi anume următoarea rută :

BUCUREŞTI - SINAIA - BRAŞOV - SIBIU - CLUJ - ORADEA- -ARAD-TIMIŞOARA - REŞIŢA - BAILE HERCULANE - ORŞOVIA - ADAKALEH-

Participanţii acestei escursiuni, vor avea ocazia de a cunoaşte cele mai principale oraşe ale ARDEALULUI, unde vor fi vizitate : Muzeele, Monumentele istorice, Bisericile, Industriile, Edificiile Publice, Universităţile, etc. Se va asista la diverse spectacole. In câteva oraşe se vor organiza serate dansante. Această excursie se efectuează cu un tren special care rămâne la dispoziţia participanţilor pe tot timpul voiajului. Excursioniştii vor fi conduşi un serviciu special al socetăţii Hamburg-America Linie.

Preţul acestei excursiuni este de lei 6.500 de persoană, în care sunt cuprinse următoarele : Trenul clasa II (compartimente mici) pe tot timpul voiajului. Intreţinerea complectă : Hotel, automobile conf. programului precum şi toate vizitările, etc.

Informaţiuni şi prospecte la ziarele „Adevĕrul" şi „Dimineaţa" şi la Hamburg-America Linie S. A. R., Calea Victoriei 84.

* * *

Alte călătorii organizate de ziarele „Dimineaţa" şi „Adevĕrul" cu concursul soc. „Hamburg-America-Linie", cu luxoasele vapoare

„Resolute" şi „Oceana"

16 Iunie - 8 Iulie :
Un voiaj spre romanticele Fiorduri ale Norvegiei

1 Iulie—22 Iulie :
Un voiaj spre Capul Nord,

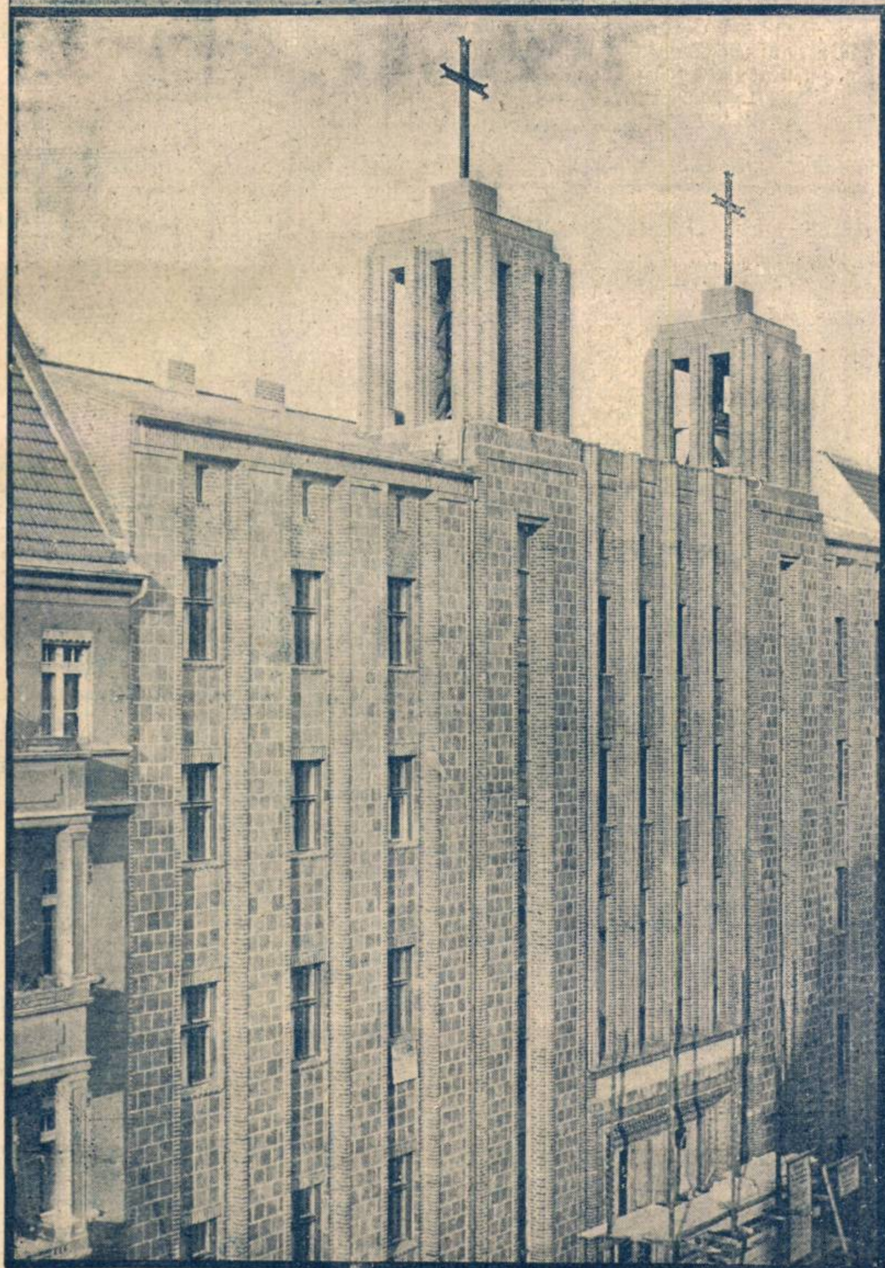
14 Iulie—14 August :
Scoţia-Islanda-Spitzberg.

Amănunte şi prospecte la Hamburg-America Linie S. A. R., Calea Victoriei 84.

A apărut: Veac tânăr, *poezii de* George Lesnea. *Volumul se găseşte de vânzare la principalele librării din Iaşi şi din Bucureşti. Preţul lei 60.*

Sus : *Prima biserică din Germania, (la Treptow) care pentru asigurarea veniturilor sfântului lăcaş, va avea un hotel şi restaurant în aripi.* Sus stânga: *Stupefiante în valoare de 200.000.000 lei au fost arse în America pe un rug.* Dr.: *„Big-Bill“ Thompson, primarul oraşului Chicago, a fost reales, cu majoritate de 50.000 voturi.*

Din străinătate

St. mijloc: *Chaplin a făcut o nouă descoperie la Londra,* Sari Maritza, *care va turna în curând cu el;* sus: *semnatarii pactului naval anglo-francez la Paris: d-nii Henderson, Briand, lord Alexander și Charles Dumont;* st.: *Colonelul Marcia, revoluționarul catalan, fiind amnestiat, a revenit în Spania;* jos: *la vară, polițiștii parisieni vor purta căști coloniale, pentru a fi feriți de insolație.*

In urma diferendului dintre guvern și Banca Națională, pe chestia împrumutului guvernatorul general d. Burillianu (dr.) *a fost desărcinat de demnitate, în locul d-sale fiind numit* d. Const. Angelescu *(st.)*

Nurra, dansatoarea

ARNETUL Anei Pavlova s'a încheiat. Am văzut într'unul din numerele trecute, că grație unei butade copilărești, a fost remarcată de înalte personagii dela Curtea imperială.

Peste câteva luni Nurra își făcea debutul în baletul Operei imperiale din Petrograd. Ea se remarca mai ales prin finețea interpretărilor, nuanțându-și rolurile cu o meticulozitate rară, la o vârstă atât de fragedă. Ana Pavlova era pasionată pentru arta ei și cum se întâmplă în genere la marii creatori, meticulozitatea devine unul din principalele elemente ale operelor lor.

Nurra împlinise 18 ani. Ajunsese proverbială pentru conștiinciozitatea pe care o punea în munca ei. Mama fetei vedea cu bucurie, cum copila ei se făcea din zi în zi mai frumoasă și cu tot cercul destrăbălat care o înconjura, rămăsese

castă și serioasă, ca și cu mulți ani în urmă, când făcea primii pași de dans, în grădina rudelor bogate.

Peste puțină vreme i se încredințară Anei roluri de solistă, în diferite balete. Mai ales excela în „Fluturele" din „Noaptea Valpurgiei" și în „Frasquitta" din „Arleziana" de Bizet.

Ministrul spaniol la Petrograd, Don Miguel de Sangrade, era entuziasmat. Dar entuziasmul său merse atât de departe,, încât traiul lui înregistra certuri zilnice cu soția sa, o nobilă castilană, care oricât sânge albastru ar fi avut în vine, nu-și putea desminți originea. In Castilia soarele-i fierbinte, temperamentele vulcanice, iar sângele o combinație din amândouă.

Când împlini vârsta de 20 ani, Ana Pavlova debută cu primul ei rol de compoziție, „Colombina" pe o muzică de Debussy.

Producția ei stârni o senzație extraordinară. Criticii ziarelor, aristocrația, direcțiunea teatrului, colegele și însfârșit marele public, erau entuziasmați. Coloane întregi de gazetă, nenumărate buchete de flori, îi arătau că străduințele ei de până atunci n'au fost zadarnice.

Dar Nurra rămânea rece. Știa că entuziasmul nu este de lungă durată și că pentru a-și asigura un succes trainic, trebuia să mai muncească mult. Fiecare din creațiile următoare erau capod'opere de artă și cum era și natural, cererile de reprezentații speciale și turnee, începură să curgă din toate părțile.

In scurtă vreme reputația ei trecu hotarele Rusiei și se răspândi în toată Europa. Dar Pavlova refuza cu încăpățânare să apară pe scenele teatrelor din marile capitale. Explicația pe care o dădea era foarte simplă:

— „Nu sunt încă stăpână pe mine. Mai am..."

Dar fatalitatea o urmăria. Intr'o seară, la Moscova, mama ei contractă o pneumonie. Ca să nu-și alarmeze fiica, nu-i spuse acesteia nimic și în trenul care le ducea înapoi spre Petrograd, temperatura de 40 de grade o ucise. Și Ana Pavlova care credea că mama ei doarme, coborî în gară, în locul ființei adorate, un cadavru.

Femeea care o încălzise cu protecția, cu dragostea și cu îngrijirea pe care n'avea s'o mai găsească vreodată, se stinsese încet, fără nici un geamăt, modestă, așa cum trăise toată viața.

O curiozitate pe care o comentau toate gazetele și revistele din vremea aceea: Ana Pavlova nu iubia !

Intr'adevăr, în timp ce fostele ei colege sau celelalte artiste și dansatoare din capitala Rusiei, aveau fiecare micul lor roman sentimental, — comentat cu amplificările de rigoare în coloanele publicațiunilor, — pe seama dansatoarei nu se puteau debita nici un fel de intrigi, nici un fel de cancanuri o-

bişnuite in viaţa celebrităţilor.

Căci Ana Pavlova era celebră.

Ultima ei creaţie, „Moartea Lebedei", după minunata muzică a lui Saint-Saëns, i-a fost triumful. Nurra era sărbătorită cum nu mai fusese până atunci nici o actriţă. Ziarele din toată lumea îi publicau fotografia şi coloane întregi despre minunata ei viaţă de muncă şi abnegaţie pentru artă.

Dar odată cu triumful, intră in viaţa ei şi Prinţul Alexandru Serghieff, un văr al ţarului Nicolae. Acesta încercă prin diferite manopere să dobândească graţiile dansatoarei, care rezista însă cu tenacitate. Ana Pavlova nu putea iubi. Era prea îndrăgostită de arta ei, pentru ca s'o poată schimba cu iubirea unui muritor, de orice rang social ar fi fost.

Presiunile principelui provocară un scandal monstru la curtea imperială şi Serghieff primi ordinul să părăsească pentru cinci ani ţara.

Ana Pavlova avea nevoe de un protector, de-un om care să-i ia apărarea, atunci când împrejurările ar fi cerut-o. Şi Nura se căsători cu Raymond Dandrée, — fiul unui nobil stabilit de multă vreme in Rusia, — aşa cum şi-ar fi angajat un secretar.

Căsătorie fericită? Nefericită? Nimeni n'ar putea-o spune, căci din viaţa lor intimă nu transpira nimic în public.

Veni apoi seria triumfurilor. Parisul o aclamă în interiorul Operei Mari, unde cu toate că cel mai eftin loc costa pe timpul acesta 300 de franci, n'ar mai fi avut loc nici un fir de pai; îi deshămară caii la trăsură şi drumul dela Operă până la Hotel Ritz, a fost un adevărat cortegiu de sărbătoare. Londra, Berlinul, Madridul, Roma şi Viena îşi marcau culmea entuziasmului, atunci când turneele marei dansatoare se opriau pentru câteva zile pe una din scenele lor cele mai importante.

Apoi veni răsboiul. Ana Pavlova îşi petrecea timpul liber, ca infirmieră într'un spital. Revoluţia, care a răsturnat întregul edificiu de stat al imperiului pravoslavnic, a făcut-o să ia drumul pribegiei să se stabilească în Parisul al cărui copil răsfăţat era.

Câteva turnee în Statele-Unite, in America de Sud şi în Europa, o hotărîră să-şi formeze o trupă de balet, care recolta aplauze nesfârşite, oriunde îşi făcea apariţia.

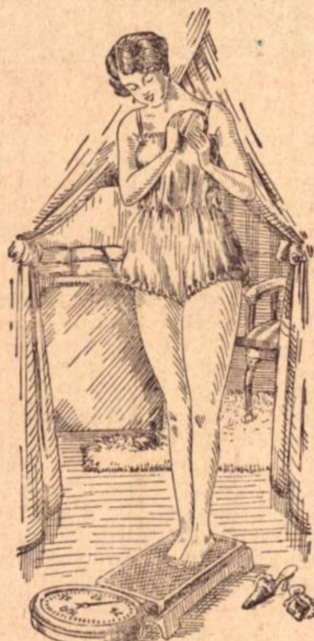
Ana Pavlova n'a fost egoistă.

Educaţia artistică, şcoala pe care o dădea elevelor sale, făcea din aceste talente tinere, viitoare celebrităţi. Nici astăzi nu se pot dumiri critici de artă şi profesorii, cum poate să se acomodeze o solistă, în balet. Aci trebuie căutată adevărata artă a Anei Pavlova, care a ştiut să-şi facă din fiecare elevă, pe lângă o artistă desăvârşită, o colaboratoare devotată.

Sunt câteva luni de atunci. Ana Pavlova era la Haga, unde dăduse câteva reprezentaţii. Acolo a surprins-o moartea, pe scena ei dragă, în rolu-i favorit, *„Moartea Lebedei"*.

Şi Nurra s'a stins întocmai ca o lebădă, în vălurile albe. Pointele s'au pierdut încet, lebăda a plecat capul şi când cortina s'a ridicat în aplauzele frenetice ale spectatorilor, a fost pentru prima dată, când dansatoarea n'a mai răspuns ovaţiunilor, cu obicinuita-i zâmbet graţios...

Tragicele consecinţe ale unui romantism intârziat

LUMEA râde de aventurile vânătoreşti ale lui Tartarin în Africa de nord, dar eroul lui Daudet nu atinge nici pe departe ridicolul romanticelor doamne din Londra sau Philadelphia, care o pornesc spre Sahara, în căutarea şeicului, astăzi cel mai **mare şi** pericolos leu al ţinutului.

Dela Tunis la Marrakech, dela Alger la El Golea, Africa de Nord e un furnicar de femei smintite, pornite să vâneze vre-un nespălat cavaler al nisipului. Curentul acestor ciudate vânători vine mai ales din Anglia şi Statele Unite, unde glorificarea mizerabilului deşert, mai ales în filme şi apoi în nuvele, a sucit capetele doamnelor.

Fără îndoială, numărul adevăraţilor şeici e limitat, aşa că sentimentalele Diane cad adesea pradă călăuzelor, vânzătorilor de covoare, cămilarilor şi sacagiilor ce pozează pe prinţi. Oacheşii excroci fac o afacere din capturarea inimilor şi a pungilor femeilor bogate, dar proaste, care sătule de civilizaţie, o pornesc spre Grădina lui Allah, în căutarea "primitivului".

Tunisul vorbeşte încă de acele „Grandes Dames" engleze, cari nu de mult, încărcară, cu bani, bijuterii şi afecţie un impozant cămilar, anume Hassan, având patru crime şi nenumărate pungăşii la activul lui. Intr'un cuvânt acest mizerabil nu se apropia întru nimic de acei viteji nomazi, cântaţi în cărţile Rositei Forbes şi ale altor nuvelişti.

Zâmbitoarea Mediterană râde de-abinelea acum, când valurile ei poartă corăbii încărcate cu femei pornite la vânătoarea de Şeici spre coasta sălbatecă. Debarcând, femeile setoase de aventură umplu „café chantant"-urile porturilor, excelent teren de vânătoare în timpul lunilor de iarnă. Dacă se întâmplă ca nici unul din oacheşii cavaleri să nu-i placă, îşi ia săculeţul şi pleacă mai departe spre insula verde, pierdută în mijlocul mării de nisip, unde şeicii abundă: Biskra, Gabes, Laghouat. Touggourt, Tozeur, Bou-Saada, Figuig. Ouargla, M'zab şi unde pot găsi chiar un Caid un Agă, un Bey, un paşă, sau, mai ştii: un Mare Vizir!

Beduinul

Inşelătorul e cel mai mare pericol al Dianei moderne. Numai cele experimentate vă pot spune care e diferenţa între răgetul unui şeic şi zbierătul unui măgar, în piele de leu. Măgulirea e o artă în care descendenţii profetului în Moghreb se pricep foarte bine; din copilărie învaţă să şi plaseze complimentele. Mult înainte ca profesorii francezi să pătrundă în ţinut, ei înţeleseseră că **„avec les hommes, l'amour etre par les yeux, avec les femmes, par les oreilles".**

Spre a da gata o străină frumoasă, beduinul excroc se bazează mai mult pe palavreele sale, decât pe eleganţa haicului şi a burnusului său.

Luând pe Alah de martor, începe să jure că nici când n'a mai întâlnit atâta frumuseţe şi graţie. Intr'un limbaj ce-şi împrumută culorile direct din soare, preamăreşte faţa ei strălucind ca luna plină, nasul ei ca tăişul unei săbii poleite, ochii ei de gazelă. Mashallah! e mai frumoasă decât Prinţesa Broudoulboudour. Spre a-i dovedi sinceritatea pasiunei sale, e în stare să ţie cărbuni aprinşi în palmă, până când se vor stinge. Bombasticul Beduin încheie, oferindu-i palatul său situat fie într'o oază magică a deşertului, sau în vre-un minunat oraş de cupole şi minarete, la piciorul înzăpezitului Atlas. Fără îndoială, aceste reşedinţe dintr'o mie şi una de nopţi, au imense parcuri, balcoane, servi, superbe grădini suspendare păduri de palmieri falnici fântâni dătătoare de tinereţe şi pe deasupra, un baldachiin catifelat de stele.

In călătorie...

Călătoarea, îmbătată de minunata descriere, visând la eroul şeic cântat în romane şi popularizat de film, se lasă răpită — la propriu şi la figurat. Dar vai, paradisul descris în culori atât de vii, e prea adesea o mână de palmieri veştezi, în mijlocul unei haotice pustietăţi, prezidată de geniul unei cămile tuberculoase.

Şi palatul fermecat? E un cort de păr de cămilă, sau o colibă de lut, în care se târăsc pe brânci soţiile indigene ale adoratorului. Prinţesa amăgită isbucneşte în lacrimi şi-şi blestemă răpitorul, căci după cât se pare, nu şi-a amintit că arabul spune cele mai frumoase poveşti din lume, fără îndoială datorită consumului de haziş şi cocaină.

Dacă doamnei nu-i place să stea sub baldachinul cerului luminat de stele mari cât castana, dacă nu o entusiasmează ideia de a contempla mistica măreţie a desertului şi trupurile însângerate de ţânţari, ale nouilor sale rude, mărinimosul prinţ îi propune s'o conducă înapoi la civilizaţie în schimbul unei mici recompense — bijuteriile şi banii care se găsesc asupra ei.

Şeicul

Escapadele în pustiu se termină adesea în mod tragic. Acesta e cazul Mariei Louise Bataillle, al cărei corp a fost găsit tăiat în bucăţi, în împrejurimile Tunisului. Prietenii moartei au declarat că Maria trăise la Paris, lângă Jardin des Plantes. Vecinătatea moscheei, cu auritele'i minarete şi ochii de jad ai musulmanilor din cartier, au făcut probabil o profundă impresie asupra fetei.

Vara trecută se hotărî să-şi petreacă vacanţa în Africa de Nord şi să vadă musulmanul la el acasă. Se duse spre Tunis — o călătorie de trei zile dela Paris — şi fu încântată de pitoreasca privelişte oferită de colorata mulţime, de bazarurile de covoare şi parfumuri şi de atmosfera orientală.

Aci, unde se întâlnesc Apusul cu Răsăritul, Maria se îndrăgosti de un şeic anume Smadja, şi au fost văzuţi adesea împreună, în cabaretele arabe. Apoi perechea dispăru. Intr'o zi cadavrul drăgălaşei parisiene fu găsit într'o mahala periferică, tăiat în bucăţi.

Peste tot în Africa franceză, poliţia e în căutarea acestor falşi şeici şi s'au emis legi, prin care se caută a se stăvili scandalul femeilor europene, care trăesc pe faţă în hoteluri, cu aceşti briganzi în turbane. Poliţia a furnizat tuturor hotelurilor de frunte o listă neagră a şeicilor. şi lanţul de hoteluri transatlantice, ce împânzesc munţii Atlas pe hărţile turiştilor, au exclus cu desăvârşire aceste pitoreşti belele, din împrejurimile lor. Guvernul plănueşte să interzică frecventarea cafenelelor de către femeile albe, după 10 seara şi multe alte legi drastice, pentru vânători şi pentru vânat. Autorităţile locale au cerut autorităţilor britanice şi americane, să-şi prevină populaţia asupra gravelor pericole la care se expun, în compania acestor falsi şeici, dintre cari mulţi sunt criminali de cea mai ordinară speţă.

Iubitoarea de aventură

Oacheşii Don-Juani nu operează numai în ţara lor. Parisul constitue Mecca pentru mulţi din aceşti renegaţi. Cu ocazia centenarului cuceririi Algeriei de către Francezi **„les chefs Algeriens"** au luat drumul Parisului. Păreau să fi uitat cu totul pe Abd.-el.-Kader, care luptase cu atâta vitejie pentru libertatea ţării lor. Se făcu vizitatorilor o primire regească, au fost decoraţi de către autorităţi şi strălucitoarele lor insigne luară ochii multor midinete.

Bejul Tunisului şi alte câteva figuri marcante de nomazi, se plecară cu respect la mormântul eroului necunoscut, apoi se rugară la moschee, dar majoritatea seicilor îşi petrecură timpul în cele mai de frunte localuri de noapte, sau „vânând" gazele pe bulevarde.

Profetul n'a fost însă milostiv cu Mohamed Haesan el Abderrahman, care descoperi că nu toate parisienele se înebunesc dupe şeici. Acest stăpânitor al unui vast teritoriu în sudul Marocului descinse la un elegant hotel în Avenue dela Grande Armée, unde întâlni o încântătoare fiinţă de 24 de ani. Ca şi puternicul Sultan Moulaz Ismail, care a vrut să se căsătorească cu prinţesa franceză de Conti, Mohamed crezu că n'ar mai putea trăi fără această tânără femeie, şi-i propuse s'o facă favorită a haremului sau. Spre marea sa surpriză, oferta fu respinsă. Devenind agresiv, logodnicul fetei apăru şi-i dădu corecţia cuvenită. Mohamed furios, luă imediat drumul spre Maroc.

Câteva zile mai târziu un alt monarh al deşertului părăsi brusc Parisul — Mahomed el Raschid. care se intitulase Emir al Kurdistanului. — La plecarea lui, poliţia oftă de uşurare. Se spune însă că multe domnişoare suspinară într'alt sens, căci emirul are o reputaţie internaţională de ucigaş de femei.

In 1929, pe când trăia pe picior mare la Havre, o mică dactilografă, se amoreză de frumuseţea sa exotică şi-i dădu toate economiile sale, în speranţa unei căsătorii. Dar vai, iubirea prinţilor e trecătoare şi Mohammed dispăru lăsând în urmă un geamantan cu rufe murdare şi o cutie de bijuterii false.

In Belgia emirul luă aparenţa unui reprezentant al Ligii Naţiunilor şi mintea sa era atât de absorbită de problemele mondiale. încât adesea uita să-şi plătească nota la hoteluri.

Emirul se mai plimbă prin Anglia, Statele Unite unde făcu iar câmici excrocherii, care-l siliră să părăsească ţinutul foarte curând. Unchiul Sam îl expulză, dându-i un bilet de clasa treia pe „Tuskania", către fericita Anglie.

(Continuarea în pag. 20)

(Urmare din pag. 18)

La Southampton interzicându-i-se intrarea, fu nevoit să debarce la Havre. Aci, autoritățile declarară că din moment ce „Emirul" n'a fost lăsat să debarce în Anglia nu-puteau nici ei săl primească în Franța. In urma insistențelor căpitanului de vapor, autoritățile franceze se îndurară să-l găzduiască în închisoarea portului.

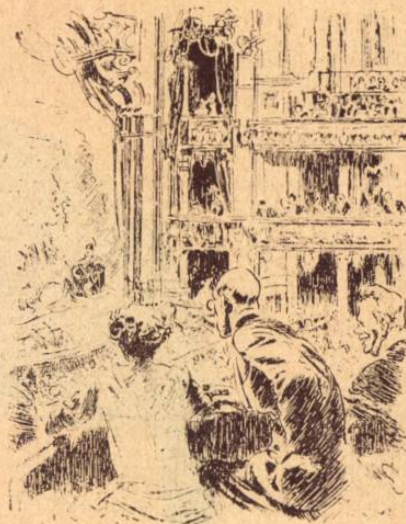
O oază în Sahara

Are un pașaport francez emis în Siria, un certificat de naștere emis la Detroit, Statele Unite, și hârtii de identitate din Italia, Belgia, și Anglia, atestând că s'a născut în Vrinscha, Siria. A fost condus cu jandarmi la Paris și de acolo la Marsilia unde s'a îmbarcat pe un vapor, ce pornia spre Beyruth.

Poeții, nuveliști și autorii de scenarii fac din șeic un fel de rege al deșertului, simplu în gusturi, credincios soțiilor și legii sale. Contactul cu majestatea sa destramă iute aceste romantice noțiuni. Acest „ascet al nisipurilor", e un mare amator de lux și desfrânare. Acest erou soios și nespălat, trăește din înșelăciune și furt. Cei patruzeci de hoți din povestirile arabe par inofensivi față de el. Soțiile lui, maltratate și muncind din greu duc cea mai degradantă existență. Ochii lui adânci, e drept, adesea contemplă orizontul, dar nu din spirit de pietate sau filosofică meditație. Scrutează zarea în speranța unei prăzi.

Să fumeze „kif", și să viseze la paradisul unde va pufăi auriul „chebli" într'o pipă fermecată, aprinsă de o Khandidja cu ochi negri, e concepția lui despre fericire. Acesta e adevăratul șeic al desertului un indolent și murdar, barbar, încarnare a ticăloșiei!

La Operă

— „Cum iți place spectacolul ?"
— „Tenorul e cam prea gras. Dacă aș fi fost directoare a teatrului aș fi pus să-l tragă două lebede"....